

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 07586318 7

SILENA QUINQUIVULNERA.

VROUWENSPEEGEL.

OF

Lektuur voor Dames.

DOOR

A. E. van Noothoorn.

**DOESBORGH,
KETS & LAMBRECHTS.**

1840.

mf

Noot hoorn

748464
AS CO, LENOIR CO
1911

NOV 1911

VOORWOORD.

De voornaamste deugden, en meest in het oog vallende gebreken der altijd beminnswaardige vrouwen in een helder daglicht te plaatsen; was mijn doel bij het zamenstellen van dit werk. Met deze weinige woorden zoude ik afscheid van de lezeressen of van de lezers kunnen nemen, ware het niet, dat ik mij verdedigen moest tegen regtstreeksche of zijdelingsche aanvallen van sommige Dames, die mij wel de eer wilden aandoen, het een of ander mijner vroeger uitgegevene werken door te bladeren. Men verwijt mij, onregtvaardig te

zijn; men zegt, dat in het werk Aliboron, zoo wel als in den Léviathan, eene strafbare zucht doorstraalt, om de ligte feilen der schoone sekse op het breedst uit te meten. Welk eene vermetelheid zoude dit van mij zijn! Doch, indien men regtvaardig is, zal het ten duidlijkste blijken, dat ik, — ja nu en dan een vlekje aantoon, doch nimmer verzuim, te doen zien, dat de eigenlijke oorzaak, van de dwaalingen der vrouw bij den man moet gezocht worden. Om slechts iets te noemen: ADELAÏDE, — in het derde van deze verhalen, — ADELAÏDE geraakt ongelukkiglijk in het denkbeeld, dat de liefde geen onderscheid van rang of stand kent: nu was het immers de plicht van SIJMEN geweest, haar het tegendeel te bewijzen, door haar te doen opmerken, dat hij voor stalknecht in de wieg was gelegd, en bestemd was, om als stalknecht te sterven? Met één woord, hij had ronduit moeten zeggen: SIJMEN, de stalknecht, is geen man voor de freule ADELAÏDE. In plaats daarvan, schrijft hij verleidelijke brieven, en, — het gevolg was ligt te berekenen!

En zoo is het doorgaans: waren de mannen beter; — de vrouwen zouden volmaakt zijn. Ook is het mijn onherroepelijk besluit, meer vrouwelijke deugden op te sporen; zeker zal ik niet lang behoeven te zoeken; met eenen ernstigen wil maakt men zelfs het onmogelijke mogelijk: hoe veel kans heb ik dan om hierin te slagen!

..... A. E. VAN NOOTHOORN.
 HEES, BIJ NIJMEGEN.
 DECEMBER 1889.

Inhoud.

DE TWEE ZUSTERS.	Bl. 1.
LIEFDE	» 18.
SIJMEN EN ADELAÏDE	» 38.
BELLA EN BELLA	» 50.
ELIDA	» 140.
DE PELGRIM	» 156.

DE TWEE ZUSTERS.

I.

» La femme est sans contredit le plus beau présent, que la nature ait fait à l'homme; mais quelle erreur de croire que toutes sont de ce nombre! »

Coffin-Rony.

Een vruchtbare grond, een liefelijk klimaat, schoone vrouwen en jaloersche mannen kenmerkten *Spanje* van de vroegste eeuwen af; maar het is vooral in dat gedeelte aan den oever der Middellandsche zee, hetwelk zich tusschen *Barcelona* en *Valentia* uitstrekt, dat kenners van vrouwelijk schoon, en vereerders van het romantische, hunnen smaak kunnen bevredigen. Overleveringen van liefdesavonturen, ongehoorde uitwerkselen der jaloerschheid, en ongeloofelijke bewijzen van den hoogen graad, tot welken de hartstogten bij de vrouwen kunnen klimmen, zijn hier in menigte voorhanden; geene

villa bestaat er, welke den in die streek bekenden Spanjaard, niet de eene of andere merkwaardige gebeurtenis voor den geest roept, het zij hij tijdgenoot was, of door overlevering dezelve te weten kwam, wij kiezen uit velen slechts eene.

Het zal ruim twee eeuwen geleden zijn, dat niet ver van den oever der Middellandsche zee een edelman uit *Valentia* met zijne echtgenoot en twee dochters woonde; de naam van dezen Spanjaard was RADULFUS, — die zijner oudste dochter FULVIO, — de jongste noemde men ARSENIO.

FULVIO was, in den volsten zin des woords, eene schoone maagd; daarbij bezat zij de meeste deugden, welke een meisje beminnelijk maken; eene lijdzame gedweeheid, zoo zelden het deel van een meisje, dat van hare schoonheid bewust is, maakte het aan meer sterken van geest gemakkelijk heerschappij over haar uit te oefenen.

ARSENIO, de jongere zuster, was niet zoo schoon, dat de oogen der mannen met bijzonder genoegen op haar rustten, en het allerminst, wanneer zij zich in FULVIO's tegenwoordigheid bevond; maar zij was ook niet zoo leelijk, dat zij afkeer inboezemde; om intusschen haar voor het gemis eener groote lichamelijke schoonheid schadeloos te stellen, bezat zij eene mate van vernuft en schranderheid, door welke, ten gebde aan te wenden, zij een sionad van hare sekse had kunnen worden, — jammer, zeer jammer, inderdaad! dat zulke voortreffelijke eigenschappen, maar al te dikwerf, in het

vrouwelijke gemoed de vruchtbare bren van list en schalksche streken zijn. Te behagen, — mannen te behagen, — vrouwen te behagen, ja zelfs, ware het mogelijk, het redelooze vee te behagen, — dit scheen het hoofddoel van ARSENIO's leven te zijn. Zij wist voorzeker nog niet, hetgeen in onze dagen aan elk meisje, met weinig schoonheid bedoeld, bekend is, dat juist door die razende zucht om te behagen de middelmatigheid van het gelaat des te sterker uitkomt. — FULVIO integendeel, hoe betooverend schoon zij ook was, vertegenwoordigde de beminlijkste nederigheid, en geene fakkel konde het kristal heerlijker doen schitteren, dan de zuiverheid van haar gemoed, haar engelachtig gelaat. Was het te verwonderen, dat de jongelingen met wellust deze zoo schoon ontloekene bloem omringden, en elkander dierzelf bezit betwistten? Het was hier, gelijk een zeker schrijver zich, zonderling genoeg, uitdrukt, dat, haar te zien en te beminnen, twee dingen waren, welke elkander van zoo nabij volgden, als de donder den bliksem. Doch hoe goedaardig en eenvoudig ook, behoefde niemand het te wagen, iets onbetamelijks te wenschen; zij bezat het vermogen om liefde te doen geboren worden en tevens ontzag in te boezemen. Onder den zwerm van aanbidders bevonden zich er twee, die, ijveriger en gelukkiger dan haane mededingers, FULVIO's aandacht boeiden. AMILCAR inzonderheid, mocht zich herboemen op meesters bewijzen van toegeneemheid dan eenig ander jongeling; en, waarlijk!

indien wij regtvaardig willen zijn, dan moeten wij FULVIO's keuze billijken. Wanneer wij eene overmaat van deftigheid, den Spanjaard zoo eigen, er af nemen, dan konde men van AMILCAR zeggen: die man heeft een volmaakt schoon ligchaam; ook bezat hij eenen edelen geest, aangename zeden, eene volharding in alles, wat hij ondernam, door niets aan het wankelen te brengen; daarenboven voerde hij met behendigheid de wapenen, was dapper in den strijd, — om kort te gaan, — hem ontbrak niets, dan — geld, en om deze reden was het voorzeker, dat FULVIO's vader aan zijnen mededinger RUFFUS de voorkeur gaf, — aan RUFFUS, die groote schatten, maar nog meerdere opgeblazenheid bezat, en de verwaandheid zoo ver dreef, om al zijne mededingers, en ook AMILCAR, als zwakke hinderpalen te beschouwen. Dit is van alle dwaasheden wel de grootste, want zulk een eigenwaan kwetst ook het goedaardigste en nederigste meisje, en ook FULVIO gevoelde zich, door de aanmatiging van den rijken jongeling, beleedigd, — AMILCAR werd met elken dag meer bemind.

II.

Maar wij hebben ARSENIO uit het oog verloren, wij hebben echter niets meer gedaan, dan AMILCAR en RUFFUS, — dan alle vlinders, die om de schoone FULVIO fladderden. En hoe konde dit anders? Wat bekommeren wij ons over de schoonheid van den sterren-

hemel, wanneer een prachtig vuurwerk onze oogen verblindt? Het is het lot, der middelmatigheid beschooren, in de schaduw gesteld te worden, — hard lot, inderdaad! voor een meisje, dat het ongelukkige zwak heeft zich middelmatig schoon te vinden, wanneer de geheele wereld haar afschuwelijk leelijk noemat, en zich eene eerste schoonheid waant, ofschoon allen overeen komen in de alledaagschheid van het gelaat. Hoe dit zij, ARSENIO gevoelde zich beleedigd; dit konde wel niet anders, maar het was een zeldzaam gezigt, te zien, hoe voortreffelijk zij de kunst verstond, bij zoo vele teleurstellingen een vrolijk gelaat te toonen. Men kwam in verzoeking, om te gelooven, dat zij in het geheim een plan beraamde, door hetwelk uit te voeren, zij eene schitterende voldoening zoude erlangen, want het ware anders onmogelijk geweest, dat een meisje, van hare geaardheid, zoo lang konde veinzen, harer zuster opregt de hulde en aanbidding te gunnen, van welke zij het voorwerp was, terwijl zij zelve door niemand scheen te worden opgemerkt.

» O, mijne zuster! hoe gelukkig zijt gij, en hoe regt hartelijk verheugt ARSENIO zich, u het voorwerp van zoo vele bewijzen van liefde en eerbied te zien,» zeide de listige, op eene morgenwandeling langs de kust, — zij omhelsde de blozende PULVIO, die vertrouwelijk aan haren arm hing, en wier hart behoefte gevoelde om deszelfs geheimen in den boezem van eene andere, — van eene geliefde zuster, uit te storten.

»En wie zal de gelukkige zijn?» vroegde de sluwe maagd.

»Zoude mijne beminde zuster AMILGAR hare hand en haar hart waardig keuren?» antwoordde de schoone FULVIO, vertrouwelijk haren mond aan het oer van ARSENIO brengende.

»Ik had het geraden, ja ik heb mij niet bedrogen,» zeide ARSENIO, — op haar gelaat was de vreugde te lezen, welke deze ontdekking haar verschaft. »O, hoe gelukkig zal mijne lieve zuster FULVIO zijn!» voegde zij er bij, »AMILGAR is de schoonste man, — dit zegt geheel *Valentia*; en hij is zóo beminnelijk, zóo edelmoedig, zóo dapper; — waarlijk, indien eene andere dan mijne slave, lieve FULVIO zulk een geluk te heart viel, ik zoude in verzoeking komen, haar te benijden.» En thans was ARSENIO onuitputtelijk in den lof van AMILGAR, de ligt zede te slapene FULVIO hoorde met welkst den lof, door eene beminde zuster hem toegeswaaid, die de eerste plaats in haar hart bekleedde. Slechts eene pijnlijke gedachte kwelde de beminnende maagd: haar vader wilde haar den rijken RUFUS tot echtgenoot geven, en zij geloofde zich als kind verplicht den vaderlijken wil te eerbiedigen. Doch dit stroomde volstrekt niet met ARSENIO's plan; zonderling genoeg, had zij zich ten doel gesteld al het mogelijke te beproeven, om FULVIO met AMILGAR te vereenigen, — RUFUS had zij voor zich zelve bestemd. Eene dwaze berekening voorwaar! want aangenomen, dat zij het huwelijk tusschen FULVIO en AMILGAR tot stand

bragt, — met welken grond kende zij hieruit het gevolg trekken, dat **RUFFUS**, hare zuster niet tot echtgenoot erlangende, op haar zijne keuze zoude vertigen. Doch wanneer de hartstogt in het spel komt, zijn alle andere vermogens der ziel verlamd. **AESSE** ging voort, meer en meer in **FULVIO**'s hart de liefde voor **AMILGAR**, diepe wortelen te doen schieten, — reeds had zij in zoo verre gezagepraald, dat hare zuster eens verbandenis met elk' ander', dan met den geliefden **AMILGAR**, als hatelijk beschouwde. — **RUFFUS** verachtte zij boven allen, want wie, dan hij, had meerdere ondeugden, dit had **AESSE** met bewijsen gestaafd, en **FULVIO** geleefde hare zuster.

III.

AMILGAR, — de gelukkige **AMILGAR**, droomde eenen edens droom, toen zijne hoop verijdeld en zijn geluk verwoest werd, gelijk eens nachtvorst de herfstbloemen, die nog voor weinige uren het oog boeiden; doet verwelken.

RUFFUS, hoe weinig ook aangemeedigd, of liever hoe koel en onverschillig door **FULVIO** behandeld, kende te wel de bedoelingen van haren vader, en hierdoor aangemeedigd, vraagde hij de schoone **FULVIO** ten huwelijk. **RADULFUS** gaf met blijdschap zijne toestemming; de rijkdommen van **RUFFUS** waren al te aantrekkelijk, dan dat de mogelijke weigering zijner dochter eenen oogenblik bij hem konde opkomen, en daarenboven was zij tot dezen oogent-

blik al te volgzzaam geweest, om zoo iets te kunnen vermoeden. Met een vrolijk hart begaf zich de vader tot zijn kind; hij geloofde de bode eener goede tijding te zijn; doch het ging hem gelijk zoo velen, die, in den waan ons iets zeer verplichtends te zeggen, ons op het gevoeligst kwetsen. **FULVIO** was als vernietigd. Hare hartstogt voor **AMILCAR**, door alle mogelijke middelen van **ARSENIO** aangevuurd, was thans niet meer te beteugelen; — de dochters van het zuiden zijn gelijk aan de zon, welke haar beschijnt; men konde de arme **FULVIO** vergelijken bij den reiziger, die in volle zee schipbreuk lijdt op eene onbekende klip; die niets ziet dan den hemel boven, en de zee beneden zich, en slechts zijne armen om te zwemmen hebbende, derzelve ontoreikendheid met reden wantrouwt.

Zij zocht troost aan de zusterlijke borst, maar, als eene gehoorzame dochter en deugdzame maagd, verwierp zij den zusterlijken raad.

»Hoe?» had **ARSENIO** gezegd, »wilt gij u dien trotschen **RUFFUS**, die thans reeds over u heerschen wil, laten opdringen? Kunt gij den schoonen en edeldenkenden **AMILCAR** opofferen? Geloof mij, **FULVIO**! gij zoudt het u eenmaal bitter beklagen. Zeker, wij zijn onzen vader gehoorzaamheid verschuldigd, maar God en de heilige maagd **MARIA** zijn mijne getuigen, dat ik mij liever in den oceaen stortte, dan eenen echtgenoot te nemen, dien ik niet lief had. Neen, lieve **FULVIO**! wees wijzer; gij kent

ONZEN vader nog niet, wanneer gij eenmaal met AMILCAR gehuwd waart, dan zoude hij u voorzeker vergiffenis schenken. Is AMILCAR dan geen dapper ridder? Laat hij u wegvoeren, vlugt ver van hier met hem, vereenig u in den echt, en ik neem de taak op mij, de vergiffenis van onzen vader voor u te verwerven."

Maar deze verleidelijke taal vond geenen weerklink in FULVIO's deugdzaam gemoed. Hare eer in de waagschaal te stellen, — haren vader te bedriegen, daartoe konde het edele meisje niet besluiten; zij wankelde reeds, en hare woorden deden de sluwe ARSENIO vermoeden, dat hare zuster den moed niet zoude hebben, haren vader te weêrstreven, en zich zelve liever opofferde, dan eer en kinderlijken pligt te vergeten.

»Zwakke ziel, ik wil u, ondanks u zelve, gelukkig maken," zeide ARSENIO, »en, — RUFFUS moct de mijne zijn."

»Eene stoute daad alleen kan u in het bezit van FULVIO stellen," zoo sprak de listige tot den radeloozen AMILCAR, die haar zijn vertrouwen geschonken had, uit dankbaarheid voor de voorspraak, welke zij immer bij hare zuster voor hem was geweest. »Gij weet," zeide zij, »dat FULVIO en ik ons dikwerf in den tuin buiten de stad verlustigen. Evenaart uw moed uwe liefde, — welnu, houd een rijtuig op den weg en een schip aan den oever gereed, mijne zuster bemint u, het ontbreekt haar slechts aan moed. Ik zal met behulp van den

tijd alles voor u ten goede schikken, men vergeeft ligt, eenen jeugdigen misstap van minnende harten, en men is wel genoodzaakt te vergeven, wanneer de daad is uitgevoerd."

Dreghedenen zonder twijfel, maar zij moesten weérklank vinden bij den half zinneloozen AMILCAR. Hij volvoerde de daad; FULVIO, niet in staat aan het geweld weérstand te bieden, wellicht ook zwak door liefde, ontwaakte uit hare bezwijming in het vaartuig, hetwelk haar naar *Majorka* voerde.

Al wat een teederminnend jongeling ter verschooning van zulk eene daad kan bij brengen, werd door hem aangewoerd. Hemel en aarde, sterren en noodlot, liefde en wanhoop, — niets werd vergeeten, om vergiffenis te verwerven, en FULVIO, — de zachtaardige en al te liefhebbende maagd, vergaf hem, en schonk hem voor het altaar van eenen van *Majorka's* tempels hare hand.

IV.

Keeren wij terug naar de villa van RADULFUS. De eerste bode van de droevige mare, was de bewerkster van de schaking zelve. Zij maakte een vreeselijk misbaar; zij wrong zich als een wanhopende de handen, en bezwoer den hemel, haar hare lieve zuster weder in de armen te voeren. Zóó was het geschied, terwijl zij aan den arm van FULVIO in den schoonen tuin wandelde, waar zij zamen zoo vele dagen gelukkig waren geweest. Ach! zij konde er

zonder te weenen niet aan denken: — er sprong een ridder te voorschijn, daarna nog een; men greep de doodelijk ontstelde FULVIO aan, men voerde haar weg, — waarheen? ach! hoe konde zij zulks weten, die langer dan twee uren buiten kennis was geweest. Toen was zij ontwaakt, — had bitter geschreid, — was naar het strand geloopt, — niets dan een klein schip had zij gezien, — zonder twijfel het vaartuig, dat hare innig geliefde FULVIO wegvoerde; maar te zien, wervwaarts het koers zette, dat was onmogelijk. En gevraagd zijnde, of zij den ridder niet herkend had? zeide zij: — o, zonder twijfel! het was AMILCAR, die, door zulk een daad van geweld, haar van hare eenige zuster beroofde!

FULVIO's moeder was troosteloos; de vader rukte zich van wanhoop de grijze haren uit het hoofd; — zijn geslacht, tot heden zoo zuiver als ANDALUSIE's hemel, was onteerd en bevleekt; maar niets evenaarde de woede van RUVUS. Gelijk een stier, welke, getergd door zijne sarrende bestrijders, het strijdperk doorent, zoo ijkte hij op het gerucht der schaking naar de villa zijner hem ontroofde bruid. Het weinige verstand, hetwelk hem in zijne razernij overbleef, bestaede hij om de middelen te vinden ter ontdekking, en liet zweren op bloedige wraak; en ofschoon een schip ongelukkiglijk geene zigbare streep achterlaat, was de saam goedgunstig genoeg; na korten tijd het uit te bezuigen: AMILCAR en FULVIO bevonden zich op het eiland *Majorca*.

Voorzien van eene volmagt van den vader der geschaakte, en vergezeld door dienaren der gerechtigheid, vloog RUFFUS op de vleugelen der wraak en der liefde, naar het oord, waar de jeugdige echtgenooten al de zaligheden eener eerste, verbodene en teedere liefde smaakten. Wel verhief de adder der vrees van tijd tot tijd haren dreigenden kop, van onder de genrige bloemen, die zij plukten, maar de hoop verbande die vrees.

»Mijne lieve FULVIO!» had AMILCAR op eenen avond gezegd, »mijn leven is in uwe hand.»

»Hoe spreekt gij zoo, mijn geliefde!» antwoordde de schoone gade, die thans zich met al het vuur eener hevige hartstogt aan den beminden had gehecht.

»Omdat,» zeide AMILCAR, »wanneer het ongeluk wilde, dat wij ontdekt werden, en uw vader ons geene vergiffenis schonk, mijne misdaad met den dood zoude gestraft worden, wanneer gij zegt, dat ik u tegen uwen wil wegvoerde; maar zegt gij, dat het met uwe voorkeur is geschied, dan heeft de wet geene kracht tegen mij.»

»Ik heb u de daad, welke de liefde u deed bedrijven, vergeven,» antwoordde FULVIO, »thans zal ik u toonen, dat ik u met geheel mijn aanzijn beemin; voortaan deel ik lief en leed met u; en wat ook gebeure, — FULVIO zal immer het leven van AMILCAR boven haar eigen leven schatten.» — AMILCAR weende van vreugde aan hare borst.

De wraak zoekt scherp. RUFFUS had het verblijf

van de geliefden ontdekt; zij werden voor den stadhouder van het eiland gebragt, doch, dewijl **FULVIO** beleed, dat **AMILCAR** met hare voorkennis en goedkeuring de daad had verrigt, zond de bevelhebber de jeugdige echtgenooten naar hun vaderland, om daar volgens de wetten gevonnist te worden.

De woede van **RUFFUS** kende geene palen, toen hij, uit den mond der aan hem verloofde maagd, de bekentenis van hare liefde voor **AMILCAR** had gehoord; hij ijldde naar *Valentia* terug; en onderwijl **AMILCAR** zich met de hoop vleide, van zich te zullen kunnen regtvaardigen, spaarde **RUFFUS** geene middelen, om de gepleegde daad als des doods schuldig te doen voorkomen. Zijne talrijke vrienden waren hem behulpzaam; het regt werd door zijne schatten verkracht, en, onzinnig door wraak, beloofde hij **RADULFUS** de geschaakte te zullen huwen, en haar als eene weduwe te beschouwen, wanneer **AMILCAR**, tot straf van zijne misdaad, onthoofd werd.

V.

AMILCAR zuchtte in de gevangenis; **FULVIO** moest, tot het regtsgeding zoude afgelopen zijn, naauw bewaakt worden in het huis eener bloedverwante van haren vader, die bij het leed, dat de ongelukkige kwelde, nog smadelijke woorden voegde, en de geschondene eer van haar oud geslacht, als de onvergeeflijkste aller misdaden uitkreet. Doch niemand was welligt ongelukkiger dan **ARSENIO**: zij had haar

doel gemist, maar zij wanhoopte geenszins, haar eens gevormd plan ten laatste te zien gelukken. De eerste aanval werd tegen RUFFUS gericht.

»Hoe?» zeide zij met geveinsde deelneming in zijn lot, »zoudt gij u kunnen verlagen, haar te nemen, die eens in de armen van uwen vijand rustte? De geheele ridderschap zal u bespotten; versmaad haar, want zij veracht u; ik ken mijne zuster, zij zal u des te feller haten, nu zij weet, dat gij AMILCAR, dien zij zoo buitensporig bemint, hebt vervolgd; nimmer zal zij u zijnen dood vergeven, en spoedig zal het u berouwen, de grootste van alle dwaasheden begaan te hebben; — ik waar-schuw u als vriendin, — de wraak verblindt u.»

Vergeefs echter waren al de listen, welke haar vermuft bedacht, om de oogen van RUFFUS van hare zuster op haar zelve te doen vestigen; wraakzucht en liefde deden hem met vernieuwde woede zijn slagtoffer vervolgen.

Thans wendde ARSENIO zich tot hare zuster, dagelijks bezocht zij haar in het huis der weeklagende bloedverwante.

»O, lieve beste FULVIE! hoe edel handelt gij, met een gedeelte der schuld van AMILCAR voor uwe rekening te nemen,» — zoo sprak de huchelaarster, »welk een haat moet u niet bezielen tegen den wraakzuchtigen RUFFUS, die naar het bloed van uwen geliefden AMILCAR dorst, als de tijger naar het slagtoffer, dat hij overviel. Neen, zulk een monster zult gij nimmer uwe hand, veel min uw hart geven.

Onmogelijk kunt gij met hem, die de oorzaak van den dood van uwen echtgenoot is, gelukkig zijn; verachting en smaad zouden in korten tijd uw deel zijn, — o, lieve, lieve FULVIO! wees standvastig, en wanneer AMILCAR's vijanden zegepraalen, begeef u dan liever in een klooster, dan u in een wis verderf te storten."

Zoo sprak de listige, en hare woorden werden met dankbare tranen vergolden; FULVIO zwoer eeuwigen haat aan RUFFUS.

Maar deze had intusschen eene bloedige zegepraal op zijnen gehaten mededinger behaald; hij had met den wellust der wraak diens hoofd op eenen staak aanschouwd, en nu zijne wraak bevredigd was, hoopte hij ook weldra in de liefde te zegewieren. Udele hoop! Nauwelijks had FULVIO den schandelijken dood van haren geliefden AMILCAR vernomen, of zij verviel in eene razernij; te vergeefs wendde haar vader alle middelen aan, om haar met het leven te verzoenen; te vergeefs stelde hij haar een huwelijk met RUFFUS, als wenschelijk, tot herstelling van hare en zijne eer, voor.

»Breng den booswicht hier," riep de ongelukkige, »en ik zal hem om den hals vliegen, om hem te verwurgen!"

RADULFUS was troosteloos; FULVIO's moeder stierf van rouw; RUFFUS, door het voorwerp zijner liefde verafschuwd, ten prooi aan de algemeene verachting, welke immer het deel van hem wordt, die een' ander' in het verderf stortte, — RUFFUS wendde zich tot

ARSENIO. Zij alleen was de gelukkige onder zoo vele ongelukkigen; op haar gelaat was de vreugde van hare zegepraal te lezen, zij geleeke op den arend, die, wanneer het dondert en bliksemt, zich in de lucht vermaakt, of op den dolfijn, die het meest dartelt, wanneer de storm op het felste woedt; doch hare vreugd en zegepraal was even vlugtig, als de matte zonnestrallen, welke op eenen buijigen Novemberdag zich eenen oogenblik eenen doortogt door de graauwe wolken banen.

De godsdienst had FULVIO's ramp geleenigd, en haren geest rust en kalnte geschonken; haar besluit, om in de stille afzondering van een klooster hare dagen te eindigen, was onherroepelijk; doch eer de sluijer als scheidsmuur tusschen haar en de wereld werd geheven, wilde zij, in hare vrome eenvoudigheid, geen geheim met zich in haar levend graf nemen; zij verhaalde, zonder de minste kwade bedoeling, aan haren vader, toen zij hem een laatst vaarwel zeide, hoe ARSENIO AMILCAR in de schaking behulpzaam was geweest, en alzoo als eene der oorzaken van hare rampen moest beschouwd worden, dat zij haar echter alles, — ook de verderfelijke raadgevingen, volgaarne vergaf, en thans met een gerust geweten en onbezwaard gemoed de wereld vaarwel zeide.

Thans zag RADULFUS, maar te laat, den valstrik, in welken de al te goedaardige FULVIO door ARSENIO's list was gevallen. Bittere verwijtingen laadde hij op het hoofd der schuldige dochter; maar wie beschrijft

de woede van RUFFUS, toen hij de oorzaak van zijn lijden en zijne misdaad leerde kennen, en de beweegredenen bevroedde, welke ARSENIO hadden doen handelen. De wraak eischte een tweede slagtoffer. Met een opgeruimd gelaat naderde ARSENIO den jongeling, in wiens borst de hel brandde; zij wilde hem liefkozende de goede tijding brengen, dat FULVIO bedaard en gelaten de wereld vaarwel had gezegd, maar hij wierp haar met afgrijzen van zich.

» Ellendige!» riep hij, in dolle woede haar bij de keel grijpende, »vertoont gij bij het vergift der slang, dat uwen adem verpestend doet zijn, de opregtheid van eene duif? Kunt gij met zulk een gelaat voor mij komen, gij, die de oorzaak van zoo veel jammer, van zoo veel wanhoop en van zoo vele misdaden zijt? De bliksem des hemels moest u treffen; hij spaart u, maar ik zal u niet sparen, monster!» — en eenen dolk in hare borst stootende, eer zij tijd had hem te antwoorden, viel zij dood voor zijne voeten neder.

RUFFUS vlugtte, na het bedrijven van deze daad, naar de *Nederlanden*, waar hij, den dood wenschende en het leven verachtende, onder het bevel van SPINOLA streed, als een man, die het gevaar zoekt, — hij vond spoedig, wat hij zocht.

RADULFUS overleefde den moord zijner jongste dochter slechts weinige maanden, en FULVIO vond in hare godsdienstige afzondering eene stille en veilige haven, in welke zij van de stormen, welke over haar jeugdig hoofd hadden gewaaid, uitrustte, tot het graf haar, volgens haren wensch, met den geliefden, en immer betreurden, AMILCAR vereenigde.

LIEFDE.

I.

» Quel est le sort de cette beauté qui a tout sacrifié aux passions de sa jeunesse ? »

Coffin-Rony.

Et on revient toujours, toujours,
A ses premières amours !

Chanson.

Beminnelijke vrouwen ! gij hebt geen en groo-
ter vijand, dan uw eigen hart. Dat het voor ons ondoor-
grondelijk is, kan, — ik wil dit gaarne gelooven, —
nuttig zijn ; maar dat het voor u zelve moeijelijk, —
ik wil niet zeggen onmogelijk, — is de diepte uwer
innerlijke gewaarwordingen te peilen, — waarlijk,
dat is eene smartelijke ervaring, welke ik gaarne
als logen zoude uitkrijten, wanneer uwe geschiedenis
niet al te luide sprak. Het zij mij vergund, uit die
geschiedenis een enkel voorbeeld te putten ; welligt is
het, — in een nieuwmodisch kleed gehuld, — eene
geringe bijdrage, om u aan te sporen tot waakzaam-
heid, en hoe verre van mij ook de lust moge zijn,

om den zedepreker te spelen, durf ik mij vleijen, dat eene enkele van u, — beminnelijke sekse! wellicht genoopt wordt, die zoo hoogst noodige waakzaamheid te verdubbelen.

Weenen, hetwelk gij, dank zij het onderwijs uwer Duitsche of Fransche gouvernante, — misschien ook van madame de Hollandsche institutrice, — voorzeker als eene schoone stad hebt leeren kennen, waarin duizende nachtegalen, ofschoon dan ook van de vrijheid beroofd, hunne verliefde toonen uitgalmen; waarin de muziek voor de ziel is, wat de spijs voor het ligchaam wordt genoemd, en zachte gevoelens, meer dan ergens elders, het hart voor alle deugden opent, — *Weenen*, zeg ik, was eenmaal in gindsche tijden, — het mag drie eeuwen geleden zijn, — getuige der zeldzame vriendschap van twee mannen, wier stand in de maatschappij zulk een verheven gevoel geenszins zoude hebben doen verwachten: van eenen ambachtsman en eenen marskramer. Het belge u niet, schoone Dames! dat wij met zulke geringe lieden ons verhaal aanvangen, tot troost zij u gezegd, dat ook prinsen en edele ridders ten tooneele zullen verschijnen, en wij zijn eenigermate gedwongen, in zoo verre ons verhaal vooruit te loopen, omdat een verhaal, waar of verdicht, in hetwelk slechts van lieden uit het canaille (zoo noemt men het volk immers?) gesproken wordt, in deze dagen een slecht onthaal staat te wachten.

Nu dan, — HEINRICH de marskramer, en WILHELM, de ambachtsman, waren sedert jaren vrienden; HEIN-

RICH moest, om zaken, zijnen kleinen handel betreffende, zich voor eenige maanden op reis begeven. Hij had de uren berekend, welke er nog moesten verlooppen, alvorens hij zijne lieve vrouw en zijnen trouwen vriend weder aan zijne borst zoude drukken; — die uren waren verlooppen, maar, helaas! eene dubbele ramp verbeidde hem, in plaats van het onuitsprekelijke genot des wederziens. Zijne hartelijk beminde vrouw was gedurende zijn afzijn gestorven, en zijn vriend zuchtte in den kerker, dewijl hij, voor eene aanmerkelijke som; voor eenen ongelukkigigen was borg gebleven, die niet in staat was aan zijne verpligting te voldoen.

Naauwelijks heeft **HEINRICH** het lot van zijnen vriend **WILHELM** vernomen, en tranen gewijd aan de nagedachtenis eener lieve vrouw, of hij ijlt naar de gevangenis, om troost, en, zoo mogelijk, hulp te verleen.

» Mijne vrijheid en kleine bezitting verloren te hebben, treft mij niet zoo zeer, omdat de vriendschap en menschelijkheid dit van mij vorderden, » zeide **WILHELM**, » maar mijn hart krimpt ineen, bij de gedachte aan den toestand van mijne eenige dochter; zij heeft de huwbare jaren bereikt; ik had haren bruidschat gereed, thans mis ik dien; zij leeft in armoede, — de heilige maagd bescherm hare deugd en onschuld, maar eene geheime vrees kwelt mij, of niet welligt de eene of andere verleider op de gelegenheid loert, het meisje te bederven.»

Regtgeaarde lieden uit den minderen stand zijn zelden rijk aan woorden, om hun medegevoel regt

sierlijk uit te drukken, ook verstaan zij de kunst niet, tranen te storten, hoogklinkende verzekeringen van deelneming te geven, of grootsche beloften te doen. Liever helpen zij, indien dit in hunne magt is.

»Uwe deugd heeft u in het ongeluk gestort,» zeide HEINRICH, »en de vriendschap zal, zoo God wil, u weder uit deze ellendige plaats brengen. Ik ben zoo gelukkig met mijnen handel geweest, dat ik vermogen genoeg bezit om u los te koopen, dan zullen wij zamen arbeiden, onze goederen zullen gemeen zijn, zoo kunnen wij gemakkelijk ons brood verdienen. En wat uwe dochter betreft, — mijne vrouw is gestorven, heeft zij geenen afkeer van mij, dan huw ik haar, bemint zij eenen anderen, dan zullen wij zoo veel zien te besparen, om haar eenen kleinen bruidschat te verschaffen.»

Zonder meerdere woorden te verspillen, of eene dankbetuiging van zijnen vriend af te wachten, verliet HEINRICH den kerker; hij besteedde het zuur gewonnen geld, om zijnen vriend WILHELM los te koopen. Vervolgens deed hij, met de ongekunsteldheid van een opregt hart, een huwelijksvoorstel aan de dochter van zijnen vriend WILHELM; de jaren van het meisje verschilden veel van die, van den verlosser haars vaders; doch zij aarzelde geen' oogenblik, hem hare hand te schenken; zij had hem lief uit dankbaarheid, meer nog uit achting, en zulk eene liefde is niet zelden duurzamer en zuiverder, dan die, welke haren oorsprong aan gelijkheid van jaren en schoonheid verschuldigd is.

Eene dochter, ROSA gedoopt, was de vrucht van dezen echt. Slechts twee maanden oud, stierf haar grootvader WILHELM. De armoede dreigde haren edelmoedigen vader te treffen, toen een gelukkig toeval hem de welvaart, eens aan zijnen vriend bezeugen, scheen te willen vergelden.

Duitschland was ten dien tijde, en is ook nu nog, bezaaid met een overgroot aantal baronnen, graven, hertogen en prinsen. Hetzelfde vrouwen zigen zelden hare kinderen, om hare schoonheid te bewaren, en alzoo, waar het mogelijk, zich van de duurzame trouw en liefde hare echtgenooten te verzekeren. Toen de Hertogin van LIGURIA hoog zwanger was, zocht zij eene geschikte voedster; deze eer viel ROSA'S moeder te beurt, en vier jaren later, toen de edele HEINRICH gestorven was, kwam ROSA op het slot des Hertogs, om met den jongen Hertog ADOLF, die buitengewoon aan ROSA'S moeder, als zijne voedster, gehecht was, te worden opgevoed. Zoo groeide dit kleine meisje, uit den nederigen stand, met des Hertogs zoon op, gelijk de wijnrank met den olm, want ook toen nog, toen de jonge vorst reeds gespeend was, bleven voedster en dochter op het vorstelijke slot, mit dankbaarheid der ouders, en door de buitengewone gehechtheid van den voedsterzoon voor haar, die hem met hare melk voedde, en voor het lieve meisje, dat als een engel bij zijne wieg had gespeeld en gewaakt.

II.

Zeldzaam zag men zulk eene gehechtheid van het eene kind voor het andere, als die van ROSA voor den jongen Hertog RUDOLF. Het was of de geest der vriendschap, welke de handelingen van haren vader bestaard had, om haar zweefde; die innige verkleefdheid van een, nog geheel onschuldig, wezen voor een ander, heeft iets aandoenlijks, schoons. O; zij dwaalen gewis, die, reeds in het kinderhart, die teedere geneigdheid aan driften en hartstogten, slechts den rijporen leeftijd bekend, willen toeschrijven. Zie dien openhartigen blik, dat vertrouwelijke gekout; zij kennen de schaamte nog niet, die engelachtige wezens, omdat zij nog onschuldig zijn; eene schaduw van het paradijsgeluk werd bij hen bewaard. En is die kinderlijke, die zuivere vriendschap dan zoo vreemd? Moeten wij, — omdat wij zelve welligt bezoedeld zijn, — naar onzuivere bronnen omzien? Vanwaar onze buitensporige gehechtheid; die soms aan afgoederij grenst, aan eene schilderij, aan een paard, aan eenen hond? Zal dan geen heilige band de onschuld aan de onschuld kunnen strengelen?

Zulk een band hechte ROSA aan het kind des Hertogs; het was, als maakte hij een godseltje van haar eigen wezen uit. Onrustig en gejaagd zocht zij den knaap, wañneer zij hem uit het oog had verloren; — hij was voor haar, wat de zon voor de aarde is. En vonden de Hertog en de Hertogin, die deze zeldzame vetknochtheid bewonderden, er vermaak

in, het bevallige meisje te plagen, door haar van eene aanstaande scheiding te spreken, dan weende zij heete tranen, of dreigde elk, die het zoude wagen haar van haren broeder, gelijk zij RUDOLF noemde, te scheiden, met hare kleine vuist, terwijl haar gelaat van edele gramschap gloeide. Niet tevreden zich in alles te bekwamen, wat eene maagd nuttig en aangenaam bezig houdt, was het haar grootste vermaak, met RUDOLF al de mannelijke oefeningen van den knaap te deelen; met verrukking vloog zij de Hertogin om den hals, toen deze, uit kortswijl, haar als knaap verkleedde, en slechts de bedreiging, haar van haren geliefden RUDOLF te scheiden, konde haar dwingen het kleed te hernemen, dat de natuur voor het meisje bestemde.

Met dezelfde gehechtheid was de jonge Hertog aan zijne voedsterzuster verkleefd; gelijk de schaduw het ligchaam, zoo volgde hij de speelnoot zijner jeugd; vreugde en droefheid, kinderlijke zorgen en kinderlijk vermaak deelde hij met haar, en de eerste vraag, wanneer hij aan de hand zijner voedster de slaapkamer verliet, was immer: waar is ROSA?

III.

O, dierbaar perk! van drie tot zeven jaren,
 Als ieder voorwerp 't oog bekoort, het harte streelt,
 Och! of het zonder einde ware,
 Als alles lacht, als alles speelt!

Zoo zong eenmaal een dichter, en ROSA en RUDOLF onderzochten de waarheid zijner woorden; voorzeker,

het is eene smartvolle ontdekking voor den jongeling en de maagd, — wanneer zij zich zelve, de wereld en de onderlinge betrekking der menschen tot elkander leeren kennen, — te grieveuder, indien een band, in onschuld gehecht, om het verschil van stand moet verbroken worden; dat doet de bitterste tranen weenen, welke ooit uit een menschenoog vloeiden. De herinnering aan die gelukkige dagen vergalt elk genot; met het gevoel van den rampzaligen, die weet, dat tusschen hem en het eeuwig geluk eene kloof bestaat, ontdekt men den scheidsmuur; wij verwen- schen het lot, dat ons vijandig was, en dat wij, niet door vroeger geluk bedwelmd zijnde, voorzeker met lijdzaamheid zouden gedragen hebben. Ziet toe, moeders! dat uwe dochters, nog kinderen zijnde, geen behagen scheppen in den vertrouwelijken omgang met knapen, die bestemd zijn, eene hoogere roeping dan zij in de maatschappij te vervullen; die onschuldige vertrouwelijkheid zal naderhand de klip zijn, op welk hare onschuld strandt, slechts weinigen zullen, wanneer de tijd haar het juiste standpunt aanwijst, moeds genoeg hebben, de gelukkige jeugd als eenen genoegelijken droom te beschouwen, slechts eene enkele heeft zielskracht, of is gelukkig genoeg, koele vriendschap, als voor haar hart genoegzaam, te begeeren, en den storm der driften het hoofd te bieden.

Onder deze weinige gelukkigen behoorde ROSA. Zij was eene ontlokene maagd, — RUDOLF een bloeiend jongeling geworden. Het was of eene

mannelijke ziel in dit schoone, vrouwelijke ligchaar woonde. Toen men haar onder het oog bragt, da de welvoegelijkheid vorderde, de vertrouwelijke gemeenzaamheid met den jongen Hertog te staken, gaf zij met de eenvoudigheid van een onschuldig herten antwoord:

»Waarom eischt men dit van mij? Ik beschouw Rudolf als mijnen broeder, en is mijne verknochtheid aan hem ongeoorloofd, welnu! ik zal mij uit dit slot verwijderen, maar die scheiding zal ook het uur van mijnen dood zijn!»

»De Hertogin kende de ziel der maagd te wel, om er aan te twifelen, of zij aan hare woorden gevolg zoude geven; zij beminde haar te zeer, om haar ongeluk te willen; en gaf haar eene plaats onder de vrouwen van haar gevolg. Niets duidde aan, dat de schoone Rosa eene geweldige hartstogt te bestrijden had; maar niet zoo gelukkig was de jonge Hertog, juist die ingetogenheid der fiere maagd; vereenigd met de onveranderlijke verknochtheid aan hem, en de ongedwongene wijze, op welke zij die verkleefdheid toonde, werkten onwederstaanbaar op zijn gemoed. Hij sprak haar van liefde.

»Mijn goede Rudolf!» was het vrijmoedig antwoord der schoone, »dat kan u geen ernst zijn, de dochter van den marskramer is immers niet bestemd, om de bruid van den zoon des Hertogs te worden; de pilaar, op welke onze genegenheid rust, is de dengd, — ontbreekt die, — vaarwel dan, vriendschap!»

Maar zoo al deze woorden voor korten tijd de leugels waren, die de driften des jongelings breidel- den, — hij had geene kracht genoeg, der bekoor- lijkheden van haar, met wie hij van de wieg af hand aan hand door het leven wandelde, woerstand te bieden. De vreugde week van herti; zijn somber gelaat en kwijnend oog ontdekten den kamp, welke de deugd tegen de strafbare hartstogt in zijn binnenste voerde, en, in den strijd overwonnen, smeekte hij de schoone maagd met tranen, de tolken zijner lief- de, zijn hart en zijne hand aan te nemen.

»Mijnheer gij dwaalt!» was het moedige antwoord van het schoone en onschuldige meisje, »gij bedriegt u zelve, en wilt mij, zonder dat gij dit weet, mislei- den. Ik bemin Rudolf als mijn leven, maar den Her- tog mag ik niet beminnen. Hebt gij mij waardijk lief, en hoe zoude ik daaraan kunnen twifelen, blijf mij dan uwe vriendschap schenken. Ik zeg dit geens- zins, om u aan te moedigen, mij eenmaal tot uwe echtgenoot te kiezen, die ijdele waan is ver van mij; ik ken de nederigheid mijner geboorte, en weet, dat zulk eene verheffing mij ten wissen val zoude brengen. Ik heb u lief, zonder ander doel, dan u eenmaal een magtig vorst en de gelukkige echtgenoot eener bemin- nelijke vorstin te zien. U en haar wil ik in alle nede- righeid dienen, geen ander loon begeeren, dan u, naast God, het meest op de wereld lief te hebben, en uwe vriendschap te genieten. Gaat gij in den strijd, — ik wil u vergezellen. Maar, ik bid u, zoo mijn geluk u ter harte gaat, spreek mij niet meer

van uwē hartstogt; zoudt gij het verderf van een schepsel willen, dat met zulk eene genegenheid voor u bezielde is? O, RUDOLF! dat is onmogelijk, bescherm mij, alsof gij mijn broeder waart, — ik zal u eeren en dienen als mijnen vorst, en liefhebben als het licht mijner oogen.”

Gelijk een sterke noordewind de wolken, welke den hemel verduisteren, wegvaagt, zoo verdreven deze reinheidademende woorden de strafbare begeerten in den Hertog; of, gelijk een welsprekend en achtbaar man, door de kracht zijner taal en de juistheid zijner woorden, een oproerig en verwoed volk, dat met vuur, staal en steenen dreigt, tot kalmte weet te brengen, — zoo ook stilde ROSA's taal des vorsten hartstogten. Van dien oogenblik af aan, bezielde geen ander gevoel dan vriendschap hem voor het manmoedige meisje, — de rede had voor eenen tijd gezegepraald.

De oude Hertog stierf; RUDOLF volgde hem in zijne waardigheid op. Onder het gevolg van den jongen Vorst bevond zich een jeugdig edelman, OSWALD genaamd, voor wien RUDOLF eene bijzondere genegenheid had op gevat; en dewijl deze OSWALD de jongere zoon van een adellijk huis was, en door niets dan door zijn zwaard fortuin konde hopen, had Hertog RUDOLF het plan gevormd, hem als zijnen gunsteling te verheffen, en te gelijk het geluk van zijne edele vriendin ROSA beoogende, wilde hij deze aan OSWALD ten huwelijk geven. De vertrouwelijke wijze, op welke de jonge Hertog onafgebroken

met ROSA omging, gaf hem gelegenheid genoeg aan de hand, om haar ongemerkt deze vereeniging voor te stellen; het moest RUDOLF gemakkelijk vallen, zijn plan te verwezenlijken, dewijl OSWALD de schoone ROSA in het geheim beminde; doch de maagd scheen de bedoeling van haren voedsterbroeder niet te willen begrijpen. Toen hij echter duidelijker tot haar sprak, en zij ontdekte, dat RUDOLF vurig die vereeniging wenschte, bood zij langer geen tegenstand, en zeide met dezelfde openhartigheid, welke al hare woorden en daden kenmerkte, tot OSWALD, wien de Hertog tot haar geleid had:

» Mijnheer! het is de wil van uwen en mijnen gebieders, dat wij ons in den echt begeven, het is er verre af, dat ik u zoude haten, maar evenmin is het in mijn vermogen u die liefde te schenken, welke de mannen van hunne vrouwen vorderen. De naauwste banden der vriendschap, eene genegenheid, van welke gij geen denkbeeld hebt, verbinden mij aan hem, met wien ik ben opgevoed. Bedenk dit wel, OSWALD! maar wees te gelijk verzekerd, dat deze hand eer een einde aan mijn leven zoude maken, dan dat ik de heilige pligten van het huwelijk zoude schenden. Ik zeg u dit alles, om u te waarschuwen, mij nimmer met een wantrouwend oog aan te zien, of mijne gangen te bespieden, dit zoude voor mij onverdragelijk zijn. Denkt gij, dat de sterke verknochtheid, welke mij aan onzen gebieders verbindt, niet overeen te brengen is met onze betrekking als echtgenooten, — doe dan afstand van

mij. Ook moet gij mij niet willen dwingen, slechts de naald of het spinnewiel te hantieren, gelijk vroeger, wil ik het hert vervolgen, of het wilde zwijn in zijne schuilplaats opzoeken, en trekt gij tegen onze vijanden ten strijde, hetzij alleen, het zij in het gevolg van onzen gebieder, dan moet het mij vergund zijn u te vergezellen, — onder deze voorwaarden alleen stem ik er in toe, uwe echtgenoot te worden.”

Menig jongeling zoude welligt rijpelijk over deze woorden hebben nagedacht, en wij zouden deze voorzigtigheid moeten billijken, doch OSWALD scheen verrukt door de openhartige taal en de fierheid der schoone maagd; hij vierde op denzelfden dag zijne bruiloft (in het *Duitschland* van die dagen werden, ook door de vorsten en edelen, nog bruiloften gevierd) als de jonge Hertog, die eene voortreffelijke Boheemsche Vorstin tot echtgenoot had gekozen. En nu wenschten wij met de woorden, waarmede onze goede baker hare vertellingen pleeg te besluiten: » zij leefden lange jaren zeer gelukkig, en kregen vele kinderen, » te kunnen eindigen, doch dan zouden wij de waarheid niet alleen te kort doen, maar onze lezeressen of lezers berooven van eene bijdrage tot kennis van het menschelijke, of liever van het vrouwelijke hart; wij vervolgen dan aldus:

De Turken, — erfvijanden van de Christenen, hadden aan *Oostenrijk* den oorlog verklaard; Hertog RUDOLF werd geroepen, om over een gedeelte van het Christenleger het opperbevel te aanvaarden; OSWALD, steeds zijn vriend, zoude hem vergezel-

len. Naauwelijks heeft ROSA deze tijding vernomen, of zij werkt dag en nacht aan het in orde brengen van twee wapenrustingen.

» Waartoe zullen twee dienen mijne lieve ROSA ! » vroegde OSWALD verwonderd, » eene is immers genoeg ? »

» Kan dan eene rusting twee lichamen dekken ? » antwoordde de echtgenoot fier, » ik vergezel u. »

» Ik dacht, dat het beter ware, de jonge Hertogin gezelschap te blijven houden, en haar te vertroosten, » hernam de Ridder.

» Mijn OSWALD is toch de voorwaarde niet vergeten, onder welke ik hem tot echtgenoot nam, » antwoordde ROSA. » Waar de Hertog is en gij zijt, wil ik ook zijn, — met hem en u moet ik leven en sterven ! »

Gewis, — OSWALD moest een volmaakt vertrouwen in de deugd zijner echtgenoot hebben, om geenen kleinen aanval van wrevel te ondervinden bij de opmerking, dat de naam van den jongen Hertog vóór den zijnen werd genoemd, doch de duivel der jaloeschheid was nog niet in hem gevaren, en hij weigerde aan ROSA de vervulling van haren wensch niet.

Eenige maanden had de oorlog geduurd; bevond RUDOLF zich in het heetst van den strijd, — en voerde zijne dapperheid hem derwaarts, dan was ROSA, in het gewaad van eenen ridder, bestendig aan zijne zijde, meer zelfs dan OSWALD, die de voorkeur aan eenen meer voorzigtigen moed scheen te geven. Op eenen vroegen morgen had de jonge Hertog het plan

beraamd, eenen geheimen aanval op een gedeelte der vijandelijke voorhoede te doen; ROSA was van deze onderneming niet bewust; welligt vreesde de Hertog haar te veel aan het gevaar bloot te stellen, maar OSWALD zoude deel aan de onderneming hebben.

Aan het hoofd van slechts drie honderd ruiters werd de aanslag ondernomen; verraad of toeval veroorzaakte, dat de jeugdige Vorst, eer hij het vermoedde, door eene groote overmagt werd omsingeld. De strijd was wanhopend, ROSA verneemt het gevaar, waarin haar voedsterbroeder verkeert, ijlings stijgt zij te paard, verzamelt een handvol stoute mannen rondom zich, en met dezen snelt zij den beminden vriend ter hulp. Eer zij aan de plaats van het gevecht gekomen is, rent een ridder met de snelheid van den bliksem den kleinen troep voorbij, — het is OSWALD, ROSA herkent hem, maar hij herkent haar niet.

» Waar heen?» roept zij hem toe.

» Versterking halen!» is het antwoord van OSWALD, die, zoo mogelijk, zich nog sneller verwijderde.

Intusschen is ROSA, met de mannen die haar vergezellen, op de plaats gekomen, waar de dappere RUDOLF nog immer zich met de weinigen, die hem overbleven, verdedigde. Als eene getergde leeuw, valt de moedige maagd, en dié haar vergezellen, op den vijandelijken drom in; de schok is onwederstaanbaar, schrik overweldigt de ongelooften, zij nemen de vlugt, en RUDOLF herkent in zijnen redder zijne voedsterzuster ROSA. Hij omhelst haar, doch zij weert hem zachtkens af, en vraagt driftig:

» Waar is OSWALD ? »

» Ach, hij zal onder de dooden zijn, » antwoordde de Hertog op eenen smartvollen toon, » ik zag hem in de laatste oogenblikken niet aan mijne zijde. »

» Hij is een lafaard, » riep ROSA met verontwaardiging; » ik heb hem, met den rug naar den vijand gekeerd, gezien. »

Doch op dien oogenblik hoorde men eene trompet steken, en OSWALD kwam, aan het hoofd van een eskadron, aanrennen. Toen hij genaderd was, en zag, dat de strijd beslist en de Hertog gered was, zeide hij:

» Ik ontdekte den ongelijken strijd, en geloofde tijds genoeg te hebben deze mannen ter hulpe te roepen; doch, wat zie ik, mijne schoone echtgenoot ook hier ? »

» Aan haar hebben wij de overwinning te danken, » antwoordde de Vorst; » doch ik dank mijnen vriend OSWALD voor het besluit, hetwelk hij nam, om versterking aan te voeren. »

ROSA wierp eenen verachtelijken blik op haren echtgenoot, — die blik was nogtans onregtvaardig, want OSWALD had geenszins uit lafheid, maar uit een edel beginsel gehandeld.

De vrede werd gesloten; ridders en knapen keerden naar hunne sloten en hutten terug. Vreugdetranen vloeiden langs de wangen van 's Hertogs gemalin, toen zij den geliefden behouden aan haar hart drukte; en toen zij vernam, aan ROSA het geluk des wederziens te danken te hebben, kende hare dankbaarheid geene palen.

De rust is de moeder der ondeugden. Wanneer ROSA droomde, dan stond immer het beeld van den dapper strijdenden Hertog, en den, in vollen ren, vlugtenden OSWALD voor haren geest. Had zij nimmer de kiem eener hartstogt voor haren zoogbroeder gevoed, dan zoude zij gewis regtvaardiger jegens haren echtgenoot geweest zijn; doch thans scheen zij er behagen in te scheppen, voedsel aan het denkbeeld te geven: »OSWALD is lafhartig.» En met dit denkbeeld verbond zich een ander: »RUDOLF is dapper.» Dan vond een booze geest er behagen in, haar hare eerste jeugd voor te goochelen; dan zag zij RUDOLF aan hare voeten, — die dappere, die eenige vriend had haar echtgenoot kunnen worden.

En de bestredene, maar niet uitgeroeide, hartstogt van RUDOLF, verhief zich met dezelfde kracht. Zij, — het voorwerp der eerste liefde van zijn hart, — had den dood getrotseerd, om hem het leven te redden. Maar ROSA's echtgenoot, — zij geloofde dit immers zelve, — had hem lafhartig verlaten. Bij deze verraderlijke aanblazing der ongeoorloofde drift, verhief de stem van het beter gevoel en der vriendschap zich wel, en sprak luide: »OSWALD, uw trouwe vriend, handelde als een braaf krijgsman, en gij zaagt te veel proeven van zijne dapperheid, om hem eenen lafaard te kunnen noemen;» maar de storm der driften verdoofde elke betere gedachte, en andermaal lag RUDOLF aan ROSA's voeten.....

IV.

»Wie is de vrouw, die daar, op haren staf leunende, met een gebukt hoofd den heuvel opwandelt?» vroegde een jonge reiziger aan zijnen maker, die met hem den weg naar *Oostenrijks* hoofdstad vervolgde. — Het was zes jaren na ROSA'S huwelijk met OSWALD, en de vereeniging van den Hertog VAN LIGNITS met de Boheemsche Vorstin, toen deze vraag gedaan werd.

»Dat is eene ongelukkige,» antwoordde de oudste reiziger, »dat is eene vrouw, die eenmaal op gindsche burgt met Vorsten en Vorstinnen spijsde, en nu in de ellendige hut, daar aan de helling van den heuvel, haar kommervol leven voortsleept.»

»Kent gij hare lotgevallen?» vroegde de jongeling.

»Zij heeft mij die eenmaal verhaald, toen ik in haar armoedig verblijf eene schuilplaats tegen het onweder zocht, en ik haar vroegde: wat haren geest zoo ter neder drukte?»

»Luister,» zeide zij tot mij, »gij gaat naar *Weenen*; daar was ik de dochter van eenen braven vader, die, om eenen vriend te helpen, zelf ongelukkig werd; maar een andere vriend redde hem; uit dankbaarheid huwde ik mijns vaders redder; eene eenige dochter, ROSA genaamd, werd mij geboren; zij werd opgevoed met den zoon van eenen Hertog; ik was de voedster van dat kind. Als broeder en zuster beminden RUDOLF en ROSA elkander.

Rosa huwde eenen Edelman, OSWALD genaamd, en RUDOLF, Hertog geworden, trad in den echt met eene schoone en deugdzaame Vorstin. Maar OSWALD werd jaloersch, omdat hij geloofde, dat mijne ROSA in ongeoorloofde betrekking met haren zoogbroeder leefde. Ach! hoe kon hij het vermoeden, zij was immers zoo opregt en deugdzaam, die goede ROSA, en had zelfs de hand van den Hertog geweigerd. En toch heeft men mij, arme oude vrouw, gezegd, dat de booze het hart van mijn kind had verstrikt, — dan zij God hare en zijne ziel genadig! Nu, OSWALD vermoordde op eenen nacht zijne vrouw, mijne lieve ROSA. De jonge Hertog daagde den moordenaar ten strijd en versloeg hem. Toen kreeg hij berouw, en om zijn verdriet te verzetten, dronk hij wijn en sterken drank, tot dat hij stierf. En zijne lieve vrouw, de schoone Boheemsche Prinses, is ook van smart gestorven. Zij zijn allen heengegaan. De erfgenamen van mijn zoogkind hebben mij verstooten; zij beschimpten mij, omdat ik, de dochter van eenen armen man, zoo als zij zeiden, zoo trotsch geweest was, mijn kind aan eenen Edelman te huwen en in het paleis van den Hertog te doen wonen. Och, mijne arme ROSA! mogt de dood mij spoedig met u vereenigen; maar ik zal niet eens den troost smaken, dat mijn gebeente naast het gebeente van mijn kind zal rusten, want zij werd in het hertogelijke graf begraven, en mij, arme oude vrouw, wordt slechts eene plaats op het gemeene kerkhof vergund.”

Zoo luidde het korte verhaal van den oudsten

reiziger; beiden wierpen nog eenen blik op de oude burgt, die getuige was geweest van zoo veel geluk en zoo veel lijden. Somber en nadenkend vervolgden zij hunnen weg. — Wat, — dit vragen wij, — wat bragt de eens zoo standvastige en deugd-zame ROSA, en den edelen RUDOLF ten val?

SIJMEN EN ADELAÏDE.

I.

Ja es ist und bleibt gewiss,
Auf die welt ist ja alles capris.

Aus capris nehmt das mädchen sich ein mann.

» SIJMEN ! »

» Wat.... be... lieft... mijn... heer? »

» De koeijen hebben in vier dagen geen versch stroo gehad; *Bello*, heb ik zoo even gezien, heeft geen water in den bak; de kippen zitten nog in het hok, omdat het valdeurtje niet is weg genomen; ik zoude gaarne zien, dat gij een weinig meer acht op die dingen gaaft.»

» Ik zal mijn best doen..... om mijnheer in alles voldoening.... te geven.»

En SIJMEN verliet, na eene deftige buiging, welke hij vergezelde met eerst het regter been achteruit te brengen, en daarna met het voorste gedeelte van

den linkervoet over den grond te schrapen, de kamer, met dezelfde deftige houding en den afgemeten statigen tred, waarmede hij gekomen was."

»Ik weet inderdaad niet, wat ik sedert een paar maanden van onzen stalknecht moet denken," zeide de Baron VAN HELM tot zijne echtgenoot de Baronnes, terwijl hij zijnen bedienden, half spottend, half verwonderd, naogde.

»Ik zoude bijna vermoeden, dat hij in het hoofd gekregen heeft ons na te bootsen," antwoordde de dame lagchend. »Verbeeld u, dat ik gisteren morgen, — ik was tegen mijne gewoonte vroeg in de weer, — toen ik uit het venster in den tuin zag, iemand ontdekte, die met hoofd, handen en voeten in beweging was; het was SIJMEN. Een kleine kersenboom was het voorwerp, waar tegen hij al die gebaarden maakte, met den hoed in de hand, maakte hij buigingen links en regts, en toen dat lang genoeg geduurd had, vouwde hij de handen, hield den hoed tusschen de knien, en sloeg het hoofd in den nek, in de houding van iemand, die bidt."

»Ik hoop toch niet, dat die jongen romans leest," zeide de Baron.

»Dat geloof ik niet," antwoordde zijne echtgenoot, »hij kan met moeite eenige regels aan zijne moeder schrijven."

»Dan is hij gek, of hij is verliefd," zeide de Edelman lagchend, »want zulke zotternijen heb ik nog nimmer bij lieden van zijnen stand opgemerkt."

Inderdaad had er bij SIJMEN, den stalknecht, se-

dert eenige maanden eene zonderlinge verandering plaats gegrepen; doch die omwenteling scheen alleen in zijne ziel te bestaan, en niet van zulk eenen aard te zijn, dat zij eenen nadeeligen invloed op zijn ligchaam uitoefende. Hij was en bleef een frisch gespierde knaap, zijne wangen waren blozend als vroeger; hij at met denzelfden goeden eetlust; en sliep zelfs geruster, dan het den koetsier aangenaam was. Maar **SIJMEN's** taal was niet meer dezelfde platte tongval; hij waggelde niet meer als eene gans, zoo als vele lieden uit zijnen stand plegen te doen; zijn gelaat, waaruit vroeger weinig meer geest was te lezen, dan uit den kop van een pasgeboren kalf, stond niet meer zoo onbewegelijk; integendeel **SIJMEN** begon welluidende toonen voort te brengen, en scheen er bijzonder behagen in te scheppen, op eenen klagenden, langzamen en afgemeten toon te spreken; zijne oogen, die, vóór deze zonderlinge verandering, als twee vaste, en bijna onzichtbare sterren in zijn hoofd stonden, bewogen zich van tijd tot tijd met snelheid van de linker- naar de rechterzijde; men zag hem zich soms ook oefenen in de kunst om te lonken, ofschoon dit dikwijls zoo slecht gelukte, dat hij beide oogen te gelijk toekneep; om zijnen mond, die eene buitengewone grootte had, en vroeger slechts bestemd scheen om te eten en te geeuwen, zag men nu en dan eenen zonderlingen glimlach, het best te vergelijken bij het grijnzen van eenen aap, wanneer men hem eerst eenen appel toereikt,

en dan weder terug neemt; om kort te zijn, — **SIJMEN** was niet meer hetzelfde onbeduidende wesen, hetwelk men onder honderd duizenden van zijns gelijken even min opmerkt, als eene zandkorrel in eenen berg; de koetsier gaapte hem met verbazing aan; de keukenmeid vraagde aan de werkmeid, of **SIJMEN** wel bij zijne zinnen was, en de kindermeid schreide heete tranen, omdat de blozende stalknecht niet meer, zoo als voorheen, met haar stoeide, integendeel hield hij zich op eenen zekeren afstand van zijne mededienstboden, — maar **SIJMEN** had zeer goede redenen voor alles, wat hij deed of niet deed.

II.

De Baron **VAN HELM** had eenen broeder gehad, die, gelijk ook zijne echtgenoot, korten tijd na de geboorte van eene dochter, **ADELAÏDE** gedoopt, was gestorven. De stervende broeder had hem dit kind aanbevolen, en haar met de goederen, welke hij naliet, onder zijne voogdij gesteld. Met de zorgvuldigheid van eenen vader, had de Baron dezen heiligen pligt vervuld; **ADELAÏNE** was onder zijne oogen, en door de onafgebrokene zorgen van hare tante, de **Baronnes**, als een veel belovend meisje opgegroeid; over hare schoonheid werd slechts ééne stem gehoord, en zij mogt inderdaad aanspraak op dit vrouwelijke kleinoord maken. Zij had haar zeventiende jaar bereikt, toen men bij **SIJMEN**, den stalknecht,

die zonderlinge verandering ontwaardde. Had de arme jongen welligt zich zoo ver vergeten, dat hij het waagde zijn oog te vestigen op de schoone en bloeiende Jonkvrouw, de dochter van eenen Edelman, de rijke erfgenaam van eene aanzienlijke nalatenschap, — hij, de zoon van eenen bezembinder, de arme stalknecht, die een geheel jaar voor dertig gulden, een paar schoenen en eene nieuwe liverei den stal van vtiligheid zuiverde, de honden en kippen verzorgde, en de nederigste diensten moest verrigten? Het was er verre af, dat zoo iets in het gedachtelooze brein van den eenvoudigen jongen opkwam. Hij had het zich reeds tot een geluk gerekend, door de kindermaagd met geene onverschillige oogen te worden aangezien; maar het ging **SIJMEN**, gelijk enkele gelukkigen, die door de grillige fortuin op de hielcn worden gevolgd, en slechts niet zoo ongehoord dom zijn, dat zij achteruit slaan en moedwillig de gaven wegwerpen, welke hun bijna, huns ondanks, worden opgedwongen. Zoo geheel onnoozel echter was **SIJMEN** niet, of hij moest ten laatste de ontdekking doen, dat de fortuin hem onvermoeid naliep, ja, zelfs hem bij zijn kleed greep, om hem des noods hare gaven op te dringen.

»Zonderling,» zeide de goede jongman op eenen morgen tot zich zelve, terwijl hij zich onledig hield het paardentuig in orde te brengen, »wat mag toch wel de reden zijn, dat de Freule zoo ongemeen vriendelijk tegen mij is? Ik ben pas alleen, of zij, als er niemand bij honk is, staat bij mij en

praat en lacht, alsof ik een Jonker ware. Gisteren, — ja waarlijk, zij kneep mij in den arm, en voorleden zondag, toen allen naar de kerk waren, en zij alleen was te huis gebleven, omdat zij ziek was, — ziek? ha! ha! de kerk was nog geen halfuur aan, of Freule ADEL was bij mij in den tuin. Eerst vraagde zij mij naar de zwarte, zieke kip en meer andere dingen, en toen zeide zij ook, dat de vogelen zoo gelukkig waren, omdat er geen een onder was, die iets meer bezat dan de ander. »Het is toch eene lieve, aardige Freule.» Ter goeder of kwader ure herinnerde SIJMEN zich in denzelfden oogenblik eene geschiedenis te hebben hooren verhalen van eene schatrijke dame, die twintig en meer jongelingen, even rijk en aansienlijk als zij zelve, had van de hand gewezen, en ten slotte eenen armen soldaat had gehuwd. De schakel der denkbeelden van onzen SIJMEN verlengde zich ongemerkt, — hij had de fortuin, die hem lang vruchteloos naliep, bemerkt; van dien dag af had de omwenteling in den stalknecht plaats; verre was het echter van hem, van dauwdruppelen en maneschijn te leven, — geenszins, hij trachtte alleen zich in de oogen der goedaardige Freule beminnelijk te maken, maar zoude, indien hij ontdekt had, dat hij in zijn vermoeden dwaalde, even bedaat tot de kindermaagd zijn wedergekeerd.

III.

Door de onbescheidenheid of nieuwsgierigheid van den koetsier, die zeker zijne handen in den koffer des stalknechts moet gehad hebben, zijn wij in staat gesteld, twee brieven, geschreven door **ADELAÏDE VAN HELM** aan **SIJMEN SINDERS**, mede te deelen. De schoone Jonkvrouw moet, toen zij deze brieven schreef, zich ten huize van eenen anderen bloedverwant bevonden hebben; de eerste brief draagt alle kenteekenen, dat hij werd opgesteld, korten tijd nadat **SIJMEN**, de stalknecht, de oorzaak der buitengewone vriendelijkheid van de Freule had gereden, ofschoon dan ook met veel moeite; de laatste toont aan, dat de schoone jonge dame aan de vervulling harer wenschen wanhoopte, doch met kloeken moed hare vrouwelijke regten wilde handhaven. Twee andere brieven, door **SIJMEN SINDERS** aan de hoog welgeborene Freule **ADELAÏDE VAN HELM** geschreven, zijn ons door het toeval in handen gekomen; wij geven dezelve, zoo als ze voor ons liggen.

MIJN LIEVE VRIEND!

KASPER, de hode, zal u dezen brief bezorgen, ik heb door een' ander' het adres er op laten schrijven, omdat het misschien niet goed zoude zijn, indien mijn oom of mijne tante wist, dat ik aan u schreef; maar ik gevoelde eene te groote begeerte om aan u te schrijven, dan dat ik langer zoude gewacht hebben; gij weet wel, lieve **SIJM**! dat ik niets lie-

ver deed, dan nu en dan eens met u te spreken, en ik verlang al weder om te huis te komen en u te zien. Men zegt wel, dat het eene jonge dame van mijne geboorte niet past, met burgermensen zoo vriendelijk om te gaan, maar ik heb altijd gedacht, en zal ook altijd denken, dat alle menschen gelijk zijn. Laat de tuinman vooral niet vergeten mijne bloemen te gieten, en zoo hij er niet aan mogt denken, giet gij dezelve dan voor mij, en denk dan daarbij aan uwe zeer toegenegene vriendin

ADELAÏDE.

P. S. Mijne lieve kanarievogels moeten om den derden dag zaad hebben, de bonte, die jongen hebben, om den anderen dag een half ei. O, hoe gelukkig zijn die lieve diertjes!

Hier volgt een brief van *SIJMEN*, zonder twijfel een antwoord op dezen brief.

Heizigt, den 20 Majj 1838.

ZEER HOOG WELEDEL GEBOREN EERZAME FREULE!

Kan niet nalaten u een lettertje te schrijven; wat mij aangaat, ik ben nog vris en gezond, hoope u hetzelfde mag smaken. Heb wel ontvangen de breif, die *KASPER* mij het ebragt, en maar en dubbeltje port heb egeven. denk omdat *KASPER* en goet frint

van mien vader is. Ja, zeer hoog achtbare Freule! ik wou ook al maar dat gij weerom waart; want er is niemand die zoo aardig mit mien spreekt als ic. Got vergelde ou dat. Wat aangaat de blomme, heb se achtmaal daags gegoten, en dacht ik so: daar stond de lieve Freule, en nou is ze weg. Ik hoop maar gij gauw hier zult komen. Wat aangaat de knaries, ik voer ze eijer en saat, meer als genogt. Ben met alle respekt jou hoog onderdanige dienaar en vriend

SIJMEN SINDERS.

BESTE SIJM!

Neen, het zal hun niet gelukken! Laat de geheele wereld tegen mij zamenspannen, laat mijn oom mij verstooten, laat mijne tante mij vloeken, — gij, beste, eenige vriend! zijt de man mijner keuze. Wat is rijkdom, wat is geboorte zonder liefde! Dwingt men mij tot het uiterste, dan zal ik de middelen weten te vinden, om al de pogingen, welke zij in het werk stellen, om ons ongelukkig te maken, te verijdelen. Houd u op alles voorbereid, mijn dierbare vriend! niets zal u scheiden van uwe, u altijd getrouwe,

ADELAÏDE.

De volgende brief bevat voorzeker het antwoord.

Heizigt, 30 September 1838.

BESTE LIEVE ADELTE!

Heb met groote onsteltenis ontdekt onze liefde is uitgelekt, en ook aan uw brief gezien, want gister kwam de heer Baron bij mij in de stal, keek als *Lenox* de bulhond. Ik was bezig met de stal te vegen. Hij zei: **SIJMEN!** heb ehoord gij de stoutheid hebt, brieven aan mijne nicht te schrijven, en ook brieven van haar te ontvangen. Ik daarop ja, heer Baron! Hij daarop zei: als gij u die dolle gekheit niet uit het hoofd zet, dan moet gij morgen mijn huis verlaten; ik daarop zei, en wij beminnen elkander in alle eer en deugd, en denken onder Gods zegen een wettig huwelijk aan te gaan. Toen scholt hij mien uit, en heeft gezeit: gij waart gek en ik was gek, en ik moest morgen weg; en is toen vloekende, dat hij nooit plagt te doen, want hij een braaf man is, weggelopen. Zoete **ADELTE!** ben ter dood toe benaauwt, schrijf mij wat ik doen moet; wil door het vuur loopen, wil over het water vliegen om weer bij mijn lieve **ADELTE** te komen. Ga wonen bij mijnen vader **JOOST** den besembinder, en ben getrouw tot in den dood

SIJMEN SINDERS.

»Wie hoorde immer zotter geschiedenis?» zeide de Baron op den morgen, toen **SIJMEN SINDERS** met zijnen koffer vertrokken was, »het meisje moet van haar verstand beroofd zijn. Heeft niet de voortref-

felijke Jonker FRITS VAN DALBURG, die op het punt staat eenen aanzienlijken post te bekomen, en de flinkste jongman uit den omtrek is, naar hare hand gedongen? Welk een schoon paar zoude dit geweest zijn. En nu.....”

»Wees gerust, mijn lieve!» antwoordde de Barones lagchend, »ik neem op mij, het dwaze meisje, eer er eene maand voorbij is, tot reden te brengen.”

Maar de goede dame had geheel buiten den waard gerekend, want, vier dagen na dit gesprek, ontving de Baron VAN HELM eenen brief van zijnen broeder, bij wien ADELAÏDE zich sedert eenigen tijd bevond, dat de nicht op het onverwachts was verdwenen, en niemand wist, waar zij zich bevond. Gelijkijdig verspreidde zich het gerucht, dat SIJMEN SINDERS de hut van zijnen vader had verlaten, — er bleef geen twijfel over, of Freule ADELAÏDE VAN HELM en SIJMEN SINDERS, Zoon van JOOST SINDERS, den bezembinder, waren in elkanders gezelschap op reis gegaan.

Een half jaar later lag een meisje, in hare tranen zich badende, aan de voeten van den Baron VAN HELM, wiens knien zij omhelsde, en aan wien zij in de roerendste bewoordingen om vergiffenis smeekte. Het was ADELAÏDE. Zij bekende haren misstap, zij was met SIJMEN naar *Duitschland* gevlugt, had daar het weinige, wat zij mede nam verteerd, en toen de armoede, als mededingster der liefde, te voorschijn kwam, was de laatste verdwenen; SIJMEN had haar mishandeld, gruwelijk mishandeld, en niets bleef haar dus ove-

rig, dan weder te keeren, vanwaar zij gekomen was, en vergiffenis te smeeken. Wie kon de schoone, en toch zoo ongelukkige, boeteling, vergeving weigeren? Zij werd in genade aangenomen, maar de weg tot geluk was voor immer voor haar gesloten.

Indien de beminnelijke lezeressen eenen blik om zich werpen, in den engeren of wijderen kring, waarin zij zich bewegen en bekend zijn, zullen zij welligt, door het eene of andere voorbeeld, overtuigd worden, dat de schrijver geene onwaarheid spreekt, wanneer hij verzekert, dat dit verhaal op eene werkelijke daadzaak is gegrond.

Hoe het mogelijk was, dat de schoone ADELAÏDE aan SIJMEN SINDERS, den stalknecht, de voorkeur gaf boven den welgemaakten jonker, die spoedig eenen aanzienlijken post zoude bekomen, weet hij echter niet te beantwoorden, dan door het motto boven dit kleine verhaal geplaatst.

BELLO EN BELLA.

» Geloof mij vrij, Baron! dat men overal vrouwen ziet, die elkander altijd: » » Mijne lieve! mijne beste! » » noemen; die goddadig kussen, gedurig in elkanders armen vliegen, elkander kleine geheimen toevertrouwen, en echter onder die duizenden zijn er nauwelijks twee, welke het met elkander wel meenen.»

De Hedendaagse Trent.

Het verhaal, hetwelk ik hier mijnen geëerden lezers of mijne beminnelijke lezeressen aanbied, kan geene aanspraak maken op volkomene oorspronkelijkheid; wist ik niet, dat de bloem, welke van vreemden bodem herwaarts overgeplant, vaak juist daarom des te geuriger riekt, — ik zoude niet zoo gereedelijk besloten hebben, haar op inlandschen grond te enten; is zij gelukt, — boeit zij het oog, en vinden hare kleuren bewonderaars, dan heb ik geen ander deel aan de uitroepingen: » o hoe schoon!» en: » ach, hoe fraai!» dan de beuzeling, vorm en stof een weinig te hebben gefatsoeneerd.

EERSTE BRIEF.

De Majoor FLASK *aan den Kapitein* MAURDONT.

Eping-Forest; 13 Julij 1788.

Ik verheug mij inderdaad, dat gij u ten halve hebt bekeerd, binnen kort zult gij tot onze partij behooren. Waarlijk, ik zoude u omhelzen, indien mijne armen lang genoeg waren om u te bereiken. Zoude het geene schande zijn, dat een volmaakt ridder, gelijk gij zijt, bijna in den bloei der jaren, een werkeloos en onbekend leven voortsleepte? Gij die aanspraak hebt op alle talenten, welke uw gebrek aan fortuin kunnen vergoeden? — Ik begrijp u niet. — »Hoe drommel,” zeide ik tot mijne vrienden, »kan hij leven van zijn pensioen?” Misschien hebt gij zelf nog nooit de moeite genomen, om dit te berekenen: ik heb die moeite voor u genomen. Vijftig pond sterling is ter naauwer-nood eene guinje per week, bijgevolg geene drie schellingen per dag. Onderzoeken wij, hoe gij die drie schellingen besteedt, of liever, zien wij tot welke ongehoorde zuinigheid een Edelman, gelijk gij zijt, door de omstandigheden kan worden gedwongen. Maar zeg mij vooraf, of gij des nachts de straatsteenen tot rustbed neemt, want ik ken geene zoo ellendige herberg, waar gij niet eene halve kroon zoudt moeten verslapen. Alzoo blijft u niets over, dan zes stuivers voor elken dag. Laat ons zien:

Gij ontbijt toch somtijds? Al was het alleen om de nieuwspapieren te lezen, dan zijt gij toch genoodzaakt, in het eene of andere koffijhuis een' kop thee te nemen, — deze kost zes stuivers.

Gij maakt bijzonder veel werk van uw toilet, en geen choorkind had ooit gladder kin, dan gij, wanneer het scheermes driemaal den weg langs uwen baard heeft genomen. Laat gij u niet om Godswil scheren, dan zijt gij genoodzaakt, aan den eenen of anderen fatsoenlijken barbier te betalen — een' schelling.

Wanneer het regent, sneeuwt of hagelt, blijft gij dan in het koffijhuis zitten slapen, of zijt gij van tijd tot tijd ook gedwongen, eene huurkoets te nemen? Gij hebt, dit weet ik, zeer vele zaken om handen, en de afstanden zijn in *Londen* tamelijk groot, — alzoo een schelling en zes stuivers per dag voor eene huurkoets.

In eene stad als *Londen*, waar de gastvrijheid even min bekend is, als in ons (*) goede land de straatrooverij, zult gij weinig meer oploopen, dan den geur, welke uit de keukens komt, en ongelukkiglijk wekt dit slechts te sterker den eetlust op. Gaat gij in de *dertien kantons* aan de lakkeijen hun stukje ossenvleesch betwisten, dat in eene halve pint azijn zwemt; of begeeft gij u in gezelschap van de kappers, die elkander om eene snede brood het haar uit het hoofd trekken? Hoe gij het ook aanlegt, zie ik niet in dat gij, zonder uwe maag een schreeu-

(*) Het zijn Ieren, die spreken.

wend onrecht aan te doen, eene kleine kroon dient te besteden.

Gij ziet, hoe karig ik de behoeften bereken, bestemd voor het allernoodigste. Maar gebeurt het u nimmer, dat gij uwe pint wijn met eenen vriend drinkt, dien het toeval in de herberg brengt, en wanneer de eerste flesch gebruikt is, zijt gij dan de laatste of eerste om eene tweede te roepen? om het even, — zij wordt genuttigd, en het bedrag hiervan op zeven schellingen in de week brengende, zal zeker niet overdreven zijn.

Ik weet, dat men met goede overkleederen, die, om der zuinigheids wille, in den uitdragerswinkel van *Monmouth-street* gekocht zijn, het hoofd even hoog als een generaal kan dragen; maar met de grootste zuinigheid zult gij toch voorzeker niet minder, dan voor een' schelling en zes stuivers elken dag aan kleederen verslijten.

Gaat gij naar bed zonder te souperen? Dit is mogelijk en ik wil daarom hiervoor geenen afzonderlijken post stellen; ook wil ik nietspreken van publieke vermakelijkheden, noch ook van de geschenken, welke jeugd, bevalligheden en schoonheid soms gebiedend noodzakelijk maken, want reeds bevind ik, dat de uitgaven, tot welke gij te *Londen* verpligt zijt, eene halve guinje elken dag beloopt. Alzoo honderd een en negentig pond sterling, twaalf schellingen en zes stuivers in het jaar — bij gevolg het vier dubbeld van uwe inkomsten! Duizend bommen! Ik knijp mij in den arm, wanneer ik bedenk, dat de dappere ka-

pitein MAURDONT, die aan zijn vaderland zulke gewichtige diensten bewees, van zijnen koning en van zijn vaderland niet meer dan drie schellingen daags ontvangt! Maar, houdt goeden moed, ik zal u in eenen beteren toestand plaatsen, te gemakkelijker, omdat gij mij in uwen laatsten brief belooft, u naar mijne raadgevingen te zullen gedragen. Gij hebt gedwaald door te gelooven, dat ik slechts *belanghebbende* ben bij het nieuwopgerigte nieuwsblad; onder het zegel der strikste geheimhouding zeg ik u, dat ik er thans alleen *eigenaar* van ben. Sedert vijf maanden, dat dit blad het licht ziet, ben ik, — de laatste drie weken uitgezonderd, — mijn eigen redacteur geweest; maar een zamenloop van omstandigheden, en de vreemdste avonturen, die ik u zeer spoedig zal mededeelen, hebben veroorzaakt, dat ik mij niet langer met het blad kan bemoeijen; het is onder de leiding van twee zotten, die het, eer nog drie weken verlopen zijn, in den grond zullen helpen. Wees gij hun plaatsvervanger; wees mijn *geassocieerde*; ik heb de fondsen verschaft, houdt gij het door uwe pen staande. In onze gesprekken heb ik meermalen uwen geest bewonderd; schrijf bijtend, brutaal, kernachtig, en niet minder op eenen beslissenden toon, — ik verzeker u, dat gij, eer zes maanden om zijn, uwe *fortuin* zult hebben gemaakt. Voor het overige zal ik u met mijnen raad dienen, en u mijne geheime instructien geven; eene dwarsstreep — zes punten of eenige teekens van verwondering doen meer dan eene bladzijde gezonde redenering. Wacht

aa wel altijd verstaanbaar te schrijven; onder drie bladzijden moet er altijd eene zoo duister zijn, dat niemand, zelfs de schranderste kop niet; het begrijpt. Schrijf mij spoedig. Vaarwel, mijn waarde JACK! voor altijd de uwe.

EVERARD FLASK.

TWEEDE BRIEF.

De Kapitein MAURDONT aan den Majoor FLASK.

Zoodra ik uwen brief gelezen had, is mijn eerste werk geweest, mij naar eenige vrienden te begeven, en hun te vragen, of zij, sedert ik u het laatst zag, ook gehoord hadden, dat gij krankzinnig waart geworden; ik kreeg ten antwoord, dat zoo iets zeer wel mogelijk was; doch, dat zij er nog geen' zekere tijding van hadden ontvangen, zoodat ik genoodzaakt ben, u zelve die vraag te doen; zeg eens, waart gij bij uwe zinnen, toen gij mij den voorslag deedt, schrijver te worden? Ik, die sedert dertig jaren, dat ik de school verliet, geen boek oploeg. Ik, die, nu gij mij als met het pistool op de borst tot schrijven dwingt, mij ter naauwernood de letters van het alphabet herinner? Volzinnen zamen te flansen, — dit mogt nog gaan, — maar de spelling! Denkt gij echter, dat er onder uwe leiding iets van mij te maken is, — welnu, dan neem ik uwen voorslag

aan, en geholpen door den honger, zal ik misschien snelle vorderingen maken, want uwe berekeningen zijn, helaas! maar al te juist, — ter naauwernood heb ik water om te drinken, en mijn pensioen is reeds voor twee jaren verpand. Ik wacht met ongeduld de mededeeling van uwe avonturen; ik had ze vermoed, toen gij uwe nieuwe verblijfplaats koost, want het schoonste bloed van geheel *Engeland* vindt men in het graafschap *Essex*; de vrouwen zijn er bekoorlijk, en bij uitstek gevoelig; men verzekert zelfs, dat zij groote kensters zijn, en het kan dus niet anders, of zij zullen den *schoonen majoor*, zoo als men u altijd plagt te noemen, spoedig onderscheiden hebben.

CHARLES MAURDONT.

DERDE BRIEF.

BELLA SEJIMOUR aan CLARA FINK.

Chelmsford, 27 Julij 1788.

Mijne waarde CLARA zal verwonderd zijn, mijnen brief van de oevers van den *Chelmer* geschreven te zien, en mij vragen: waarom ik zoo onverwacht de oevers van den *Coln* heb verlaten? De reden hiervan is, omdat het mij onmogelijk was, langer te *Colchester* te blijven, en ik, indien ik al het graafschap niet kan verlaten, voor het minst een

twintig uren afstands tusschen mij en *Lord ESPHINSTON* moet brengen; het is een groot offer, dat ik aan de rede heb gebragt, want ofschoon *Chelmsford* de hoofdstad van het graafschap is, is het toch een ellendig verblijf, wanneer men het bij *Colchester* vergelijkt. Welligt ontspruit mijn oordeel uit de vergelijking, welke ik maak tusschen de gezelschappen, welke ik daar aantrof, en die, welke ik hier vind.... Doch ik zet mij, om de vragen te beantwoorden, welke mijne lieve *CLARA* mij in haren laatsten brief deed.

Lord ESPHINSTON is, zoo als mijne vriendin vermoedde, slechts *Lord* door beleefdheid, en het is niet waarschijnlijk, dat hij zich dezen titel spoedig zal mogen aanmatigen, dewijl zijn vader eene voortreffelijke gezondheid geniet. Doch gij weet, mijne Waarde! dat ik de titels als ijdele klanken beschouw. Ik heb u bekend, dat *ESPHINSTON* eenigen indruk op mij heeft gemaakt; maar ik heb u te gelijker tijd verzekerd, dat noch de glans zijner geboorte, noch de uiterlijke bevalligheid van zijn persoon, deel hebben aan deze neiging. Het is de algemeene achting, die hij geniet, die mij voor hem heeft ingenomen. Sedert twee jaren op een buitengoed levende, dat zijn eigendom werd bij den dood zijner moeder, heeft men mij verzekerd, dat hij het niet heeft verlaten, dan ten tijde, dat wij ons te *Colchester* met ter woon nederzetterden, waar hij weldra onze aandacht tot zich trok; ieder had hem opgemerkt, en mijn oom, met hem ingenomen, door alles, wat hij van

hem hoorde, — zonder mij er immer een woord van te hooren spreken, vond er een zonderling genoeg in, om zijn gedrag gade te slaan; men heeft mij gezegd, dat hij wenschte in wezenlijkheid te zien veranderen, wat thans nog slechts schijn was; ik meen zelfs reden te hebben te gelooven, dat hij dezen vriend den last heeft opgedragen, mij ongemerkt te polsen, ten minste weet ik anders geene uitlegging te geven, aan eene menigte fijne vragen, — van die kleinigheden, welke men vraagt om eene halve bekentenis uit te lokken: men heeft over mijne antwoorden te vreden moeten zijn, want ik heb altijd met achting van den jongen *Lord* gesproken, als iemand, die in den geheelen omtrek eenen goeden naam had. Zoo stonden de zaken. Ik geloof zelfs, mijne Waarde! u te hebben gezegd, te mogen vooronderstellen, dat ik *ESPHINSTON* begon te beschouwen als den man, die door den hemel voor mij bestemd werd, toen ongehoorde en geheel onbegrijpelijke omstandigheden al mijne denkbeelden hebben verward: zie hier, wat mij wedervaren is, en wat mij heeft doen besluiten, mijnen oom te bidden, voor het minst voor eenigen tijd van woonplaats te veranderen.

Voor het laatste *Carnaval* had men in *Colchester* slechts eenmaal in de week eene zamenkomst ik weet niet, welk toeval *Lord* *ESPHINSTON* omtrent dien tijd derwaarts gebragt hebbende, hem er zoo veel behagen in deed scheppen, en hem al zijnen invloed bij de voornaamste familien aan deed wenden, opdat men

tweemaal in plaats van eens zamenkomst zoude hebben. Sedert dien tijd is dit geschied, ik sloeg er geene van over, en kwam ik er, dan was ik even zeker er *Lord ESPRINSTON* te vinden, als de banken van het orchest. Dewijl hij er geene zwaarigheid in scheen te stellen, bij voorkeur met mij te spreken, was het zeer natuurlijk, dat ik zúlks insgelijks deed, en er ging zelden een avond voorbij, waarin wij niet twee of driemaal met elkander in gesprek waren geweest; zelden sprak hij zacht, doch zoo dit somtijds gebeurde, dan was het om eenige algemeene vragen te wagen betreffende mijnen smaak, de uitspanningen, in welke ik genoegen vond, en de wijze, op welke ik mijnen tijd besteedde. Ik antwoordde, zoo als ik aan mijne *CLARA* zoude geantwoord hebben, juist zoo als ik dacht, zoodat hij mij ontlokt had, dat ik lektuur, de muziek, de eenzaamheid en de landelijke vermaken beminde. Op het laatst der voorgaande maand wist hij mij behendig in eenen afgelegenen hoek van de zaal te brengen, verwijderd van de dansende groepen, onder voorwendsel, dat ik vermoeid moest zijn van het aanhoudend dansen, en zich aan mijne zijde plaatsende, zeide hij zeer zacht: » Mevrouw! de oogenblikken zijn kostbaar; ik heb er niet een' enkele te verliezen. Onze smaak stemt volkomen overeen: de beminde lektuur, de muziek en de eenzaamheid. Ik heb eene uitgezochte bibliotheek; ik maak dagelijks muziek; ik heb eene afgelegene buitenplaats, welke alle landelijke vermaken aanbiedt: wilt gij deszelfs bezit met mij deelen? »

Hoewel ik u heb gezegd, dat ik geloofde, dat het eenmaal tot eene verklaring zoude komen, was ik niet voorbereid op eene zoo snelle en zoo dringende; mijne verwarring was zoo groot, dat ik eenen geruimen tijd behoefde, om tot mij zelve te komen, en toen ik eenige woorden wilde stamelen, naderde mij een Edelman, die sedert eenigen tijd in deze streken woont, mij opmerkzaam makende, dat de contradans geëindigd was, en hij mij voor den eersten geëngageerd had. Ik volgde hem, maar danste niet, ik wankelde, men geleide mij op eenen stoel, en mijne schijnbare ongesteldheid trok weldra de aandacht van velen tot zich. *Lord ESPHINSTON* toonde meer belangstelling en onrust, dan ik gewenscht had in zijne trekken te lezen; de dames gaven mij den raad mij te verwijderen, hij gaf mij de hand, en geleidde mij naar het rijtuig; men merkte op, dat hij niet weder in het gezelschap verscheen, maar zoodra hij mijn rijtuig uit het gezigt had verloren, zich in het zijne begaf, en den weg naar zijn kasteel nam.

Den volgenden dag verhaalde iemand het gebeurde in mijne tegenwoordigheid aan mijnen oom, — die, mij ziende blozen, met mij begon te schertsen, — ik antwoordde hem zeer onbehendig, hij zag mijne verwarring, en veranderde van gesprek; maar toen wij alleen waren, sprak hij op eene wijze, welke mij deed vermoeden, dat hij mijne neiging voor *Lord ESPHINSTON* had bemerkt. Vervolgens nam hij mijne handen in de zijnen, trok eenen stoel naderbij, verzocht mij naast hem te gaan zitten, en drukte mijne

handen teeder. Daarop beschouwde hij mij enige oogenblikken met de genegenheid van eenen vader, en door zijne blikken uitgedrukt hebbende, wat de oogen het sprekendst kunnen doen verstaan; sprak hij in de volgende bewoordingen:

» Mijne lieve BELLA! uw stilzwijgen beantwoordt genoegzaam de vragen, welke mijne blikken u hebben gedaan; ik versta u, alsof gij mij alles gezegd hadt, wat gij denkt en wat gij gevoelt; het is langer dan gij gelooft, dat ik uwe geheimen ken, hebt gij dus eenen vertrouwden noodig, deel mij slechts mede, waarin ik u van dienst kan zijn; misschien behoeft gij raad, — voor zoo veel het in mijn vermogen is; wil ik u dien geven; kom, mijne lieve BELLA! spreek openhartig.»

Onderwijl de voortreffelijke man aldus met mij sprak, verdween mijne verlegenheid; ik zag hem vertrouwelijk aan, ik geloof zelfs, dat toen hij geëindigd had, mij een glimlach ontsnapte, want hij kuste mij het voorhoofd, en riep: »bravo!»

» Oom,» zeide ik op dien vrijen toon, waarop ik gewoon ben met hem te spreken, »gij hebt u eenmaal in uw leven in de vrouwen bedrogen, in mij zult gij u niet bedriegen; ik wist, dat gij mijne gedachten kendet, anders had uwe BELLA geene geheimen voor u gehad. Ik heb al uwe vragen begrepen; — thans wil ik tot eene verklaring komen, omtrent de betrekking, welke er tusschen mij en *Lord ESPHINSTON* bestaat.»

Daarop verhaalde ik hem, wat den voorgaanden

avond was gebeurd; het onverwachte voorstel, hetwelk mij werd gedaan, en de gelukkige ongesteldheid, waardoor ik tijd won zijnen raad in te winnen, om mij diensvolgens te gedragen.

Mijn oom mij met die engelachtige welwillendheid, die hem zoo zeer in elks oog verheft, gehoord hebbende, dacht een' oogenblik na, en vervolgens mijne eene hand vattende, zeide hij: » ik zoude lust hebben, u geheel aan de voorschriften van uwe eigene grondbeginselen over te laten; maar gij vraagt mij om raad, en ik hoop u dien te geven, welken de ouderdom, voorgelicht door de ondervinding, en bestuurd door de innigste belangstelling, u geven kan; doch eer ik mij verklaar, bewijs mij de vriendschap, mijne lieve nicht! mij te zeggen, — om het even, hoe en in welke termen — gij den voorslag van *Lord ESPHINSTON* zoudt beantwoord hebben, indien gij niet verhinderd waart geworden, in den voogenblik, toen gij, zoo als gij zegt, de lippen wildet openen om eenige woorden voort te brengen. »

» Mijn voornemen was, lieve oom! » antwoordde ik, » dat; ofschoon bijna van mijne geboorte af eene wees, ik toch in u eenen tweeden vader had gevonden; dat, ondanks de edelmoedigheid en teederheid, gij mij op mijn zeventiende jaar de beschikking over mijn hart en over mijne hand hebt gelaten; ik mij niet als onafhankelijk beschouw, maar met de onderwerping en de gehoorzaamheid van eene dochter uwen wil zoude volgen; dat gij het

dus waart, tot wien hij zich moest wenden, en dat het mij leed deed, mij in de noodzakelijkheid te bevinden, hem zulks te moeten doen opmerken.”

» Welnu, mijne waarde BELLA !” was het antwoord van mijnen oom ; — » hetgeen gij den tijd niet had hem te zeggen, moet gij hem schrijven: schrijf hem dan juist datgene, wat gij u voorgenomen hadt hem te antwoorden, en wees verzekerd, dat hij, zich aan die kleine formaliteit onderwerpende, over mijn onthaal zal tevreden zijn. Doch ik heb u nog over belangrijke zaken te onderhouden, en het is zelfs noodzakelijk, dat wij daarover spreken, alvorens gij schrijft.”

Tot dus verre was ik met mijnen brief, toen ons gesprek afgebroken werd door een ongelukkig toeval. Mevrouw DERBY, den trap opklimmende, en zich op de hoogte van de zaal bevindende, waar mijn oom en ik met elkander in gesprek waren, is gestruikeld, en van eene aanmerkelijke hoogte naar beneden gestort. Het gerucht deed ons toesnellen, wij vonden de waardige vrouw geheel bebloed onder aan den trap liggen ; het is thans bijna acht uur, de post vertrekt, mijne waardige bloedverwante sluimert eenige oogenblikken, — ik besteed die om dezen te sluiten, en u te verzekeren, dat ik immer ben .

UWE BELLA SEIJMOUR.

VIERDE BRIEF.

Van BELLA SEIJMOUR aan Kapitein ARCHER.

Parkhouse; niet ver van Colchester.

MIJN HEER!

De goedheid, welke gij voor mij en mijne voedster hebt gehad, op den langen en gevaarlijken overtocht van *Jamaica* naar *Londen*, maken het mij tot pligt, u, zoo als gij ons verzoekt hebt, onzen toestand te doen kennen. Ik zal u dan zeggen, dat de Majoor *FLASK*, dien wij de eer hadden bij u te leeren kennen, eenige bezoeken bij mijne voedster heeft afgelegd, en haar zijne goede diensten heeft aangeboden ten opzichte van eenige papieren, welke zij uit de *Westindiën* heeft medegebragt; zij heeft hem deze papieren ter hand gesteld. De beleefde Majoor heeft over deze papieren met eenen regtsgeleerde geraadpleegd, en heeft ons verzekerd, dat dezelve ons in het bezit van eene aanzienlijke fortuin zullen stellen; om te toonen, dat hij de waarheid sprak, is hij begonnen met aan mijne voedster zoo veel voor te schieten, als zij noodig heeft; hij heeft hier een aardig landhuis voor ons gehuurd, waar hij ons somtijds komt bezoeken, omdat hij zegt, dat het in deze streken is, waar wij aanspraak op die bezittingen hebben; die Majoor *FLASK* is een zeer goed man, en wij hebben, zoo wel als aan u, die ons met hem

in kennis bragt. Het is met alle erkentelijkheid, zoo wel van mijne voedster als van mij, dat ik mij noem,

MIJN HEER!

Uwe zeer onderdanige Dienares,
BELLA SEIJMOUR.

VIJFDE BRIEF,

BELLA SEIJMOUR aan CLARA PINK.

Chelmsford, zondag morgen.

Wij zijn met den schrik vrijgekomen, CLARA! Me-jufvrouw DERBIJ is nagenoeg hersteld; gij weet niet, hoe mij dit verheugt, want niet alleen is deze jufvrouw DERBIJ een van die menschen, welke men bemint, zoodra men hen kent, maar er is geen levend wezen, waaraan mijn oom zoo zeer gehecht is; zij zijn zamen opgevoed, en zelfs in eenen verren graad bloedverwanten; zij hebben bij den dood mijner ouders gezamenlijk het beheer over hunne nalatenschap voor mij op zich genomen; en dewijl de betrekkingen van mijnen oom in de maatschappij dikwijls eene lange afwezigheid vorderden, heeft hij mij meer dan eens gezegd, dat ik aan deze waardige vrouw oneindig veel verpligting had, want dat zij, terwijl hij zich buiten's lands bevond, niet alleen mijnen eigendom be-

waard, maar ook vermoorderd had, en van plan was, bij haren dood mij als hare erfgenaam te benoemen.

Na u, mijne beste Vriendin! alzoo op dit punt gerust gesteld te hebben, wil ik mijnen voorgaanden vervolgen. Ik heb u, geloof ik, gezegd, dat, na met mijnen oom over de noodzakelijkheid om aan *Lord ESPRINSTON* te schrijven te zijn overeengekomen, hij mij bij zich hield, om mij te onderhouden over dingen, welke hij geloofde, dat ik noodzakelijk moest weten, alvorens iets omtrent het huwelijk, dat zich in het verschieft vertoonde, te bepalen. Hem verzekerd hebbende, dat ik, om zeker te zijn, mij wijs en goed te gedragen, ik slechts zijne raadgevingen wilde volgen, gaf hij mij ten antwoord:

» Ik herhaal het u, mijne lieve BELLA! dat na hetgeen er tusschen u en mij is gesproken, ik bij het besluit, dat ik twee jaren geleden nam, volhard, om u volkomen vrijheid van handelen te laten; maar thans geldt het noch raadgevingen, noch voorschriften; het veranderde standpunt, op hetwelk gij geplaatst zijt, eischt gebiedend, dat ik den edelen afkeer overwin, welken gij altijd aan den dag hebt gelegd, zoo dikwerf ik u over uw stand in de wereld en den staat uwer fortuin heb willen onderhouden; sta mij toe, BELLA! dat ik eenmaal in mijn leven van dat gezag gebruik maak, hetwelk gij aan mij hebt willen opdragen; ik verder volstrekt, dat gij aandachtig naar mij luistert, ik zal zoo kort mogelijk zijn, doch gij moet mij hooren.

Het oogenblik, waarop ik mijne zuster verloor,

was voor mij het begin van vele rampen, — ik zal niet spreken van die, welke mij persoonlijk betreffen; maar gij weet, dat uw vader uw moeder slechts drie maanden overleefde, en de brief, welke mij, — ik was toen in de *Bermuda's*, — die treurige tijding berigtte, meldde mij te gelijk, dat de voedster van *EVELINA*, uwe tweelingzuster, het ongeluk gehad hebbende, dat kind in den slaap dood te leggen, doordien zij in hetzelfde bed sliep, uit vrees voor straf de vlugt had genomen, het lijk van uwe zuster met zich voerende. Van al, wat mij dus op *Jamaïca* lief en dierbaar was, hief mij niets over, dan gij *HELLA!* ik was reeds kapitein van een schip; de toestand van *Europa* deed mij vooruit zien, dat ik langen tijd in dienst zoude blijven. Niet in de gelegenheid zijnde, de plaats van vader en moeder bij u te vervullen, zonder te kort te doen aan de pligten, welke mijn vaderland en mijn Koning van mij vorderden, en ijzende bij het denkbeeld u onder het opzigt van lage slavenbeheerschers te laten, vraag en verkrijg ik verlof, om naar *Jamaïca* te reizen; ik verkoop de bezittingen van uwen vader, mijnen broeder, zoo waardeelig mogelijk; met de opbrengst bevracht ik een schip, dat bijna de dubbele waarde aflevert van het kapitaal, dat ik besteed had, zoodat ik voor u in het bezit geraakte van drie en twintig duizend ponden sterling.

Alvarens te beslissen, hoe ik deze som het voordeligst voor u zoude besteden, herinner ik mij,

dat uw vader, voor zijn vertrek naar de Eilanden, in het Graafschap *Essex* aanzienlijke eigendommen had achtergelaten, maar zeer bezwaard met schulden. Mijne eerste zorg was: mij derwaarts te begeven, en te beproeven, of er niets was te redden van de verlaten liggende landerijën, welke aan de willekeur van eenen zwerm schuldeischers ten prooi lagen. Ik vervoegde mij regtstreeks bij mejufvrouw **DERBIS**, die, sedert hare geboorte te *Chelmsford* wonende, dat men het middelpunt van uws vaders goederen konde noemen, en in welke hare eigene liggen ingesloten, mij de geschikste persoon scheen te zijn; om uwe belangen te behartigen. Ik moest *Engeland* weder verlaten; aan mejufvrouw **DERBIS** vertrouwde ik geheel en al uwe belangen toe. Wij kwamen vóór mijn vertrek overeen, dat zij van het geld, dat ik voor u in de bank belegd had, de noodige sommen zoude nemen, om met de schuldeischers te vereffenen, opdat gij in het volkomene bezit van de verpande goederen mogt geraken. De waardige vrouw heeft deze taak met den ijver eener moeder behartigd. Ook droeg zij zorg voor uwe opvoeding, door u op eene kostschool te *Chelmsford* te bezorgen, waar gij met uwe vriendin **CLARA FINE** zulke nauwe betrekkingen hebt aangeknoopt; en toen uwe opvoeding voltooid was, nam zij u tot zich, om zelve over uw verder geluk te waken.

Maar zij verloor uwe andere belangen geenszins uit het oog; door haar beleid hebben uwe besittingen thans de wezenlijke waarde van vijftig duizend pond

sterling ; mejufvrouw DERBIJ heeft u tot ééninge erfgenaam van hare goederen, die zeker op vijftien duizend pond mogen geschat worden, benoemd; voeg hierbij, dat ik uit de onderscheidene ongelukken, welke mij van tijd tot tijd troffen, tienduizend pond sterling heb behouden. In één woord: jong, schoon, geestig en deugdzaam, zijt gij eene partij van nagenoeg vijf en zeventig duizend pond sterling. Bevalt *Lord ESPHINSTON* u niet, dan hebt gij de keus uit de *Pairs* van de drie Koningrijken: — dit, mijne BELLA! moest ik u mededeelen.”

Dit onderhoud geeindigd zijnde, verzocht ik hem, mij eene schets te willen geven, van hetgeen ik aan *Lord ESPHINSTON* zoude schrijven; doch hiervan wilde hij niets hooren, zeggende: dat ik volmaakt goed zoude handelen, wanneer ik de woorden op het papier bragt, die ik had willen antwoorden. Ik schreef dan nagenoeg, zoo als ik u in mijnen voorgaanden heb gemeld: dat hij zich tot mijnen oom moest wenden, enz....

Wat mij nog overblijft, om u te zeggen, zoude mij thans te ver afleiden. Ik heb gesproken van onbegrijpelijke, en wat meer is, — van ongehoorde, vreemde voorvallen, welke mij bejegend zijn, en te gelijk van de oorzaken, welke gebiedend vorderden, dat ik mij van *Colchester*, en bij gevolg van *Lord ESPHINSTON*, verwijderde. Zeer gemakkelijk begrijp ik, hoe sterk uwe nieuwsgierigheid moet gespannen zijn, maar geduld, mijne beste! geduld.

BELLA SEIJMOUR.

ZESDE BRIEF.

De Majoor FLAK aan den Kapitein KAUBORT.

Eping-Forest, zondag middag.

Bravo, JACK! bravo! honderdmaal bravo! Ter drommelt gij redeneert er dapper op los; in de staatkunde overtreft gij FORTENDORFF; gij houdt redeneringen als FOX-OF-SHERMAN, en BURKE is slechts een leerling bij u, wanneer gij scherpt. Het kan dus niet anders, of ons nieuwsblad wordt in het Graafschap met bijzondere geestdrift gelezen, binnen kort zult gij mij een plaatsje dienen in te ruimen. Luister nu, wat ik u verder heb mede te deelen.

Gij kent geloof ik, dien Kapitein ARCHER, beroemd onder de zeevarenden, doordien hij dertigmaal de reis naar *Jamaica* heeft gedaan, zonder aan boord één man te verliezen. Het zal bijna twee maanden geleden zijn, dat ik, zijne terugkomst vernomen hebbende, mij tot hem begaf, om te hooren, of hij ook brieven voor mij had medegebragt. Ik vond hem in den kring van zijne familie, en op mijna woord van eer eene talrijke familie: vrouw, zonen, dochters, schoonzonen, schoondochters, kleinkinderen, achterkleinkinderen, — ik geloof waarlijk, dat hij bet-overgroetvader is. Onder dezen troep onderscheidde ik een bijzonder schoon meisje, en na haar eenigen tijd beschouwd te hebben, vraagde ik aan den goeden ARCHER, of het zijne kleindochter of achter-

kleindochter was. Hij antwoordde mij: noch het een noch het ander, hebbende haar, gelijk hij mij verzekerde, met hare voedster als passagiers uit *Jamaica* medegebragt. Deze voedster, eene vrouw van eenen zekeren leeftijd, maakte zich terstond meester van mij, mij verhalende, dat mijnheer de Kapitein, gedurende de overvaart, zeer veel goedheid voor haar en hare *BELLA* had gehad; dat hij zijne dienstvaardigheid zoo verre had uitgestrekt, om haar een verblijf in zijn huis aan te bieden, totdat zij er een, overeenkomstig haren stand, had gevonden, dat zij zich als in eene nieuwe wereld zag overgeplant. Zonder kennissen, zonder bescherming, dat zij wel hoopte, niemand tot last te zijn, omdat zij zonder twijfel hulpbronnen zoude vinden. Zij had slechts behoefte aan eenen goeden raadsman. Zij was in het bezit van papieren, welke zij niet wilde missen voor hare zakken vol goud; men moest niet naar den schijn oordeelen, vertoonde zij, en het meisje zich niet als groote dames, de tijd zoude komen, dat zij, zoo goed als elk ander, de borst hoog zouden kunnen dragen! enz....

Ik geloof, dat zij in dezen oogenblik nog zoude spreken, indien ik haar niet in de rede ware gevallen, om op eene edelmoedige wijze haar mijne diensten aan te bieden. Zonder eenig bedenken nam zij dezen voorslag aan; men kan zich geene vrouw op de wereld voorstellen, die minder complimenten maakt dan zij. Ik merkte op, dat de grootste dienst, welke ik haar bewijzen konde, daarin bestond: dat ik

haar een logement verschaft; ik vond er een; en eer het avond was, bevond zich de voedster en het meisje op haar gemak gehuisvest. Den volgenden dag bezocht ik haar weder, mijne eerste vraag was: hoe mejufvrouw BELLA zich bevond. Het antwoord luidde: »wat wij met elkander te spreken hebben, daar heeft het kleine meisje toch geen verstand van....» Gij belijft te weten, dat dit kleine meisje in haar achttiende jaar is. Maar, om u de waarheid te zeggen, was ik nieuwsgieriger om het geheim van de voedster te kennen, dan het meisje, hoe schoon zij ook was, te zien. Alzoo op uitnoodiging van mejufvrouw SUNDERS, zoo als deze voedster zich noemt, plaats genomen hebbende, nam ik de houding aan van iemand, die met alle aandacht luistert. De goede vrouw SUNDERS haalde hierop eene groote en vuile portefeuille voor den dag, nam eenen buidel papieren daaruit, dien zij op de tafel uitspreidde, en sprak mij aldus aan:

»Toen ik u gezegd heb, dat ik deze papieren niet zoude afstaan, voor mijne zakken vol goud, wist ik zeer wel, wat ik zeide. Geloof mij, ik ben zoo zot niet, als ik er wel uitzie. Kom, gaan wij regt op den man af; daar zijn mijne vodden, het eene vuil, het andere beklad, maar het zijn niet zulke groote vodden, als gij wel zoudt denken. Eer gij ze echter onderzoekt, moet ik u met de geheele geschiedenis bekend maken. Weet gij wel, dat ik niet ben, die ik schijn?.... maar zeg mij: zijt gij een eerlijk man?»

Ik werd bleek van toorn.

» Welke vraag doet gij mij daar; Mejufvrouw! » zeide ik, zoo koelbloedig mogelijk.

» Ik meen het zoo kwaad niet, » kreeg ik ten antwoord, » ik wil wel gelooven; dat gij zoo eerlijk zijt als de meeste menschen, maar ik wilde slechts weten, of gij in staat zijt mijn geheim te bewaren. Ter drommel! het geldt hier niets minder, dan mijne fortuin, dan die van het arme kind, dat gij gisteren hebt gezien, en zoo ik in slechte handen viel.... Maar gij zijt een officier! en ik wil u dus vertrouwen; ik zal alles verhalen.»

» Het zal een twintigtal jaren geleden zijn, dat ik er anders uitzag, dan nu, maar van alles, wat ik had; is mij niets overgebleven, dan mijne oogen, die gij aanziet, als of het u verwondert, dat zij schoon zijn. Dat zijn een paar oogen, zwart en wel besneden, niet waar? Ik had vijf zusters, die ze even zoo hadden, — het waren de oogen van onze moeder.... arme vrouw! het is alles, wat ik van haar heb. Maar het is twintig jaren, dat ik alles in mijn voordeel had; ik was pas gehuwd, en had mijn eerste kind; het was een schoone jongen; ieder zeide, dat het uit mijn aangezicht was gesneden, en zie, nog geen acht dagen oud, of het sterft, als of mijne melk het vergiftigd had. Men verdient zijn brood, zoo als men best kan. GEORGE, dit was de naam van mijnen man, een tuinmansknecht, God hebbe zijne ziel! GEORGE, zeg ik, was van gedachten, dat wij een voedsterkind te *Spanish-Town* moesten zoeken; wij woonden in eene kleine buurtschap aan de *Port-Roijal baai*; ik,

die overvloed van melk had, dacht, dat het beter was er geld mede te verdienen, dan ze te laten opdroogen. GEORGE ging dan naar *Spanish-Town*; daar vernam hij, dat eene voorname dame was gestorven, en men voor haar pas geboren kind eene voedster zocht. GEORGE biedt zich aan; men wil mij zien. De doctor vond, dat ik witte tanden en zwart haar had, en eene sterke vrouw was. Men gaf ons het kind; GEORGE en ik namen het mede, en nu droeg ik de grootste zorg voor het onschuldige schepseltje; het groeide als een paddestoel. Het hield zooveel, zooveel van mij, dat zij mij geen oogenblik wilde verlaten; zij wilde in geene wieg slapen, en schreeuwde als een ekster, dien men van zijne jongen heeft beroofd, wanneer ik haar des nachts er in wilde leggen. Wat kon ik doen? Het arme kind! het moest toch slapen; ik legde het tusschen GEORGE en mij. Op eenen morgen, het was den 13den Januarij 1770, word ik wakker, en zie het kind dood naast mij liggen. Ik maak GEORGE met eenen schreeuw wakker. GEORGE riep, dat het met ons gedaan was; wij pakten haastig ons goed bij elkander; GEORGE nam het kind; ik nam de vuurmand, en zie daar ons op de vlugt, als of wij vader en moeder hadden vermoord. Half dood van angst, wierpen wij ons in eene schuit, van welke de eigenaar mijnen man kende; wij landden aan eene plaats *New-san-Sago* genoemd, digt bij *Port-Passage*, waar ik eene zuster had, bij wie wij eene schuilplaats vonden. Toen wij het kind wilden begraven,

bemerkte ik, dat het adem haalde; wij maakten doeken warm; gaven het een weinig wijn en suiker, met eene pen, en langzamerhand opende het kleine meisje de oogen. Ik meende van vreugde mijn verstand te verliezen, en wierp mij op de knieën, om God te danken, en zonder aan de gevolgen te denken, deed ik eenen verschrikkelijken eed, dat ik mij nimmer van dit kind zoude scheiden. GEORGE en mijne zuster hielden mij voor, dat ik, voor het welzijn van het kind, het terug moest brengen, en verhalen, hoe de zaak zich had toegedragen; maar ik liet mij niet vangen. Denkt gij dan, zeide ik, dat men mij het kind niet zoude afnemen, en mij weg jagen? O, neen! ik doe het niet..... De eed is gedaan, en schend ik die, dan heeft de booze mijne arme ziel. Wij voedden het dan, zoo goed mogelijk, op, en wij geloofden, dat de hemel over onze daad tevreden was, omdat het lieve meisje met elken dag grooter en schooner werd, en onzen arbeid zegende. Mijn man won zoo veel hij wilde, en ik had hem niet noodig om voor mij kleederen te koopen of onze BELLA op te schikken. Ha! Ha! Er was eene mijl in de rondte geen meisje, dat meer fraaije kleedjes en fraaijer speelgoed had! Evenwel knaagde ons geweten ons somtijds. Dit kind, zeide mijn man wel eens, heeft misschien eene grootere fortuin, die wij haar onthouden, de vuurmand, die wij medenamen, toont duidelijk genoeg, dat het een kind van rijke ouders is. Dewijl hij mij zoo dikwijls aan de ooren maakte, zeide ik hem, dat het mis-

schien geen kwaad zoude zijn, wanneer hij eens naar *Spanish-Town* ging, om het een en ander te onderzoeken; en dewijl hij er slechts eenmaal geweest was, en sedert dien tijd zestien jaren verloopen waren, zoude er tooverij onder geloopt hebben, indien men hem herkend had....”

Mijn brief wordt te lang, mijn waarde JACK! het vervolg van het kort verhaal, zoo als de goede dame SUNDERS hare vertelling noemt, zal u spoedig geworden van uwen

EVERARD FLASK.

ZEVENDE BRIEF.

GLARA FINK *aan* BELLA SEIJMOUR.

Londen, 30 Julij 1788.

Zeer wel, mejufvrouw BELLA! gij schijnt er dan behagen in te scheppen, mijn geduld op de pijnbank te stellen; uw eerste brief heeft mij slapeloze nachten gekost, — de tweede maakte mij half zinneloos... Hoe? zoo vele zaken te hebben mede te deelen, en niets te zeggen? dat is wreed. Intuschen heb ik het middel in handen, om mij te wreken. Ik had eenen brief voor u naar *Colchester* afgezonden, in antwoord op dien, door welken gij mij naar den staat van mijn hart vraagt. De persoon,

die er zich mede belast had, u daar niet vindende, heeft dien aan niemand willen afgeven, en nu zal ik denzelfven bewaren, gij zult hem niet lezen, alvorens gij mij redenen geeft om over u tevreden te zijn. Welk eene ellendige uitvlugt! om te zeggen, dat gij geen' tijd hadt om mij die belangrijke zaken mede te deelen. Foei! de luije, foei!

Zoo veel onrust te veroorzaken aan de arme

CLARA FINK.

Foei! zeg ik, foei!

ACHTSTE BRIEF.

BELLA SEIJMOUR *aan* CLARA FINK.

Dezelfde dagteekening van den voorgaanden, (deze brief heeft zich gekruist met die van CLARA aan BELLA.)

Het is wel zonderling, mijne CLARA! dat ik geene brieven van u ontvang, wij hadden te *Colchester* de stelligste bevelen achtergelaten, om alles, wat onder het adres van mijnen oom mogt komen, ons terstond door eenen bode te doen geworden: gij hebt dus niet geschreven. Zijt gij ziek? Ik ben waarlijk ongerust, zeer ongerust. In afwachting, dat gij mij spoedig gerust stelt, vervolg ik mijnen laatsten, ik ben gevorderd tot op den oogenblik, toen alles tus-

schen mijnen oom en mij was geschikt, en ik mij nederzette om aan *Lord ESPINSTON* te schrijven. Ik verwachtte geen antwoord; het zoude zelfs onbescheiden van hem geweest zijn, mij te schrijven. Maar stel u in mijne plaats, gij hadt waarschijnlijk verwacht, dat hij terstond een bezoek bij ons zoude afleggen; mijn oom althans geloofde dit stellig, en had alzo het plan gevormd, den volgenden dag niet uit te gaan. Welnu CLARA! hij kwam niet, maar mijn oom ontving een briefje van hem, dat gij mij moet verklaren, indien gij kunt, — zie hier den vreemden inhoud:

MIJN HEER!

Ik ontvang van mejufvrouw, uwe nicht, eene uitnoodiging, welke, vier en twintig uren vroeger ontvangen, de hoop op de vervulling mijner vurigste wenschen zoude verlevendigd hebben, want ik twijfel niet, of gij hebt haar vrijheid gegeven om mij te schrijven. Zij heeft u dan deelgenoot gemaakt van de verklaring, welke ik de vrijheid nam haar te doen, en ik zie met dankbaarheid, dat, indien mijne vrijpostigheid haar had mishaagd, haar waardige oom een gunstiger antwoord mij had toegedacht, bij het doen van eenen voorslag, door het gevoel voorgeschreven, en gegrond op het onwankelbaar besluit, om mijn leven aan het geluk van mejufvrouw, uwe nicht, te wijden. Indien gij haar wel wilt mededeelen, wat ik de eer heb u te schrij-

ven, zal zij mij begrijpen, en u zonder twijfel verklaren, waarom ik schijnbaar zoo slecht beantwoord aan uw gunstig gevoelen; waarvoor ik u eeuwig dankbaar zal zijn.

Ik ben, met den grootsten eerbied,

MIJN HEER! enz.

EDWARD ESPHINSTON.

Wel, mijne beste CLARA! begrijpt gij hier iets van?..... *Zij zal mij verstaan!* zegt hij, als gij alles zult weten, zult gij zien, hoe ik hem konde begrijpen..... Ik was bij het openen van dit briefje niet tegenwoordig. Mijn oom heeft mij naderhand gezegd, dat hij het tot drie maal toe gelezen heeft, alvorens te weten, wat hij er van moest denken, en hoe hij zich zoude gedragen; zijne grootste verlegenheid, zoo als hij mij zeide, bestond daarin, dat hij niet wist, of hij het mij al of niet zoude mededeelen. Alvorens tot het een of ander te besluiten, kwam hij bij mij in den tuin, waar ik bezig was, een bouquet te plukken; hij scheen meer dan gewoon vrolijk te zijn, en, na eenigen tijd geschiertst te hebben, zeide hij: »het schijnt, dat onze vriend zich ook vermaakt met bouquets te vervaardigen, — hij komt niet, wat denkt gij hiervan, BELLA?»

»Wel, ik denk, dat hij misschien de huwelijks-geschenken in orde brengt.»

» Dat kan veel tijd wegnemen, — scherts ter zijde, — ik zal hem niet meer verwachten, vindt gij dat niet een weinig zonderling?»

» Waarlijk, oom! ik ken de mannen zoo weinig, dat ik niet weet, wat ik van hen denken moet, men zegt, dat sommigen zeer zonderling zijn.....»

» Er zijn zeer belagchelijke, maar hij, over wien wij thans spreken, is als zeer verstandig bekend, de karakters van dien stempel verliezen zelden de welvoegelijkheid uit het oog, zonder de eene of andere min of meer gegronde oorzaak, kom, mijne BELLA! herhalen wij kortelijk, wat er is voorgevallen, sedert *Lord ESPHINSTON* u de verklaring deed, welke gij mij hebt medegedeeld, ik ben verzekerd, dat gij mij niets zult verbergen, en het is van het grootste gewigt, dat gij mij rekenschap geeft van uw gedrag in deze laatste vier dagen. Heeft hij u geschreven? Hebt gij van hem tegen iemand gesproken?»

» Ik zweer u, oom! dat, sedert het voorgevallene op de zamenkomst, met uitzondering van hetgeen er tusschen u en mij is voorgevallen, ik noch van hem gesproken heb, noch van hem heb hooren spreken.»

» Dan is hij gek geworden, gek om op te sluiten,» zeide mijn oom; van gramschap rood wordende; »vertrouw nu langer op den goeden naam! Wees niet bedroefd, mijne nicht! maar ontvang eene les, welke u nuttig kan zijn; zie hier, wat de man met zijne schoone grondbeginselen de dwaasheid, of de

onbeschaamdheid heeft te schrijven, in antwoord op den stap, dien ik ongelukkiglijk u geraden heb te doen."

Ik nam bevend het briefje, dat hij mij toereikte; ik las, en was buiten mij zelve van verontwaardiging; nogtans herstelde ik mij, en zeide bedaard:

»Gij hebt gelijk, mijn oom! dat is eene les, welke nimmer uit het geheugen van uwe BELLA zal gewischt worden. Voor het overige houdt mij slechts een denkbeeld bezig; gij zijt zeer aangedaan, ik smeek u, geen gevolg aan deze belagchelijke zaak te geven. Er ligt voor mij niet veel verdienste in het te vergeten; hij is niets meer waardig dan verachting. Evenwel, dewijl ik gevoel, dat het gezigt van dezen man mij in het vervolg onaangenaam zoude zijn, bid ik u, mij van eene plaats te verwijderen, waar ik dagelijks gevaar zoude loopen hem te ontmoeten."

Mijn oom stelde een bezoek bij mejufvrouw DEBBIS voor, en wij vertrokken denzelfden dag naar *Chelmsford*. Den volgenden dag wilde deze voortreffelijke vrouw ter onzer eere een feest geven; onder de genoodigden, was er een, die mijnen naam hebbende hooren noemen, mejufvrouw DEBBIS afzonderlijk riep, en vraagde of ik mejufvrouw SKIMOUR was, die binnen kort eenen zekeren majoor (ik ben waarlijk zijnen naam vergeten) zoude huwen? Onze bloedverwante, aan wie mijn oom het voorgevallene met het briefje had toevertrouwd, geloofde in deze vraag iets te vinden, dat het raadsel konde oplossen. —

Zij vooronderstelde, dat er kwaadsprekers in het spel waren geweest, riep mijnen oom, op hare beurt verscheidene vragen aan den vreemdeling doende; uit zijne antwoorden, die door twee zijner vrienden bevestigd werden, bleek, dat men in en om *Colchester* sprak, als van eene sekere zaak, van het huwelijk van eene jonge dame *Bella*, met eenen officier... nu herinner ik mij zijnen naam, eenen zekeren Major *PLASK*. „Major *PLASK*! mijne Waarde! uwe *BELLA* zoude mevrouw *PLASK* worden!

Dat alles viel ver buiten mijn gehoor voor; ik hoorde niets lagchen, en mijn oom mij ongemerkt naderende, raasterde mij in het oor: „moed geschept *BELLA*! alles zal zich ophelderen, — er is kwaad gesproken.“ Dewijf men juist voordende, konde hij mij niet meer zeggen. Het middagmaal duurde zoo lang, dat het soupé er slechts het laatste geregt van scheen te zijn; men scheidde zeer laat in den nacht, en mijn oom, niet twijfelende of zijne woorden hadden mij genoeg gedaan, zeide nog tot mij, terwijl hij mij de hand deed, om mij naar mijne kamer te geleiden: „mijne lieve *BELLA*! wij hebben redden om ons te troosten, onze vriend zal zich regtvaardigen, — morgen zal ik er u meer van zeggen.“ Ik kust, zoo als ik gewoon ben, zijn voorhoofd, en bleef gerust in. Mijne denkbeelden omtrent *Lord Esminston* waren veranderd, ik schaamde mij, zoo haastig in mijn oordeel over hem geweest te zijn; en zonder evenwel het briefje te kunnen verklaren, zeide ik tot mij zelve: hij moet

toch geen zoo groot ongelijk hebben, dewijl mijn oom van kwaadsprekers gehoord heeft, mistchien rust de geheele dwaling op een misverstand. Toen ik ontwaakte, was mijn eerste denkbeeld van eenen aangenamen aard; beneden gekomen, vond ik me jufvrouw DEBBIJ en mijnen oom reeds in een druk gesprek, — ik moest er deel aan nemen. Nu kwam het tot eene nadere verklaring. Volgens de verklaring der personen, die van het vooronderstelde huwelijk hadden hooren spreken, was het in een nieuwspapier aangekondigd. „Dat is ugeene onroenschuldiging voor *Lord KRUTTSROW*!” riep ik, te leugergesteld. En de aanmerkingen, welke ik maakte, kwamen mijnen oom en mejufvrouw DEBBIJ; zoo juist voor, dat zij afzagen van ietwat voorgenomen stappen, en mij beloofden, niet meer van die zaak te spreken, zoodat ik de voldoening had, — „let wel, mijne CLARA! op dit woord *voldoening*! — in vier en twintig uren den naam van *Lord KRUTTSROW* niet te hooren uitspreken; waarom kan ik er niet bijvegen: ik dacht in al dien tijd evenmin aan haar!”

„Op den dertien dag kwam mijnne mijne voedster, terwijl ik de thee geveed maakte, bij mij, en gaf mij op eene geheimzinnige wijze eenen brief, welke, zoo zij zeide, door eenen naar gebragt was, die gevraagd had om haar te spreken: „me jufvrouw!” — zeide zij: »de persoon, die schrijft, weet, dat gij niets ontvangt, zonder het aan uwen oom mede te deelen, maar hij vraagt u de gunst, dezen brief te lezen, alvorens denzelven uwen oom te geven.”

Mijn oom en mejufvrouw DEBBY waren nog niet beneden, ik opende den brief en las, hetgeen hier volgt:

Esphinston Place, zaterdag morgen.

MEJUFVROUW!

Lieden uit mijne buurt, die het geluk hadden, u te *Chelmsford* te ontmoeten, hebben mij onderrigt, dat men in uwe familie veel gelagchen heeft, over hetgeen ik, op het gezag van een nieuwspapier, de eenvoudigheid had te gelooven, dat gij u namelijk met eenen Majoor, eenen gelukzoeker, zoo men zegt, in het huwelijk zult begeven. Er is een tijd geweest, Mejufvrouw! in welchen de vurigste wensch van mijn hart zich bepaalde tot de begeerte, u achting voor mij in te bezemen. Thans ben ik gedwongen, om te wenschen, dat gij mij voor het minst niet beschouwt als iemand, die geheel van zijn verstand is beroofd; ik geloof niet aan een los gerucht in het een of ander dagblad als eene waarheid genoemd, maar ik geloof mijne eigene oogen. Het doet mij leed, u te moeten zeggen, dat mijne oogen, mijne eigene oogen u gezien hebben, gevolgd wordende door eene vrouw; gij gingt aan den arm van genoemden Majoor bij eenen regtsgeleerde in, om het huwelijkscontract in orde te brengen; mijne eigene oogen hebben u mede uit dat huis zien komen, aan den arm van dien gelukzoeker, en waar-

schijnlijk om u weder naar uw verblijf te begeven..... Meer hebben zij niet gezien, en ik beken zelfs, dat zij op dien oogenblik niet in staat waren, om meer te zien. Ik zoude gelooven, den eerbied te kort te doen, welken ik u als vrouw verschuldigd ben, indien ik mijne regtvaardiging tot uwen oom had gerigt; het is meer dan waarschijnlijk, dat hij den aard uwer verbindtenissen niet kent, — door mij zal hij ze niet te weten komen. Vaarwel, Mejufvrouw! vaarwel! Ik heb u nog slechts een enkel woord te zeggen: ik ben ongelukkig, maar dwaal niet in uw oordeel over de oorzaak van mijn ongeluk; mij is het vreemd, maar het is het uwe, dat het leven zal verbitteren van

EDWARD ESPHINSTON.

Hebt gij dit gelezen, CLARA? Hebt gij den moed gehad, tot het einde toe te lezen? Zonder twijfel, dewijl ik kracht genoeg had, voort te gaan tot aan de naamteekening; naar uwe eigene verontwaardiging moogt gij de mijne beoordeelen; zij was hevig, maar kort; en toen mijn oom binnen trad, beschouwde ik de zaak reeds uit het eenige oogpunt, waaruit een redelijk wezen het kan beschouwen. — »Kom, mejufvrouw DERBIJ! kom, mijn oom!» riep ik, »bij de eerste dwaasheid van *Lord ESPHINSTON* hebt gij gezegd, dat men hem, a van zijn verstand beroofd, moest opsluiten; bij de tweede zult gij, even als ik, zeggen, dat wij hem

moeten beklagen, — daar, lees!" Mijn oom las den brief overluid. Zij beschouwden eerst elkander, en vervolgens mij; doch ziende, dat ik kalm was, zeide mejufvrouw DABIJ: »dewijl onze BELLA ons de moeite, om haar te troosten, bespaart, zijn wij haar, dunkt mij, daartoe insgelijks verpligt; hoe minder wij van deze huatensporige beleedigingen spreken, hoe wijzer wij zullen handelen."

»Gij hebt misschien gelijk," zeide mijn oom, — »vergun mij evenwel, dat ik dezen brief nog eenmaal lees. Het zijn met zijne eigene oogen uitgezonderd, kan ik niet ontdekken, dat de stijl, of de wijze, op welke hij de zaak behandelt, van eenen krankzinnigen is, en ik kan niet vooronderstellen, dat iemand, die voor weinige dagen als een zeer verstandig man bekend stond, zijn gezond verstand zoodoer verloren hebben, zonder niet tevens het gebruik zijner rede te missen; want, ofschoon deze brief zijnen oorsprong aan eene vreemdschijnende ontmoeting te danken heeft, is hij te gelijk zeer goed en zeer bescheiden gesteld. Er is iets onbegrijpelijks in deze geheele zaak, en ik heb eenen onwederstaanbaren lust om mij opheldering te verschaffen."

»Hoe, oom!" riep ik, »na zulke herhaalde beleedigingen zoudt gij...."

»Vrees niet, mijne nicht! dat ik u aan iets onaangenaams zal bloot stellen. Uwe eer en uw goede naam zijn mij dierbaar, en de mijne zal ik evenmin ligtelijk in de waagschaal stellen; maar, al was het alleen

om mijne nieuwsgierigheid te bevredigen, ga ik eenige dagen te *Colchester* doorbrengen, en, zonder eenige navorschingen te doen, hooren, wat men zegt, zien, wat er voorvalt, in één woord, den chaös van denkbeelden ontwarren, die mij even goed van het verstand zoude kunnen berooven, indien ik in den toestand bleef, waarin ik ben."

Mejufvrouw PERBY zeide, dat zij niets kwaads in dit reisje zag, hetwelk onder het voorwendsel, van huisselijke zaken in orde te schikken, konde gedaan worden. Ik zeide, dat ik steeds gewoon was, gelijk mijn oom te denken. Men ontbeet tamelijk opgeruimd; het rijtuig kwam voor, mijn oom omhelsde ons en vertrok.

Ziedaar, wel geteld, zes bladzijden; mijne hand is vermoeid, het is bijna middernacht. Vaarwel!

BELLA SEJMOUR.

NEGENDE BRIEF.

De Majoor FLASK aan den Kapitein MAURDONT.

Colchester, maandag.

Gij zijt een voortreffelijk schepsel, mijn waarde JACK! maar onder ons, gij behoort tot die lieden welke men alles moet zeggen. Wat is dit? Ik zend

u een artikel, dat mij betreft, en gij laat het woorde-
delijk zoo drukken, als gij het ontvangt? Gij zegt
eenvoudiglijk: »de Majoor FLASK is op het punt eene
zekere mejufvrouw SEIJMOUR, uit de omstreken van
Colchester, te huwen!» O, JACK! welk een drooge
stijl! Mij in uwe plaats vooronderstellende, en u in
de mijne, dan had ik het aldus gesteld:

» Deze dappere en galante officier; eens de schrik
der Amerikanen, en daarna bewonderd op de bol-
werken van *Gibraltar*, de beroemde Majoor EVER-
ARD FLASK, afstammeling van de oude beheer-
schers van *Oconor*, maar bij het leger en in de
gezelschappen meer algemeen bekend onder den
naam van den *schoonen* Majoor, schijnt, zoo als de
grootte MAURITS, de gunsteling van den roem en van
de liefde te zijn. Wij vernemen met een genoege-
n, dat gewis door alle helden van *Groot-Bretagne* zal ge-
deeld worden, dat de verdiensten van dezen officier
op de rijkste erfgenaam van het graafschap *Essex* ee-
nen indruk hebben gemaakt, uit welken zij, die be-
hagen vinden in het zien vereenigen der bevallighe-
den, zich het beste voorstellen. De schoonheid, welke
door de liefde is uitverkoren om het beminnelijkste
paar te vereenigen, is eene mejufvrouw BELLA SEIJ-
MOUR, afkomstig uit den ouden stam der *Carterets*
van *Glocestershire*, zij is kortelings uit *Jamaïca*
aangekomen, waar haar vader en hare moeder een
groot aantal plantagien bezaten, berekend op eene
waarde van meer dan honderd duizend ponden ster-
ling, zonder nog te rekenen de schoone landerijen

in de nabijheid van *Colchester*, op welke zij aanspraak heeft."

Ziedaar, mijn waarde JACK! op welk eene wijze men aan het publiek dergelijke zaken mededeelt; niets is natuurlijker, het zijn loopende geruchten, welke een dagblad-schrijver verzamelt, zonder dat hij er het minste belang in schijnt te stellen; daarenboven zal ik u doen gevoelen, hoe noodzakelijk het voor mij is, dat het publiek bij voorraad er iets van hoort. Vooreerst is het zeer gepast, dat het kleine meisje weet, dat ik een man van rang ben, beroemd door mijne dapperheid, en dat het niet alleen hare oogen zijn, welke mij schoon vinden, — daardoor zal de vrees bij haar opgewekt worden, den *schoonen* Majoor zich te zien ontfutselen; maar ten anderen is het van nog meer belang, ter kennis van mijne schuldeischers te brengen, dat ik in het bezit geraak van meer dan honderd duizend ponden sterling, want zij worden onverdragelijk dringend, — het zijn uitgehongerde honden, die men eenige beenderen moet toewerpen. Blijf dan niet in gebreken, in ons blad met groote letters te laten drukken, wat ik u in de pen gaf, of iets dergelijks, — als gij u de moeite wilt geven, kunt gij het beter, dan ik. Doch ik wil het verhaal van de goede dame SUNDERS, die zoo aardig vertelt, vervolgen. Ik was gevorderd tot op den oogenblik, dat GEORGE, door zijn geweten gepijnigd, naar *Spanish-Town* ging.

» GEORGE dan, » — zoo ging mejufvrouw SUNDERS

voort, — » GEORGE, ofschoon hij er niet zoo slim als anderen uitzag, kocht geene rogge in plaats van tarwe; hij wachtte zich wel, in de herberg te gaan, waar hij, achttien jaren geleden, geweest was, om te zeggen, dat hij een voedsterkind zocht. Hij begaf zich geheel aan het andere einde der stad, en daar zich nestelende, zonder iets te laten blijken aan de lieden, die van de zaak konden weten, deed hij dan eene vraag hierover, dan daarover, betrapte van dezen en genen een woord, tengevolge waarvan hij, eer eene week verlopen was, wist, dat de vader en moeder van ons voedsterkind, tijdens wij het opkweekten, waren gestorven; dat zij twee meisjes, tweelingen, hadden gehad, waarvan het eene gestorven was, ha! ha! en het andere naar *Granada* door eenen oom werd gebragt, maar wat van dat kind was geworden, wist men niet; dat de ouders zoo rijk waren geweest als voorname joden, en in *Engeland* bloedverwanten hadden, die zeker alles moesten geërfd hebben, omdat men geloofde, dat de twee meisjes dood waren. Toen GEORGE dat alles wist, deed hij het voorkomen, als of hij uit *Granada* kwam, en belast was om in het belang van het eene meisje, dat nog leefde, berigten in te winnen. Men noemde hem eenen regtsgeleerde; deze haalde uit zijn kantoor kopiën van onderscheidene acten, welke uitwezen, dat de familie uit het graafschap *Essex* van het oude *Engeland* afkomstig was; en door dit middel wist men ook, dat een oom, na den verkoop van de plantagen, eene menigte goederen had

gekocht, om naar *Engeland* over te brengen. *GEORGE*, die wist, dat wij de regte erfgenaam hadden, lachte in zijn vuistje, en zeide: zij hebben buiten den waard gerekend. Toen hij met al die papieren terug kwam, gaf men ons den raad, zonder bedenken naar *Engeland* te vertrekken, waar wij zeker hooi in onze laarzen zouden vinden. Wij besloten dan te vertrekken; maar de arme *GEORGE* stierf op reis, eer hij tijd had om genot van den schat, dien wij ontvangen moesten, te hebben. En ziedaar ons nu, door Gods bescherming, in *Engeland*; maar, wat vangen wij nu met de papieren aan?"

Ik onderzocht dezelve, en zag even duidelijk, als ik den brief van een mijner schuldeischers, die voor mij ligt, zie, dat het kleine meisje eene van de tweeling-zusters was, voor welke de groote fortuin van den Heer *WALPULF* werd bestemd, en dat het middelpunt van die fortuin geene andere plaats is, dan *Colchester*. Gij begrijpt mijne vrengde, mijne stille hoop, en mijne levendige dienst aanbiedingen. Ik vond de kleine *BELLA* oneindig veel bekoorlijker, dan zij mij den vorigen dag had toegeschenen. Terstond deed ik de voedster het aanbod, om, indien zij mij deze papieren wel wilde toevertrouwen, eenen beroemden regtsgeleerde te raadplegen: toegestemd, — maar ik wachtte mij wel, dit te doen, de zaak was al te duidelijk, en eenmaal in het bezit van die papieren, vertrok ik oogenblikkelijk naar *Cholchester*; ik ontdekte al dadelijk, dat de tweeling-zuster van de *Bermuda's* nog in leven was; dat men haar de eenige

erfgenaam van de groote fortuin, welke haar oom voor haar bestuurde, geloofde; dat zij met dien oom het voornaamste landgoed bewoonde, en dat de bezittingen zich uitstrekten tot aan *Chelmsford*. Het eenige, wat mij zonderling voor kwam, was, dat de vruchtgebruikster van deze geheele fortuin, zich insgelijks BELLA noemde, en zeer schoon was; bij mijne terugkomst vraagde ik aan mejufvrouw SUNDERS hieromtrent opheldering; zij onderrigtte mij: » dat toen GEORGE en zij het kind en de vuurmand hadden medegenomen, zij den naam van het kind had gevraagd, en dat men haar gezegd had: BELLA; het is waar, voegde zij er bij, dat in den korf, waarin het fijne linnen zich bevond, het merkteeken EVE. stond; maar bijna alle hemdjcs waren BEL. geteekend, — ook zal het kind er niet vetter of magerder om zijn, of het BELLA of EVELINA wordt genoemd; GEORGE zeide, dat de eerste naam hem het meeste beviel; maar wat doet de naam er toe; het is niet om zulk eene kleinigheid, dat wij hier zijn gekomen; het is ons te doen om ons deel van den buit; wanneer denkt gij, dat wij er bezit van kunnen nemen? »

» Wees niet ongerust, mejufvrouw SUNDERS! » zeide ik, » want de menschen, met wie wij te doen hebben, zijn door het geheele land als goede en eerlijke lieden bekend, wij moeten echter eerst alles deugdelijk onderzoeken. Daarom moest gij u met BELLA naar *Colchester* begeven; ik zal u eenige dagen vooruit reizen om een goed huis, het zij in of buiten de stad, voor u te zoeken; ik zal, zoo dicht mogelijk bij

u gaan wonen, ten einde u elk' oogenblik te kunnen raadplegen, doch moet u echter onder het oog brengen, dat gij, noch uwe pupil u moet vertoonen, alvorens ik zeker van de zaak ben; ik zal intusschen al het mogelijke aanwenden, om u het verblijf binnen 's huis zoo aangenaam mogelijk te maken, om u schadeloos te stellen voor deze kleine opoffering."

Welnu, mijn slimme Heer! vat, begrijpt gij het doel van deze voorzorg? Gij zult misschien zeggen, dat ik regelrecht naar den oom moest gaan; bah! ik heb mijne goede redenen. De zaak eenmaal in orde zijnde; zoude de goede dame SUNDERS mij met eene beleefde beweging bedanken, en hoogstens eene kleine som tot belooning aanbieden; twintig mededingers zouden mij in den weg treden, en de armste zoude, in vergelijking van mij, een CRÆSUS zijn.

Ik zal zorg dragen, den vogel zóó in mijne netten te verwarrèn, dat hij niet ontsnapt. Intusschen is er iets van belang voorgevallen, wacht u wel, het artikel over mijn huwelijk te plaatsen, eer ik u nader berigt heb gezonden. Tot dien tijd.

EVERARD FLASK.

TIENDE BRIEF.

BELLA SRIJHOOR aan CLARA FINK,

Chelmsford, dinsdag avond.

Toen ik u eergisteren schreef, mijne waarde CLARA! dacht ik niet, u heden zulke treuzige tijdingen te hebben mede te deelen. En bleef mij nog over, u te melden, dat mijn oom, naar *Colchester* vertrokken zijnde, aan mejufvrouw DERBIJ had geschreven, dat (werkelijk het gerucht) van mijn huwelijk met dien Majoer zich had verspreid; hij trad in eenige bijzonderheden omtrent dien Major, van wien men niet veel goeds sprak, — eene omstandigheid, welke mij nog meer tegen *Lord SPHINSTON* verbitterde; omdat hij mij in staat rekende, met zulk eenen man in betrekking te staan. Mijn oom zelf geloofde, dat hij in ons gevoelen zoude moeten deelen; en *Lord SPHINSTON* vóór gek verklaren; en dewijl er nu verder niets tot opheldering was te doen, stelde hij zich voor, om den volgenden dag terug te komen. Deze brief stelde ons gerust; het deed mij genoeg, te mogen vertrouwen, niet meer van dien zot te zullen hooren spreken, en ik nam het vaste besluit, om elken verderen voorslag tot een huwelijk af te wijzen; ik konde vermoeden, dat zulk een voorslag niet lang achtefwegen zoude blijven, want mijn oom en mejufvrouw DERBIJ, welke voortreffelijke menschen zij anders ook zijn mogen,

denken aan niets dan aan verbindingen, goede partijen, enz. Ik stelde mij dan voor, bij de eerste gelegenheid, dat zij mij eenen nieuwen echtgenoot zouden voorstellen; terstond Lord ~~Esminston~~ tus- schen mij en hem te plaatsen; ik lachte zelfs giste- ren morgen met mijne voedster over dat denkbeeld; toen niet haar kwam zeggen, dat er iemand was om haar te spreken; ik sloeg er weinig acht op; de- wijl ik bezig was, een' vuursteen op mijn jachtge- weer te doen; willende ik tegen den avond eenige patrijzen schieten. ELIZA kwam; na verloop van een half uur, terug; ik was in den tuin; en zag, dat zij er bleek en ontsteld uitzag.

Toen ik haar vroegde, wat haar deerde; trok zij mij naar een priëel, dat geheel achter in den tuin staat, en na zorgvuldig rond gezien te hebben, of iemand ons ook konde hooren, zeide zij: »waarlijk, Mejuf- vrouw! ik geloof, dat de wereld spoedig zal ver- gaan. De hoofden van alle menschen schijnen te draaijen; ach! onze arme heer; uw oom; hij was het, die mij deed roepen. Hij heeft mij bij zich in de kamer doen komen; ik ben nooit zoo bang geweest; of ik geloofde, dat het mijn laatste dag zoude zijn. Maar het is, zoo als ik heb gezegd, het laatste oordeel is op handen, God zij onze arme zie- len genadig!»

»Maar, mijne lieve ELIZA! verklaar u dan, welnu mijn oom?...

»O, hij zag mij aan! Die reekeden, welke goede schepsels zij voor het overige ook zijn, kunnen ver-

vaarlijke blikken opzetten. Ik merkte, dat hij mij in het diepste der ziel keek, even als of ik eene misdadige was, en toen zeide hij:

»ELIZA! hebt gij altijd de waarheid gesproken, sedert ik u ken?" — Dit begin was geschikt, om mij te doen beven. Ik had de kracht niet om te antwoorden. — »Waarom slaat gij de oogen neder? zie mij aan, zoo als ik u doe. Kent gij of kent gij niet eenen Majoor FLASK?

»Ik? — neen. Mijnheer! zoo waar ik in het paradijs hoop te komen."

»Kent gij den procureur ATKINS?"

»ATKINS? Dat is de eerste maal in mijn leven, dat ik hem hoor noemen, zoo waar het dag is, God helpe mij!"

»Kent gij eenen Ierschen predikant, die zich O'BRIEN noemt?"

»Mijne oogen mogen terstond uitvallen, indien ik ooit dat schepsel heb gezien."

»Alzoo, Voedster! kent gij noch den Majoor FLASK, noch procureur ATKINS, noch Prétraillon O'BRIEN; welnu, ik ken eene leugenaarster, eene ontrouwe dienstbode, eene strafbare verleidster, en deze drie personen zijn vereenigd in eene ongelukkige, die zich ELIZA noemt, en die ik verbied, ooit weder in mijne tegenwoordigheid te komen. Ik zóude u op het oogenblik weg zenden, leugenachtige voedster! indien ik door al te groote goedheid geen huis aan mijne nicht had gegeven, gij behoort haar toe, ga haar oogenblikkelijk zeggen, dat ik haar wensch te

spreken, ik waarschuw u vooraf, dat de eerste daad, welke ik van haar zal vorderen, om de dwaasheden, welke gij haar hebt doen begaan, te herstellen, daarin zal bestaan, dat zij u wegjaagt; — ga heen!”

»Gij ziet dus, Mevrouw! dat dit dezelfde geschiedenis is, waarmede die andere gek, *Lord ESPHINSTON*, ons kwelde. Die majoor *FLASK*, dien de duivel hale; die procureur *ATKINS*, dien de heul ophange, en die predikant, die in een moeras verstikke..... om die allen heb ik medelijden met onzen goeden heer; het moet eene aanstekende ziekte zijn, gek te worden. Ach! als hij maar niet door eenen dollen hond is gebeten, dan was het zijne schuld niet, en wij zouden onzen lieven Heer niet minder voor het heil zijner ziel moeten bidden; voor het overige raad ik u, niet naar hem toe te gaan, hij mogt u bijten; hij ziet schrikkelijk uit zijne oogen.”

»En toch wil ik naar hem toegaan, al zag hij mij aan als een basiliskus. Ik moet hem zien, hem hooren, hem omhelzen, hem tot betere gedachten brengen, of ik wil aan zijne voeten sterven.”

Met dit voornemen ging ik naar de kamer van mijnen oom; ik zag, dat zijne oogen vochtig waren; hij wenkte mij, ik wierp mij om zijnen hals, en zeide:

»Mijn waarde oom! spreekt gij niet meer met uwe *BELLA*, dan door teekens?” Hij antwoordde mij aangedaan: »Heeft mijne lieve *BELLA* geen vertrouwen meer in mij?”

Ik konde mijne tranen niet weêrhouden. Zijne handen nog yaster in de mijne klemmende, en het hoofd op de borst latende zinken, vraagde ik hem met deelneming: »Mijn lieve oom! wat deert u toch?» — »Ik ben geheel ter nedergedrukt; maar ga zitten, BELLA! en laten wij zamen spreken.» Ik gehoorzaamde; gij kunt denken, dat ik geheel aandacht was.

»Mijne lieve BELLA!» zeide hij, »gij weet, dat ik u bemis; dit is nu de eerste maal in uw leven, dat gij mij verdriet hebt aangedaan.»

»Verdriet, Oom? Heb ik u verdriet aangedaan?»

»BELLA! ik zie, dat gij, door uwe strafbare voedster bedrogen, u voorbereid hebt om alles te ontkennen, even als zij gedaan heeft; maar zoo ik uwe andere misstappen niet heb kunnen voorkomen, zal ik u ten minste verhoeden, dat gij eene leugenaarster wordt; ontkennen zoude nutteloos zijn; ik weet alles, alles is, heklaas! opgehelderd, hoor naar mij. Ik had gisteren aan mejufvrouw DERBIJ geschreven, dat ik mij voorstelde, nog denzelfden dag terug te keeren. Na nog eenige bezoeken te hebben afgelegd, wilde ik naar mijn rijtuig gaan, dat mij wachtte, toen het toeval mij *Lord ESPHINSTON* deed ontmoeten; om den hoek van eene straat komende; liepen wij tegen elkander. Werktuigelijk stapten wij beiden achteruit. Ik wilde, omdat ik sterk tegen hem ingenomen was; hem voorbij gaan, zonder de hand aan mijnen hoed te brengen, toen hij mij bevallig groetende, en zijne hand met hartelijkheid toerei-

kende, zeide: »Kapitein SEJMOUR! gij zijt een rechtschapen en galant man; ik zal de gelegenheid niet laten voorbij gaan; welke zich aanbiedt, om u mijne dankbaarheid te betuigen, voor de gunstige welwillendheid, waarmede gij mijn verzoek, toen ik naar de hand van uwe nicht deng:.....”

» Spreken wij daar niet van, Mijlord! ik zal niet dulden, dat men gelooft, dat mijne nicht betrekkingen heeft aangeknoopt; welke mij onbekend zouden zijn; geene verklaringen dus, als ik u bidden mag; ik vraag noch voldoening, noch opheldering; uw dienaar!”

» Een oogenblik, Mijnheer!” mij nogmaals terug houdende, » ik vorder dezelve, ik heb er belang bij. Men heeft mij in uwe familie de rol van eenen zot doen spelen, en naar de wijze te oordeelen, op welke gij u heden jegens mij gedraagt, moet ik besluiten, dat gij zelf mij voor eenen dwaas, zoo niet erger, houdt. Dit punt is al te teeder, om er onverschillig onder te kunnen blijven, en ik vorder van u, dat gij u zelve overtuigt, dat mejufvrouw, uwe nicht, onder mijne oogen alle stappen heeft gedaan, welke gewoonlijk de voorboden van een huwelijk zijn.”

» Hoe, Mijlord! gij gelooft mij te overtuigen, dat mejufvrouw BELLA SEJMOUR, den arm aan eenen gebukzoeker gevende, gevolgd door hare voedster, want dit zijn de uitdrukkingen van uwten brief, — bij eenen rechtsgeleerde is ingegaan, om de huwelijksvoorwaarden te teekenen.....”

»Ik zal u meer bewijzen: ik zal u bij den predikant brengen, die den huwelijkszegen moest uitspreken, of misschien reeds uitgesproken heeft.»

»Drommels, Mijlord! dat is sterk, en ik houd u bij uw woord.»

»Volg mij, ik zal u overal geleiden.»

Ik volgde hem, hij bragt mij eerst bij eenen overheids-persoon, dien hij verzocht voor mij te herhalen, wat hij hem, ten opzichte van gezegden Majoor FLASK, gezegd had. Hieruit bleek, dat die FLASK bekend stond als een gevaarlijk gelukzoeker, een schurk, belast met schulden, en dat de politie een wakend oog op hem hield. — Van daar gingen wij bij den procureur ATKINS, een man door de geheele stad geacht, deze verklaarde op de vragen, welke Mijlord hem deed, stellig, dat genoemde majoor FLASK en mejufvrouw BELLA SEIJMOUR, deze laatste gevolgd door eene vrouw, welke gezegd had hare voedster te zijn, bij hem waren gekomen, op dien dag en op dat uur, in tegenwoordigheid van drie getuigen, om overeen te komen, ten opzichte van zekere huwelijksvoorwaarden, van welke hij ons de kopie heeft laten zien, en onder welke ik met afschuw heb gezien, dat gezegde BELLA SEIJMOUR aan den schelm FLASK hetzelfde landgoed heeft verzekerd, dat ik voor haar heb ingelost, gedeeltelijk met mijn eigen geld. Wat zal ik u verder zeggen, Nicht! Het laatst gingen wij bij den Ierschen priester, OBRIEN genoemd, een lage voorstander van dien schurkschen FLASK, die, ons voor hongerige schuldeischers aan-

ziende, welke kwamen vernemen, of het waar was, dat zijn heer een voordeelig huwelijk aanging, ons verzekerde, dat zulks stellig waar was, dat hij, **FLASK**, eene jufvrouw **BELLA SEJMOUR** huwde, de rijkste erfgenaam uit het graafschap, dat de plegtigheid in den loop der volgende week zoude plaats hebben."

»Wat moest ik, na dit alles met mijne eigene ooren en oogen gehoord en gezien te hebben, — wat moest ik **Mijlord** antwoorden?"

»Dat hij een eerlooze, een lasteraar was, verbonden met even zulke laaghartige schelmen, als hij, met wie hij zeker is overeengekomen, om mij op het schandelijkst te lasteren," riep ik buiten mij zelve van spijt.

»Hoe, mijne **Nicht!** gij blijft dus ontkennen?

»Ik zal tot op mijn doodbed ontkennen."

»Ha! dat is te veel, dat is niet om uit te houden," riep mijn oom. Hij staat snel op, roept zijnen knecht, stijgt te paard, en verdwijnt. Ik ben den ganschen nacht opgebleven, om hem te wachten, — hij is nog niet terug, waar is hij?... Wat doet hij?... Wat zal er van de ongelukkige **BELLA** worden?... **Mijne dierbare!** ik werp mij in uwe armen, snel ter mijner hulpe; mijn hoofd is verward, mijne voedster is geheel dof geworden, zij ziet mij aan, schreit, en kan geen enkel woord van troost vinden. Wat zal ik doen? Wat moet er van mij worden? Helaas! dit zeg ik duizendmaal, en niemand kan mij antwoorden, **CLARA!** mijne vriendin! snel ter hulpe van de ongelukkige

BELLA SEJMOUR.

ELFDE BRIEF.

Lord ESPHINSTON aan CLARA FINK.

Esphinston Place.

MEJUFVROUW!

Het moge vreemd schijnen, dat ik, na eenmaal de speelbal van het bedrog eener vrouw te zijn geweest; andermaal het waag, mijn hart aan eene grievende teleurstelling bloot te stellen; ik heb echter een te goed denkbeeld van de vrouwen in het algemeen, en van haar, tot wie ik mij thans wend, in het bijzonder, om nogmaals voor eene misleiding te vreezen. Zij, die mij op eene zoo schandelijke wijze heeft bedrogen, verklaarde mij eenmaal, dat zij de lektuur, de muziek en de landelijke vermaken beminde, haar smaak scheen alzoo met den mijnen, die onveranderlijk dezelfde is, overeen te stemmen. Ik bedrieg mij niet, geloof ik, wanneer ik u, Mevrouw! dienzelfden smaak toeken, en geloof mij niet beter op de trouwelooze te kunnen wreken, dan door mijn lot aan het uwe te verbinden. Het is met dit oogmerk, dat ik u zeg: ik bemin de lektuur, de muziek en de landelijke vermaken; ik heb een landgoed, waar zij, die met mij dien smaak koesteren, dat alles kunnen vinden. Wilt gij het met mij deelen?

Ik wacht met ongeduld, wat gij over mij zult

beslissen, en ben intusschen, met den diepsten eerbied voor u,

EDWARD ESPHINSTON.

TWAALFDE BRIEF.

CLARA FINK *aan Lord* ESPHINSTON.

Infield-Aauze-Richmond.

MIJLORD!

Ik gevoel al de eer, welke er voor mij in gelegen is, dat gij, na eenmaal bedrogen te zijn, vertrouwen genoeg in mij stelt, voor geene tweede misleiding te vreezen. De tijd zoude moeten leeren, of ik aan uw gunstig gevoelen beantwoordde. Ik wil echter openhartig genoeg zijn, om te bekennen, dat ik, van mijne jeugd af, aan landelijke vermaken de voorkeur heb gegeven. Meer kan ik u voor het tegenwoordige niet zeggen, Mijlord! stond het mij vrij, onvoorwaardelijk de inspraken van mijn hart te volgen, dan zoude ik er welligt toe besluiten om, even rondborstig, als gij spreekt, te antwoorden: ik neem uwen voorslag aan; doch ik hang geheel af van eene beminde tante, die mij als hare dochter beschouwt, en zonder wie ik tot niets, het allerminst tot zulk

eene gewigtige zaak, besluit: tot haar moet gij u wenden. Nog wil ik u zeggen, dat zij, die u misleid heeft; indien het gerucht waarheid spreekt, tot het getal mijner kennissen behoort; doch, door aldus alle welvoegelijkheid uit het oog te verliezen, heeft zij alle aanspraak op mijne vriendschap verloren.

CLARA FINK.

DE TIENDE BRIEF.

CLARA FINK *aan* BELLA SEIJMOUR.

Infield-Aause-Richmond.

Ter uwer hulpe stellen, mijne waarde, mijne beste BELLA! dat is mij niet mogelijk; mijne tante ligt gevaarlijk ziek, en de doctor vreest het ergste. Alzoo ondervind ik, en zal ik welligt altijd ondervinden, dat er geen toestand in dit leven is, geen wijsgeerig stelsel, geene geestkracht, die het arme menschedom boven deszelfs bestemming kan verheffen, die bestemming is: te lijden. Gij kent mijne volstreckte onverschilligheid voor de rijkdommen, de grootheid en de vermaken, gij weet, dat ik van alle aardsche genoegens geene andere smaak, dan die der vriendschap; al mijne genegenheid is verdeeld tusschen mijne tante en u, en gij vervult de ledigheid, welke in mijn

hart bestaat, en aan het *niet* grenst, eene soort van hel, bestemd voor de ongelukkigen, die niets be-
 minnen; en nu loop ik gevaar, dat een der genen,
 die voor mij alles zijn, welligt heden sterft, en de
 andere haar verstand verliest; want het zoude wel te
 verwonderen zijn, indien gij, te midden van zoo vele
 half-krankzinnigen, uw verstand behieldt. Van al de
 personen, die gij mij in uwen brief noemt, heeft al-
 leen uwe voedster getoond, nog bij hare zinnen te
 zijn; zij heeft zich in de ziekte van uwen oom niet
 vergist, — hij is gek, — even zoo zeker, als die *Lord*
SPHINSTON het is. De dwaasheid, mijne Beste! is
 eene soort van ziekte, bijzonder aan het mannelijk
 geslacht eigen; de meesten lijden aan die kwaal; ik
 voor het minst herinner mij niet, in geheel mijn le-
 ven er een' ontmoet te hebben, die er geheel vrij van
 was; wij boeijen hunne aandacht slechts, wanneer
 wij in dit opzigt op hen gelijken. Hetgeen met u
 gebeurd is, versterkt op eene ongemeene wijze den
 tegenzin, dien ik altijd tegen dat gevaarlijk geslacht
 heb gehad; ik beken u, dat ik er de bijzonderheden
 niet van heb kunnen lezen, zonder verontwaardiging.
 De eenigste goede raad, welken ik u geven kan, is,
 een bad voor uwen oom in gereedheid te houden, en
 hem te doen laten, wanneer hij terugkomt.

Altijd uwe

CLARA FINK.

VEERTIENDE BRIEF.

Dezelfde aan dezelfde.

Ingesloten en schijnt op eenige vroegere brieven te antwoorden.

Het is onbegrijpelijk, mijne waarde BELLA! dat gij mij nog zoo weinig kent; het is waar, dat ik mij ook eenmaal in u bedrogen heb, en dat ik u onvatbaar geloofde voor het ontvangen van *zekere* indrukken, wier aard gij mij te vergeefs tracht te verbergen; wij hebben ons dus wederkeerig in elanders beoordeeling bedrogen; ik, door u even ver als mij zelve van die indrukken verwijderd te gelooven, — gij, door mij van dezelve te verdenken. Op welk tijdstip van de gelukkige dagen, welke wij te *Chelsea* doorbragten, hebt gij de kiem van die zwakheid in mij geloofd te ontdekken? Zijt gij dan vergeten, dat wij, nog nauwelijks negen jaren oud, om de volwassene meisjes lachten, die van niets dan van huwelijken spraken, en van minnarijen? Dat wij, grooter geworden, haar bespotten, wanneer zij ons hunne lompe neven of broeders voorstelden? In één woord: hebt gij kunnen vergeten, dat wij honderdmaal elkan- der beloofd hebben, nooit in het huwelijk te treden. Het doet mij leed, te moeten zien, dat gij in een zoo wezenlijk punt van mij verschilt. Doe mij dan het vermaak, om mij te zeggen, wat ons be-

staan met dat der mannen gemeen heeft? Waarin kunnen wij behoefte aan hen hebben? En in welk opzigt zij ons aangenaam kunnen zijn?

Indien het u moeilijk mogt vallen, deze drie vragen te beantwoorden, wil ik u onze vroegere denkbeelden herinneren, en wie, — gij of ik, — was in onze vertrouwelijke gesprekken de eerste om toe te stemmen, dat, ondanks den schijn, dat de vrouw van den man afhankelijk is, juist het tegenovergestelde plaats grijpt; dat hij van ons afhangt, dewijl hij ons niet kan ontberen.

Mijne tweede vraag heeft ten doel, om te weten: waarin wij behoefte aan den man kunnen hebben? Wij zijn reeds voor lang overeengekomen, mijne Waarde! dat overal, waar die behoefte bestaat, het eene schandelijke behoefte is.

En eindelijk heb ik u gevraagd: wat de man aangenaams voor ons kan hebben.

Wij hebben ergens gelezen, dat de Spaansche dames veel werk van hunne knevels maken; dat de Italiaansche er behagen in scheppen, met de hand over den pels te strijken, die hunne borst bedekt, en de Messinesche vrouwen hun wezenlijke bevalligheden toeschrijven.

Maar wij, die geene kensters zijn, wat zien wij in den man? Eenen stouten, onbeschaamdén, beleedigenden blik. Alles, tot zelfs de wijze, op welke hij ons tracht te behagen, heeft iets beleedigends. Hij ziet er altijd uit, alsof hij ons voorstellen wil doen, welke hij niet durft uit te spreken. Zegt hij ons, dat wij schoon

zijn, dat is hetzelfde, als of hij zeide: gij zijt zottinnen, want hij gelooft ons te vleijen, en hoopt in stilte iets te winnen; heeft hij genoeg wereldkennis om zich te bedwingen, dan is hij de tot een persoon gemaakte domheid; heeft hij geen gevoel, dan schijnt hij een lichtmis of nog iets erger. Zeg mij, mijne Waarde! wat kan men met zulk een schepsel aanvangen. En hoeveel zij te vertrouwen zijn, — dit hebt gij bij eigene ondervinding. »Maar, zeggen dwaze meisjes, men moet toch iets zijn in de wereld, men dient eenen gevestigden staat te hebben; wij zijn zonder man niets.» Zottinnen zijn zij! Juist het tegenovergestelde heeft plaats, want van den oogenblik af, dat wij eenen man nemen, zijn wij niets; zijne onafhankelijkheid bewarende, is men al, wat men wil. Die eenen man neemt, neemt eenen gebieder; die er geenen neemt, schrijft de wet voor aan de sterkere seksé. Ziedaar, mijne waarde BELLA! waarheden, welke wij, gij zoo wel als ik, erkend hebben, en waarvan de meesten de vrucht zijn van uwe eigene opmerkingen; en gij kunt dezelve zoo eensklaps uit het oog verliezen! Een Salletjonker, — een zoogenaamde *Lord*, bevindt zich bij toeval in uwe buurt, hij is zóó wijs, zóó goed, dat hij alleen uit zijn kasteel komt, om geld onder de armen uit te deelen, geneesmiddelen aan zieken te schenken, jongelingen aan meisjes te huwen; hij hoort, dat een lief, een rijk meisje zich in de naburige stad bevindt, en terstond trekt hij in het veld, de kluizenaar danst, de wijsgeer verliest al zijne diep doordachte grondstellingen, zweert dezelve af, en

vermeerdert het getal vrouwen, hetwelk dwaas genoeg is te gelooven, dat men niet zonder man kan zijn. O, schaamte! O, schande!.... Voor het overige, na u ernstig beknord te hebben, weet ik, indien mijne BELLA ter goeder trouw handelt, indien de indruk, gelijk zij verzekert, zoo flauw is, slechts een middel om haar met mij te verzoenen, — vergeet den dwazen *Lord*. Niets is gemakkelijker, dan eenen zwakken indruk uit te wisschen. Vaarwel, mijne Beste!

Voor altijd uwe lieve

CLARA FINK.

P. S. Zoudt gij kunnen gelooven, dat men mij verzekerd heeft, dat *Lord ESPHINSTON* zijn hart en zijne hand aan eene andere heeft aangeboden? O, die trouwelooze bedrieger!

VIJFTIENDE BRIEF.

De Majoor FLASK aan Kapitein MAURDONT.

Woensdag, des morgens ten 5 ure.

Het is een vleeschelijke duivel, die heks, die mejufvrouw SUNDERS; ik ben verloren, bedorven, ik heb altijd de oude vrouwen tegen mij gehad.

O, mejufvrouw SUNDERS! mejufvrouw SUNDERS! ik zal het u betaald zetten!

Doch laat ik mij zelve beheetschen, en bedaard mijnen laatsten brief aan u vervolgen. Ik had mijnen knecht bevolen, niemand, wie het ook zijn mogt, bij mij toe te laten, omdat ik zoo veel aan u te schrijven had. Tegen den middag hoorde ik een geweldig geraas aan mijne deur, ik dacht, dat het eenige schuldeischers uit *Londen* waren, die, gevolgd door geregtsdienaren, zich de moeite getroostten, om mij gevangen te nemen; ik greep naar mijne pistolen, en mij, zoo goed mogelijk, verschanst hebbende, bragt ik mijn oor aan het sleutelgat; ik hoorde de stem van mejufvrouw SUNDERS, die eenen zondvloed van scheldwoorden op mijnen verschrikten knecht uitstortte, en zwoer, dat zij niet heen zoude gaan, alvorens zij mij gezien had, ja, al moest zij ook een' dag en een' nacht op den drempel van mijne deur liggen. Alvorens u echter de oorzaak van al dit rumoer te zeggen, zal ik u mededeelen, wat vooraf was gegaan.

Ik heb u reeds gezegd, dat ik, de schelmsche voedster mistrouwende, het besluit had genomen, mijn hof aan het kleine meisje te maken. Zonder een woord van liefde te spreken, had ik BELLA in vertrouwen gezegd, dat hare voedster mij hinderpaalen in den weg legde, dat ik vermoedde, dat zij slechte bedoelingen had, dat zij zich waarschijnlijk verbeeldde, dat ik een man was, in staat mij van de fortuin meester te maken, en haar, mejufvrouw SUNDERS,

te huwen, om hare geheimhouding te koop. In een woord, het was mij gelukt, het lieve kind veel wantrouwen tegen hare voedster in te boezemen. Hiervan had ik gebruik gemaakt, om mij in hare gunst te dringen. De grootste moeilijkheid was, om haar alleen te spreken; maar ik vond het middel, die moeilijkheid uit den weg te ruimen, — het bestond hierin: Gij kent dien schelm OBRIEN, vroeger kapellaan bij *Lord* ALTAMONT, daarna om eenige kleine schurkerijen weggejaagd, en thans zijn brood verdienende, de hemel weet hoe, maar zonder twijfel niet op de beste wijze. Ik had hem eerst bestemd, om, wanneer het tijd zoude zijn, hem als priester den zegen over ons huwelijk te laten uitspreken; maar ik wilde hem eene andere rol laten spelen. Hij moest als advocaat optreden, en als zoodanig stelde ik hem voor aan mejufvrouw SUNDERS, die bij de eerste bijeenkomst hem, met hare gewone spraakzaamheid, over de zaken van het kleine meisje, twee volle uren onderhield. Na den eersten stap onderrigte ik hem, dat de waardigheid van zijnen vooronderstelden stand eischte, zijne cliënten in zijn kabinet te ontvangen, gekleed in eenen kamerjapon, pantoffels en slaapmuts, — ook bezorgde ik hem een verblijf, niet ver van het onze, en na hem nog nadere bevelen gegeven te hebben, onder anderen, dat hij de praat-zuchtige jufvrouw SUNDERS voor het minst telkens een uur bij zich moest houden, maakten wij eenen aanvang met de klucht. Ik had de zaken zoo geschikt, dat ik mij bij mejufvrouw SUNDERS bevond, toen zij

de eerste uitnoodiging ontving. Wij waren ernstig over onze zaken aan het spreken, en ik scheen zeer verlegen ten opzichte van een artikel der wet, toen er een briefje kwam, inhoudende, dat:

Mijnheer DODD (alias OBRIEN) door bezigheden overladen, en zijne kamer niet kunnende verlaten, mejufvrouw SUNDERS verzocht, bij hem te komen. Onmogelijk kunt gij u de vreugde van deze vrouw voorstellen, bij het denkbeeld aan het gewigt van haren persoon. »Ik wist wel,» zeide zij, »dat men zonder mij niets konde doen, wel beschouwd, heb ik alles gedaan, alles gezegd, alles gezien en ik weet alles.» — »Daarom ziet gij,» hernam ik, »dat de advocaat u niet kan ontberen, alleen vrees ik, dat gij nog dikwijls uwen tijd zult moeten opofferen, om hem met uwen raad bij te staan.» — »O, dat is niets,» was haar antwoord, »als ik iets tot welzijn van het kind kan doen, is mij geene moeite te veel. Die mijnheer DODD is een zeer voorzigtig man; hij heeft wel gelijk mij te raadplegen, want wat kan hij weten zonder mij? Ik ben de spil van alles.»

Thans ging zij heen, — vijf minuten later bevond ik mij met het kleine meisje alleen.

Gij verwacht zeker niet, dat ik als mededinger van OVIDIUS optreed, en een gedicht schrijf over de kunst van te beminnen. Ik kan u alleen zeggen, dat ik, braver dan OVIDIUS, en gevoeliger dan STERNE bij dit eerste onderhoud, zoo min als bij de volgende bijeenkomsten niet beproefd heb, den top van haren kleinen vinger te kussen, ik heb zelfs hare

handen niet in de mijne gedrukt, maar mij altijd op eenen eerbiedigen afstand gehouden, mij niets anders veroorloovende, dan de oogentaal en eenige half hoorbare zuchten. Geenszins verzuimde ik, van de wenschen te spreken, welke ik voor haar geluk koesterde. » Gij zult weldra in het bezit eener aanzienlijke fortuin zijn, » zeide ik, » en dit, gevoegd bij uwe bevalligheden, zal u door het puik van den adel doen zoeken, moogt gij gelukkig zijn in uwe keuze! Kan ik voor het minst hopen, dat, wie ook die gelukkige sterveling moge zijn, mejufvrouw BELLA nooit zal vergeten, dat de Majoor FLASK haar oudste vriend is?... » Zij beloofde mij dit.

Op eenen anderen tijd onderhield ik haar, als bij toeval, over mijne geboorte, en de naauwe betrekking, in welke ik tot den hoogen adel sta; van mijn geluk in den oorlog, en de hardnekkigheid, waarmede een oude oom, wiens eenige erfgenaam ik ben, de aanvallen van de jicht en het graveel afslaat; ik deed haar van ter zijde opmerken, dat de dood van mijnen oom, niet alleen mij, onmetelijk rijk zoude maken, maar ook eenen titel aanbrengegen, waardoor zij, die mijne echtgenoot werd, aanspraak konde maken, op de eer, Mijladij genoemd te worden. Maar, vervolgde ik, » het is niet waarschijnlijk, dat zoo iets gebeure, want nooit bemind hebbende, heb ik er nimmer aan gedacht te huwen, en thans is de eerste jeugd voorbij..... »

Hier zeide zij iets, hetwelk men als een kompliment konde beschouwen.

Op deze wijze hadden wij tien of twaalf maal gesprekken gehouden, zijnde de tijd, welken mejufvrouw ~~SUNNUS~~ aan den advocaat ~~DOND~~ gaf; ik maakte juist geene groote vorderingen, maar de getrouwheid, waarmede het kleine meisje het geheim bewaarde, dat ik haar had toevertrouwd, en voor hare voederster, hetgeen er tusschen ons voorviel, verborgen hield, toonde ten minste eenen aanleg, welke tot iets beters konde bestuurd worden; ik vleide mij te meer, omdat ik zekerheid had, dat geen ander mij in den weg stond. De beminnelijke BELLA was zoo onervaren, zoo onschuldig, dat ik, na de voorbereiding van eenige weken, het waagde, eenen meer beslissenden stap te doen, en gebruik makende van den indruk, welken het lezen van eenen Roman, dien ik haar geleend had, zichtbaar op haar had gemaakt, deed ik haar eenige vragen, — niet over den toestand van haar hart, want dan zoude zij mij niet begrepen hebben, maar hoe zij, in het algemeen, over het huwelijk dacht. Uit de antwoorden, welke zij gaf, bleek duidelijk, dat, zonder er veel over nagedacht te hebben, zij eens voor altijd van gevoelen was, dat de meisjes worden geboren, om vrouwen te worden, zoo zeker als de knop om eene bloem te geven. Verrukt over deze ontdekking, waagde ik het, over een moeilijker punt, — de voorkeur en den smaak, — eenige opheldering te bekomen, en ik had het genoeg, te hooren, dat, geen' bepaalden smaak of keuze hebbende, voor dit of dat mannen-gezigt, zij alleenlijk liever iemand zoude kie-

zen, dien zij kende, dan dien zij niet kende. Een lagchend vooruitzigt! Ik berekende nu alle kansen, en den volgenden dag nog eens weder op het artikel van het huwelijk komende, vraagde ik haar, of zij afkeerig zoude zijn, mijne echtgenoot te worden, — haar stilzwijgen sprak in mijn voordeel. Gij ziet hoe driftig ik thans de zaak doorzet.

Vóór alle dingen haastte ik, mij thans om, door een goed contract, mij het genot en bezit van de fortun te verzekeren, welke mijne echtgenoot mij zoude aanbrengeu. Dewijl er tot op dien oogenblik nog geen stap bij de familie was gedaan, moest men vooronderstellen, dat ik niets van die familie had geweten; om mijn huwelijk wettig te doen zijn, was er niets anders noodig, dan dat de voedster, die de plaats van vader en moeder had vervuld, de toestemming gaf. Ik stelde de zaak op die wijze voor aan eenen regtsgeleerde, die de akte in tegenwoordigheid van mejufvrouw SUNDERS opstelde; doch ik zeide aan deze laatste, dat de inhoud bestemd was, om aan de bloedverwanten van BELLA te worden ter hand gesteld, en hare regten op de nalatenschap van hare ouders te doen gelden. Zij teekende! Er bleef dus niets anders over, dan de kerkplegtigheid, en de brave OBBREN en ik waren het reeds eens omtrent den dag, toen de onbezonnenheid van dezen ongelukkigen alles bedierf. Verbeeld u, dat mejufvrouw SUNDERS bij den advocaat DODD (alias OBBREN) was geroepen, dat deze haar eenen brief van eenige bladzijden ter lezing moest geven, en dezen tijd gebruiken; om in de kerk over

ons den zegen uit te spreken; in plaats echter van dezen brief geeft hij, uit onvergeeflijke achteloosheid, eenen anderen brief, waarin ik hem de noodige voorschriften gaf. LUCIFER is niet slimmer, dan deze vrouw; in één oogenblik heeft zij alles geraden, zij onderdrukt hare woede, steekt den brief bedaard bij zich, en komt regelregt op mijne woning af.

Ziedaar, mijn waarde JACK! u tot op den oogenblik teruggebracht, waarvan ik u op het einde van den laatsten, en bij het begin van dezen brief, sprak; het was na het verlaten van het huis van den dwaas OBRIEN, dat zij bij mij een geweld kwam maken, hetwelk mij verschrikt deed opspringen. De ontmoeting was verschrikkelijk. Nooit hoorde ik zulk eene aaneenschakeling van scheldwoorden; ik verloor mijn geduld, en geraakte insgelijks aan het schelden. Zij verliet mij als in eene furie, en toen zij zag, dat ik haar volgen wilde, zwoer zij, zoo als alleen een huurkoetsier kan zweren, dat zij, als zij mij achter hare hielen merkte, de geheele stad bij elkander zoude schreeuwen. Wat er verder gebeurd is, weet ik niet; het meest maakt mij de arme BELLA bekommerd. Ik heb het onmogelijke beproefd, om het arme kind eenige regels van troost te doen geworden. Kleermaker, naaister, modemaakster, allen zijn door dezen Cerbérus afgewezen; en van de tien personen, die ik uitzond, is het er niet één gelukt, het kleine meisje te zien. Dit is toch vreemd, want wel beschouwd: welk gezag heeft deze vrouw over BELLA? Als zij mijn geduld uitput, dan zal ik lieden weten te vinden, be-

kwaam en gewillig om haar te straffen, omdat zij dat kind zoo lang heeft verborgen gehouden. Doch wij zullen zien. De akte is geteekend. Deel mij uw gevoelen mede; gij kent de wet en de verdraaijing van het regt beter, dan ik, en zeg, zoo als ik reeds honderdmaal gedaan heb: de drommel hale tooverkol **SUNDERS**, en zegen op uw huwelijk met het kleine meisje!

Vaarwel!

EVERARD FLASK.

ZESTIENDE BRIEF.

Mejufvrouw SUNDERS aan Kapitein ARCHER.

Uit het huis, zeer digt bij Colchester.

ONZE WAARDE HEER!

Mijn arm kind en ik hebben groote behoefte aan de hulp van eenen braven man, in een ellendig land, waar, zoo als men zegt, wij noch beesten, noch menschen kennen, of het mogt zijn wat canaille, eenige gelukzoekers, schelmen en vrouwenbedriegers. Hemelsche goedheid! in welke handen zijn wij vervallen! Die schurk, die groote fielt, — die **FLASK**, zich Majoor noemende, zeker van eene bende-gaauw-dieven, met wien wij, tot straf voor onze zonden

aan uw huis hebben kennis gemaakt, die ellending eindelijk, die ons zoo vele goede diensten zoude bewijzen, — welnu, hij heeft er ons al zeer zonderlinge bewezen. Ik weet niet, of het hem al gelukt is, ons een gedeelte van onze fortuin te ontfutselen; maar ik heb hem op de daad betrap, op den oogenblik, dat hij eenen diefstal, van vrij wat meer gewigt, wilde plegen, — niets minder dan mijne BELLA! Het komplot bestond uit eenen schurkachtigen priester, een Ier, even als hij zelf, die hen moest huwen, toen ik er de lucht van kreeg. Gij zult vragen, hoe het hem gelukt is, mijn arm kind zoo te misleiden, zonder dat ik er iets van ontdekte? Om u de waarheid te zeggen, — zij is zeer eenvoudig en ligt te bedotten; hij had haar, ik weet niet hoeveel, wijs gemaakt, om voor te komen, dat zij mij niet vertrouwde. Kortom, hij had haar betooverd. Het is althans geene liefde, het arme schepsel weet zoo min wat dat is, als ik wist, toen ik geboren werd, en denkt daar zoo weinig over, als gij aan uwen ouderdom; maar zij zoude haren arm aan eenen man gegeven hebben, om naar de kerk to gaan, even als men dien geeft om te gaan wandelen. Men zegt, dat men op niets moet zweren, maar wat de onschuld van mijne BELLA betreft, zoude ik er op zweren willen, dat zij zoo onschuldig is, als ik op mijn tiende jaar was. Toen ik met haar sprak over hare onbetonnenheid, — wat meent gij, dat zij mij antwoordde?

»Men had haar gezegd, dat de meisjes in het

bezit van niets konden geraken, en zij nimmer hare fortuin zoude bekomen, als zij geenen man nam; en in dat geval was deze FLASK zoo goed als een ander. Kortom, — zij beschouwde eenen echtgenoot even noodzakelijk in onze zaak, als eenen advocaat of notaris; gij kunt wel begrijpen, dat ik haar heb beknord, omdat zij zulke dingen voor mij had verborgen gehouden, en haar antwoord was: »te drommel! hij heeft mij gezegd, dat, als ik u het minste zeide, hij mij dan niet wilde trouwen;» vergeef haar hare onnoozelheid; het arme kind is zoo afgezonderd opgevoed, — altijd bij mij geweest; ik heb haar geen uur uit het oog verloren. En zeker heeft zij geene zotheden gezien, die andere meisjes bederven; GEORGE en ik hebben haar altijd een goed voorbeeld gegeven, in de vrees voor God en den afkeer van de zonde. De arme GEORGE! Nog op zijn doodbed zeide hij, nooit geene eerlijker' vrouw gekend te hebben, dan mij. Zoo is het gekomen, dat het dien ellendigen FLASK gelukt is, het arme schepsel wijs te maken, dat blazen lantarens zijn.

Het is onder deze omstandigheden, mijn waarde Heer! dat wij uwe hulp en uwen goeden raad inroepen. Ik ben begonnen met ons buiten toegang te stellen, wij zijn verschanst, als of de vijanden aan de deur stonden, ik heb eene mand aan een touw gebonden, om onzen voorraad te kunnen krijgen; doch dit kan niet lang duren. Zullen wij hier blijven, en ons onder de bescherming der overheid plaatsen? of moeten wij naar de hoofdstad, en den Minister raad-

plegen, wat tegen dien schelm FLASK moet gedaan worden?

Uw antwoord afwachtende blijven wij,

MIJNHEER!

Uwe zeer onderdanige Dienaressen,

BELLA SEIJMOUR.

ELIZA SUNDERS.

ZEVENTIENDE BRIEF.

De Kapitein ARCHER aan Mejufvrouw SUNDERS.

Londen, zondag namiddag.

»De Kapitein ARCHER maakt zijne complimenten aan mejufvrouw SUNDERS, en is bedroefd haren moeilijken toestand te vernemen; hij gelooft haar niet beter te kunnen helpen, dan door haar eenen regtsgeleerde te zenden, die bekwaam en eerlijk is, als er zoodanigen zijn; denk, dat hij het noodige zal doen. Ik hoop, dat alles wel zal gaan, en wensch, dat de schelm FLASK zal gestraft worden. Ik heb anders niets te zeggen, dan alleen, dat ik mij aanbeveel.

ARCHER.

ACHTTIENDE BRIEF.

De Kapitein MAURDONT aan den Majoer FLASK.

Londen, donderdag avond.

Gij zijt een arm man, mijn waarde EVERARD! gij zijt een arm, een zeer arm man! Hebt gij uw verstand verloren? Ja, ik weet, dat gij verliefd zijt op het kleine meisje, want, zonder door deze ziekte aangestast te zijn, zoudt gij u nimmer gedragen hebben, zoo als gij u nu gedragen hebt; gij zoudt noch verloren, noch geruïneerd, en evenmin de speelbal van eene oude vrouw zijn. Dewijl gij toestemt, de ouden tegen u te hebben, hadt gij voor het minst moeten zorgen, de jongen vóór u te hebben: denkt gij hierin te slagen, door zelfs den top harer vingers niet te kussen? Gij zoudt beter gedaan hebben, overius tot voorbeeld te nemen, en die middelen aan te wenden, welke regtstreeks tot het doel geleiden. En hoe handelt gij?

Een van die toevallen, welke zich nooit aan mij hebben aangeboden, levert u eene prooi over, welke gij zegt aan de geheele wereld te willen betwisten; gij hebt, volgens uwe eigene verzekering, eene menigte middelen, om er u van te verzekeren, en zij ontsnapt u. Gij verknoeit uwen tijd, met haar te spreken over, ik weet niet welke nuttelooze dingen, met op eenen behoorlijken afstand den invloed van uwe oogentaal te beproeven, en het meesterstuk is, —

volgens uw eigen gevoelen, dat gij haar hebt overgehaald, om u naar de kerk te volgen! Haar, om in wier bezit te geraken, gij noch priester, noch notaris behoeft. Dat zijn fouten, welke gij aan geen leerling zoudt vergeven. Wat had die schelm OBRIEN met de zaak te maken? Ik begrijp u niet! En nu de kostbare oogenblik is verwaarloosd, zie ik niet in, dat die ligtelijk terug komt. Ook zie ik niet in, welk regt gij op haar wilt doen gelden, daar de toestemming der familie noodzakelijk is? En nu vraagt gij mij om raad? Waarlijk, thans staan de zaken schoon, nu de vijand op zijne luimen ligt.

Het eenige, wat ik er op weet, is: dat gij u met het inwendige van het huis, waar zij zich bevinden, tracht bekend te maken. In vroegere jaren gelakte het mij wel eens, door het venster binnen te komen, als men de deur voor mij sloot, of door het dak, wanneer de vensters gesloten waren; niets is zoo gemakkelijk, als eenige pannen of leijen van plaats te doen veranderen. Eene ladder van zijde steekt men gemakkelijk bij zich, en er zijn instrumenten, tegen welke weinige sloten weerstand bieden. Alles wel beschouwd, geloof ik, dat het van het uiterste belang is, het kleine meisje te zien, al loopt gij ook gevaar den hals te breken; om te weten, of zij in haar besluit volhardt en zij willig is u te volgen. Schaak haar dan. Hebt gij mijne hulp noodig om eenen stouten stap te wagen, — doe mij dan de schande niet aan, de hulp van een' ander in te roepen.

Uw antwoord inwachtende, bereid ik mij op elke

gebeurtenis voor, en voorzie mij van alles, wat tot dergelijke onderneming noodig is.

Vaarwel! Geheel de uwe in leven en dood.

MAURDONT.

NEGENTIENDE BRIEF.

BELLA SEIJMOUR *aan* CLARA FINK.

Nog uit Chelmsford, donderdag.

Ja, nog uit *Chelmsford*, mijne Waarde! ik heb niet kunnen besluiten, mejufvrouw *DEBBY* alleen te laten met hare smart, welke de verblinding van mijnen oom haar veroorzaakt. Deze voortreffelijke vrouw heeft zoo veel gedaan om mij te troosten, dat ik zelve haar thans troost schuldig ben. Moeijelijk zoude het mij vallen, om u een juist denkbeeld te geven van mijne gemoedsaandoeningen, na het vertrek van mijnen oom. Mejufvrouw *DEBBY* beval, dat men terstond alle paarden, welke zich op stal bevonden, zoude zadelen, den tuinman medegerekend, werden er zeven hoden uitgezonden, om het spoor van den weg te ontdekken, dien mijn oom mogt ingeslagen zijn. Des avonds ten elf ure keerde een der uitgezondene bedienden terug, met de tijding, dat hij mijnen oom, op den oogenblik, dat hij van paarden verwisselde, bij *Flesham* had inge-

haald, en hij zich op den weg naar *Londen* bevond, maar aan hem, knecht, geen enkel antwoord had gegeven. Dit berigt verontrustte ons te meer; ik was zeer afgemat; mejufvrouw *BERBIJ* gaf mij den raad, mij ter ruste te begeven: »de nacht brengt raad aan, mijne goede *BELLA!*» zeide zij, »morgen zullen wij nieuwe krachten hebben.» Ofschoon overtuigd geen oog te zullen sluiten, voldeed ik, uit achting voor mijne voortreffelijke vriendin, aan haar verzoek.

Toen ik mij, na het vertrek van *ELIZA*, alleen in mijne slaapkamer bevond, wierp ik mij in eenen leuningstoel. Ik hield de handen voor de oogen, en trachtte mij te overtuigen, of alles, wat in verwarde herinneringen mij voor den geest stond, werkelijk op daadzaken gegrond was. Geregeld denken was mij onmogelijk; zonderling ruischte het in mijne ooren. Ik sprong verschrikt op, — ik mag wel zeggen in eene soort van zinsverbijstering, want ik geloofde werkelijk, dat ik mijn verstand had verloren of zoude verliezen. Om mij van mijnen waren toestand te verzekeren, begon ik mij zelve te onderzoeken. Eerst trachtte ik te onderzoeken, of ik werkelijk bestond: ik wandelde met groote schreden door de kamer, om te zien, of mijne voeten nog in staat waren mij te dragen; vervolgens bracht ik eenig geluid voort, om de zekerheid te erlangen, dat ik mijne stem herkende. Als redelijk wezen vraagde ik mij zelve af: wat mij was overkomen? Waarom mijne denkbeelden zoo verward waren?

Waarom mijn hart zoo beklemd was? — en ik be-
weende het verlies van mijn verstand. Doch de af-
matting deed mij in eenen diepen slaap vallen, en
de rust had mij zoo verkwikt, dat ik, bij het aan-
breken van den dag, geheel kalm was, en het schit-
terende schouwspel der herlevende natuur mij aan
mij zelve wedergaf: ik vergat de onregtvaardigheid
van mijnen oom, het onwaardige gedrag van *Lord*
ESPHINSTON, en ik dacht slechts aan mijne beste
CLARA. — Terwijl wij aan het ontbijt zaten, kwam
een van de uitgezondene boden, die mijnen oom
tot *Londen* was nagereisd, met brieven terug; me-
jufvrouw *DERBIJ* opende den aan haar gerigten be-
vend, ik veranderde van kleur, zij verzocht mij,
den mijnen niet te openen, alvorens ik den haren
had hooren lezen. Ik zend u hierbij de kopiën van
beiden, wanneer mijne *CLARA* dezelve zal gelezen
hebben, zal ik haar zeggen, wat ik geloof, dat zij
er van denkt.

TWINTIGSTE BRIEF.

Kapitein SEIJMOUR aan Mejufvrouw DERBIJ.

MIJNE WAARDE. BLOEDVERWANTE!

Zonder twijfel moet ik u om vergeving vragen,
omdat ik mij aan uwe vriendschap, aan uwe gastvrij-

heid en uwen beminnelijken omgang heb onttrokken, zonder de redenen daarvan bloot te leggen. Ik geloof niet, dat dezelve u thans bekend zijn; want ik reken BELLA, die mij eenmaal door onwaarheden bedrogen heeft, niet meer in staat, de waarheid te zeggen. Het zoude mij echter te veel kosten, alles, wat mij zoo grieft, op het papier te herhalen; BELLA moge al of niet de wezenlijkheid der daadzaken erkennen, welke ik met eigene oogen en ooren heb onderzocht, ik noodig haar uit, — niet om de naauwkeurigheid er van toe te stemmen, want daaraan wanhoop ik, — maar om u woord voor woord te herhalen, wat ik haar omtrent deze zaak heb gezegd, dan moogt gij tusschen haar en mij beslissen; tusschen mij, die u deze zaken als waarachtig geeft, en tusschen haar, die dezelve hardnekkig ontkent. Wat ik voor mij zelve besluiten zal om te doen, weet ik nog niet, maar onherroepelijk heb ik besloten, in welke betrekking voortaan tot mijne nicht te willen staan. Wat u betreft, mijne waarde Bloedverwante! gij, die zeker in mijne smart deelt, gij, wie ik altijd bemind en geëerd heb, gij begrijpt, dat het smartelijkste gevolg van dit noodlottige voorval daarin bestaat, dat ik mij van u moet verwijderen.

G. SEIJMOUR.

EEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Dezelfde aan BELLA SEIJMOUR.

Het zoude overtollig zijn, mijne Nicht! u de goedheden, welke ik voor u had, te herinneren, en ik ben niet voornemens, u dezelve te verwijten. Ik, zoo wel als mejufvrouw DERBIJ, hebben uwe bezittingen bewaard en uitgebreid; ik heb u vrijheid van handelen gelaten; ter naauwernood had ik mij het regt voorbehouden, om u raad te geven: wat gedaan is, is gedaan; wanneer het verwijt de taal der kleingeestigheid is, is het berouw het gevoel der zwakheid; niets is alzoo voor u veranderd, als uwe betrekking tot de maatschappij. Als mejufvrouw SEIJMOUR, zijt gij, wat ik het meest gewenscht heb, — geheel vrij; maar als de bruid van eenen ellendeling, die uwe familie onteert, doet het mij leed, dat gij nimmer die zaak geheel zult kunnen doordrijven, dat gij nooit de echtgenoot zult worden van den schaamteloozen bedrieger, die u heeft misleid, en dat de straf, welke ik voor dien schurk bestemd heb, voorbeeldig zijn zal. Ik heb reeds mijne maatregelen genomen. Wanneer gij van uwe dwaling zult terug gekomen zijn, en behoefte aan troost hebt, zult gij dien vinden, wanneer gij u in de armen werpt van uwen oom

G. SEIJMOUR.

Wat zegt mijne CLARA van deze twee brieven?

Had ik de getuigenis van mejufvrouw DERBIJ en ELIZA niet voor mij, — ik zoude aan mijne eigene onschuld beginnen te twijfelen. Doch zij kunnen, evenmin als ik, de oorzaak van een zoo zonderling gedrag aan iets anders, dan aan eene tijdelijke verstandsverbijstering van mijnen oom toeschrijven; ik vrees het ergste voor den goeden man. Misschien komt hij tot zich zelve, wanneer hij den vooronderstelden mededinger van *Lord ESPHINSTON* niet vindt. — Mijne hand is vermoeid, het is laat. Vaarwel!

BELLA SEIJMOUR.

TWEE EN TWINTIGSTE BRIEF.

BELLA SEIJMOUR *aan* CLARA FINK.

Nog te Chelmsford.

Geen nader nieuws, mijne Waarde! ik vlei mij altijd nog, dat mijn oom, wanneer hij het denkbeeldige wezen, dat hij zoekt om het te straffen, niet aantreft, spoedig weder zal keeren. Wat zijn de menschen toch ongelukkige schepsels! Een zoo verstandig, zoo beminnelijk man zoo eensklaps zulke dwaze dingen te zien gelooven!

Ik heb gisteren de ontdekking gedaan, dat ik u een antwoord schuldig ben; het herlezen van uwen brief heeft mij in eene vrolijke stemming gebragt;

ik zet mij neder denzelven te beantwoorden; — maar wat is de oorzaak, dat ik in zulk eenen langen tijd geenen brief van u ontving? Heeft mijné CLARA misschien ook *eenen indruk* gehad?

Ik moet met u knorren, gij zijt een wreed meisje, omdat ik ongelukkiglijk het woord *indruk* heb gebruikt, trekt gij daar zonderlinge gevolgen uit. Welk geheimzinnig denkbeeld hecht gij toch aan dat woord? Verwart gij het ook met *zwakheid*?

Omdat ik u meld: Lord SPHINSTON heeft mij de eer aangedaan mij te onderscheiden, en ik heb hem naar mijnen oom verwezen, zegt gij: »wij hebben elkander honderdmaal beloofd, niet te huwen.» Dat is waar, CLARA! maar hoe oud waren wij toen? Gij zegt het zelve, negen jaar. Dat was de tijd, toen wij vrij mogten lagchen en schertsen; de tijd, om te schrijven zoude volgen; ik herinner mij zeer goed, dat wij moedwillige meisjes waren, die met alles spotten, en ons groote vrijheden veroorloofden; maar de leeftijd, in welken men achterhoudend en ingetogen moet zijn, naderde, en wat gij ook thans gelieft te zeggen, wij begonnen in het geheim over de liefde en de mannen te spreken. Slechts toen uw groote, onnoozele neef u met zijne aanzoeken lastig begon te vallen, vindt gij er behagen in, tegen de mannen uit te varen. En waarom? Om geene andere reden, dan dat uw jonge buurman WILSON eenige *indrukken* op u gemaakt had, die zeer ver zouden geleid hebben, wanneer men hem niet naar Indië had gezonden. Het was toen, dat gij mij verklaar-

det nooit te willen huwen; ik had de kinderachtigheid u, met tranen in de oogen, te beloven, dat ik dan evenmin een man wilde nemen; maar bedenk hierbij, dat gij uwen eersten indruk hadt ontvangen, en ik niet, — de omstandigheden waren tusschen ons niet gelijk, erken dus, dat wij elk onze beurt hebben gehad.... Maar daar is de bede terug, die eenen brief van mejufvrouw DERBIJ aan mijnen oom heeft weggebracht, en zeker antwoord heeft.

Spoedig hoort gij meer.

BELLA SEIJMOUR.

DRIE EN TWINTIGSTE BRIEF.

De Majoor FLASK aan den Kapitein MAURDONT.

Schaken, Kapitein! is welbeschouwd goed, want ik houd van snelwerkende middelen; maar kent gij eene *Medea*, die mij het geheim leert, om eenen draak, — mejufvrouw SUNDERS genoemd, — te bezweren? Geene belegering in de twee halfronden kan er mede vergeleken worden, wat de verdediging der vesting betreft. Met al uwe behendigheid, zijden ladders en valsche sleutels, zoudt gij den aanslag zien mislukken. Mijne hoop bestaat enkel in geduld, of het mogt bij wijze van overrompeling zijn, wanneer de vijand eenen uitval waagt. Zoudt gij gelooven, dat deze heks op de derde verdie-

ping klimt, om in eene maand de dagelijksche levensbehoefden te ontvangen? Evenwel bestaat er, tusschen mij en de belegerden, eene soort van onderhandelaar. Zij hebben mij gisteren morgen eenen man van een verdacht voorkomen gezonden; aan zijne wartaal heb ik in hem eenen procureur herkend. Zie hier, ten naastenbij, ons gesprek; — het: »heeft hij mij gezegd,» en, »heb ik hem geantwoord,» laat ik, als onverdragelijk langwielig, weg.

»Het is de Majoor FLASK, met wien ik de eer heb te spreken?»

»Mijn naam is FLASK.»

»Gij kent mejufvrouw SUNDERS?»

»Welk belang hebt gij daarbij?»

»Ik ben door haar gevolmacht, om zekere zaken in orde te brengen, en zekere belangen te regelen, welke haar betreffen.»

»Wat ligt mij daaraan gelegen?»

»Zij heeft u papieren van belang toevertrouwd, welke ik, uit kracht mijner volmacht, van u terug kom eischen.»

»Ik ken die vrouw niet.»

»Ik heb de eer, u te doen opmerken, dat de ontkenning van eene daad, er de waarheid niet van wegneemt; ik ben gemagtigd, u in hechtenis te doen nemen, wanneer gij mij niet terstond de gezegde papieren ter hand stelt.»

»Mij gevangen doen nemen? Eenen man van mijn aanzien gevangen nemen! Mijnheer! indien ik geweigerd heb op uwe vragen te antwoorden, moet gij de

oorzaak daarin zoeken, dat de zaak niet enkel mijn geheim is. Thans, nu gij mij uwe volmagt hebt getoond, wil ik gaarne in nadere verklaring met u treden. De vrouw, van wie gij spreekt, is zelve niet gerechtigd, om u volmagt te geven, het is eene dienstbode, die zich al te vrijpostig met eene zaak bemoeit, welke eene achtbare familie betreft, en welke in orde te brengen, mij eerder dan u werd opgedragen. Dat is mijn pligt, Mijnheer! de uwe is, mejufvrouw **SUNDERS** te zeggen, dat de bloedverwanten van **BELLA SELJMOUR**, met mij in onderhandeling getreden, mij de grootste hoogachting toedragen, en dat ik de zaak reeds zoude afgedaan hebben, wanneer zij hare deur niet voor mij had gesloten. Stel haar dus voor, mij te ontvangen, opdat ik haar rekenschap geve van de wijze, op welke ik de zaak behandeld heb."

» Stemt gij er in toe, dat zulks in mijne tegenwoordigheid geschiede? »

» Daar heb ik niets tegen. »

Deze man vertrokken zijnde, met belofte, mij spoedig een antwoord te brengen, kwam terug met de boodschap: dat mejufvrouw **SUNDERS** mij niet wilde zien, noch van mij wilde hooren spreken; dat zij terstond de papieren terug wilde hebben, en hij, bij weigering, gerechtigd was, mij gevangen te nemen. Hij trad echter in onderhandeling, ik zwoer op mijn woord van eer, bij het heil mijner ziel, dat ik de papieren niet meer had, dat ik dezelve aan den familie-raad had overgelegd, om te toonen, hoe regtmatig de vordering was, belovende ik tevens, onder dezelfde

eeden, genoemde papieren binnen vier en twintig uren terug te zullen bezorgen, — op deze wijze geraakte ik van dien lastigen procureur ontslagen. Gij begrijpt, dat ik wel degelijk nog in het bezit van die papieren was, want ik wilde, vóór alle dingen, de echtgenoot van het kleine meisje zijn. Thans echter moest ik het dreigende gevaar trachten af te wenden; ik wilde nu de familie voor mij innemen, en, zoo mogelijk, anderen buiten het spel houden. Ik wist, dat de Kapitein SEYMOUR en Mevrouw BELLA, de zuster van het kleine meisje, zich eenigen tijd te *Chelmsford* onthielden, ik reisde er per post heen; ongelukkiglijk was de oom naar *Londen* vertrokken, en men wist niet wanneer hij terug zoude komen. Ik vraagde om de nicht te spreken, — deze was ongesteld, maar men deed mij den voorslag, aan de dame des huizes het doel mijner komst open te leggen, de omstandigheden vereischten spoed, ik verloor er niets bij. Men stelde mij voor aan eene dame van eenen zekeren leeftijd, maar buitengewoon beleefd en voorkomend. Zij gaf mij te kennen, dat zij alles, wat ik haar toevertrouwde, terstond aan mijnheer SEYMOUR zoude berigten. En zie hier de geschiedenis, welke ik bij voorraad in gereedheid had gebragt, om haar mede te deelen.”

» Het is eenige maanden geleden, Mevrouw! dat ik van *Port-Passage* ben wedergekeerd; het toeval wilde, dat ik *New-san-Sago* aandoede, met een jong meisje, welke den naam van SEYMOUR voerde, bekend raakte; eenige zaken mij in de nabij-

heid van *Colchester* gebragt hebbende, heb ik denzelfden naam hooren noemen, en de nieuwsgierigheid, mij tot het doen van eenige vragen hebbende aangespeord, heeft mij overtuigd, dat de jonge dame, met welke ik op de eilanden kennis heb gemaakt, tot het geslacht der *Szymours* uit het graafschap behoort. De zaak mij voor het overige onverschillig zijnde, had ik welligt er niet aan gedacht, den stap te doen; dien ik thans gedaan heb, ware mij niet ter oore gekomen, door een nog grooter toeval; dat een zeker persoon, algemeen voor eenen schelman gehouden, het plan heeft gevonden, om deze familie een proces aan te doen; dat hij geheime nasporingen deed, en er op uit was, zich zelve, ten koste van die jonge dame, te verrijken. Dewijl wij als edellieden verplicht zijn, elkander dienst te bewijzen; heb ik gedacht, den heer *Szymour* met deze omstandigheden bekend te maken, en als gij de moeite neemt, hem, hetgeen ik u zeide, te berichten, zal het doel van mijne kleine reis vervuld zijn."

Gij kunt u de verwondering van deze vrouw niet voorstellen; zij deed mij eene menigte vragen, welke ik mij echter wel wachte te beantwoorden; want het wil volstrekt niet in mijn plan, haar het twintigste gedeelte te zeggen, van hetgeen ik wist. Ik wilde alleenlijk wantrouwen tegen den procureur van mejufvrouw *Szymour* inboezemen, en hem den toegang tot de familie sluiten, terwijl ik, door den ijverigen en gedienstigen te spelen, mij zocht in te dringen.

En inderdaad vraagde mejufvrouw **DURBIS** mij terstond, of ik de plaats ook konde aanduiden, waar men tijding van die jonge dame konde bekomen. Ik antwoordde, daartoe in staat te zijn. Die dame betuigde mij haren opregten dank, — zij wilde terstond aan den kapitein **SHELMOUR** schrijven, die gewis dadelijk naar *Colchester* zoude komen om mij te zien, en zijnen dank te betuigen. Vervolgens vraagde zij mijnen naam en mijn adres. Gij begrijpt gemakkelijk, dat ik geene roeping had, dezelve juist op te geven, ik noemde mij **GRAMFORD**, en gaf eene herberg op, geheel aan het tegenovergestelde einde der stad.

Dit alles is gisteren gebeert; de voorafgaande punten wegens de overgaaf der papieren zijn in orde gebracht; ik verwacht mijnen man, — ik zend hem naar *Chelmsford*, waar men hem gewis op eene wijze zal ontvangen, die hem den lust beneemt, weder derwaarts te gaan, en mejufvrouw **SUNDERS** zal hem speediger terug zien, dan zij verwacht. Gij ziet, dat ik mij op deze wijze genoegzaam van de gebeurtenissen meester maak; ik kom in vertrouwen bij de **SHELMOURS**, dame **SUNDERS** wordt door haren procureur, die eenen afkeer van hare zaak krijgt, verlaten; — zij is dan genoodzaakt, met mij in onderhandeling te treden. Zeg, wat gij wilt, **JACK**! ik ben niet zoo geheel onhandig, als gij wel wel geloof. Mogt alles door de stijfhoofdigheid van die gehate jufvrouw **SUNDERS** tegen loopen, dan is het altijd nog vroeg genoeg, eenen stouten stap te wagen. Werp dan de

pen weg, en kom u rangschikken onder het overwinnend vaandel van

EVERARD FLASK.

VIER EN TWINTIGSTE BRIEF.

*Kapitein SEIJMOUR aan zijne nicht BELLA SEIJMOUR
en aan Mevrouw DERBIJ.*

God dank! het raadsel is opgelost, — de knoop ontward! Nu is het aan den oom, om vergiffenis te vragen; maar zoo iets hem kan verontschuldigen, dan voorzeker de zonderlingste samenloop van omstandigheden, welke men immer konde bedenken. Doch laat ik u kort en duidelijk opheldering van alles geven.

Uw brief, mijne waarde Bloedverwante! heeft mij den draad in handen gegeven, door welchen wij uit den doolhof zijn geraakt. Twijfel er niet aan, of die heer CRAMFORD is dezelfde persoon, als de Major FLASK, die ons zoo veel kwelling heeft veroorzaakt. Hij moet een doortrapte bedrieger of looze snaak zijn. Weet echter voor alle dingen, dat de zuster van BELLA, EVELINA, niet dood is, zoo als men geloofde; zij is met hare voedster, ELIZA SUNDERS, te Colchester gekomen, om de helft van de nalatenschap harer ouders, waarop zij alle regt heeft, te vorderen. Kapitein ARCHER had haar medegebragt,

en heeft mij verdere opheldering gegeven. Die brave Majoor FLASK maakte zich terstond van de voedster en mijne tweede nicht meester; beloofde alles bij mij voor haar te doen, maar verzekerde zich zelve eerst van EVELINA (die bij vergissing ook BELLA heet.) Uwe zuster, mijne lieve BELLA! moet zeer eenvoudig zijn, of grooten haast hebben om te huwen. Althans, — zij zoude zonder eenig bedenken met dien FLASK medegegaan zijn. Lord ESPHINSTON heeft dit ter kwader ure gezien; de sprekende gelijkheid van EVELINA op BELLA; de naam BELLA SEJMOUR; de naam van de voedster die, even als BELLA's voedster ELIZE of ELIZA heet; de aankondiging, in het nieuwspapier, — met één woord, het konde niet anders, of wij moesten in eene dwaling vervallen. Thans is alles opgehelderd. Zoodra ik u omhelsd heb, schrijf ik aan Lord ESPHINSTON, — hij is onschuldig, en is, zoo wel als ik, de speelbal van het toeval geweest. Na nog eenige zaken in orde gebragt te hebben, snel ik naar *Chelmsford*.

G. SEJMOUR.

Hier eindigt de briefwisseling; oom SEJMOUR keerde tot zijne nicht en bloedverwante DERBY terug. Men had gegronde redenen, om ook Lord ESPHINSTON vergiffenis te schenken; wanneer hij die inriep. Ook kwam men overeen, dat EVELINA SEJMOUR en hare voedster als leden der familie zouden beschouwd en aangenomen worden. Ten opzigte van den Ma-

jaar *BLASK* zoude nader beraadslaagd worden. Niets restte derhalve, dan *Lord ESPHINSTON* met de ware oorzaak van al het voorgevallene bekend te maken. Doch oom *SEISMOUR* wenschte, eer hij zich tot schrijven zette, een zoo even gebragt nieuwsblad te lezen. Hij was hier mede nauwelijks eenige oogenblikken bezig, toen al de spieren van zijn gelaat zich zonderling vertrokken, hij wreef zijne oogen, hield het blad op eenigen afstand, verzette driemaal zijnen stoel, en eindigde met eenen vloek, zoo als alleen de matrozen, en dan nog zeldzaam, toen hij de zee nog ploegde, van hem gehoord hadden. Doch het stond er, wat baatte het te veinzen, dus las men:

»Men verneemt, dat *Lord ESPHINSTON* op het punt staat in den echt te treden met *Ladij CLARA FINK*, eene der schoonste en rijkste jonge Dames uit het graafschap *Essex*.”

Meer verbazing las men nimmer op een mannelijk, — meer ontroering nimmer op twee vrouwelijke aangezichten. Doch, eer de storm tijd had in zijne volle woede los te barsten, snelde *Lord ESPHINSTON* de kamer binnen, ook hij had den knoop ontward. Als een berouwhebbend boeteling lag hij aan de voeten van de schoone *BELLA SEISMOUR*; eerlijk erkende hij den stap, bij *CLARA FINK* gedaan te hebben, doch het was in een' oogenblik van zinneloze wraakzucht geschied. Hij verwiërf vergiffenis, — was het welligt ook gedeeltelijk om zich op *CLARA* te wrekken? op *CLARA*, die zoo schandelijk de vriendschap had verkracht? — die zoo huichelachtig, onder den

schijn van onverschilligheid aan eene oprechte vriendin haren geliefden had willen ontzetselen. — Deze vraag kan alleen door de beminnelijke schoone beantwoord worden, en wij hebben hier niets bij te voegen, dan dat EVELINA, — vroeger BELLA SRIJMOUR, of het kleine meisje, getrouwd aan haar denkbeeld, dat een meisje wordt geboren, om eene vrouw te worden en eenen bekenden boven eenen onbekenden de voorkeur moet geven, gevolg gaf aan haar huwelijk met den Majoor FLASK, die minder schelmachtig was, dan de booze wereld gaarne wilde doen gelooven, en alleen den naam van een listig fortuinzoeker te zijn verdiende; het gelukte hem echter nooit geheel en al, de gunst van mejufvrouw SUNDEERS te herwinnen: altijd geloofde de goede vrouw, dat zij, tot straf voor hare zonden, met dien schelm in aanraking was gekomen, en het kleine meisje zonder twijfel een' *Lord*, — misschien wel een' *Pair*, tot echtgenoot had bekomen, wanneer gezegde schurk FLASK haar niet zoo listig om den tuin had geleid.

ELIDA.

De scherts, die op haar lippen plagt te wonen,
Zwond, voor het jaar ten eind liep, heen.
De schittervonk in 't geestig oog verdween,
Een doodelijk gif kwam door heure aad'ren sluipen,
En 't roosje liet weldra zijn beste blaadjes druipen.

STARING.

Hebt gij nimmer de legende van den *steen des boetelings* hooren verhalen? Ik wil haar u vertellen, — zij verdient uwe aandacht, want schitterender bewijs voor de mogelijkheid van vrouwelijke deugd vindt men nimmer in de ware geschiedenis, noch ook in een ver dicht verhaal.

Volgens de echte bronnen, waaruit ik dit verhaal geput heb, is het thans juist acht eeuwen geleden, dat aan de boorden van den majestueuzen *Donau*-stroom twee sloten op geringen afstand van elkander lagen. Het grondgebied, hetwelk tot het leen van Ridder OSWALD behoorde, grensde aan dat van den Baron GWIN, wiens slot op eene steile rots ge-

bouwd, slechts op eene halve mijl afstands van de burgt zijns nabuurs was gelegen. De beide edellieden leefden sedert jaren in de beste verstandhouding; zij jaagden zamen, dronken zamen, hielpen elkanders vijanden bestrijden, — met één woord, die twee huisgezinnen schenen slechts één te zijn; de vriendschap der mannen had bij hunne vrouwen dezelfde gehechtheid doen ontstaan, en zelfs de dienstbaren, die gewoon zijn hunne gebieders zoo na mogelijk te volgen, leefden als goede buren en vrienden met elkander. Tot deze overeenstemming had voorzeker niet weinig bijgedragen, de omstandigheid dat Ridder OSWALD eenen zoon had, die geschapen scheen om de dochter van GWIN tot vrouw te hebben; want die beide kinderen waren van denzelfden ouderdom, schenen dezelfde neigingen te hebben, werden te zamen opgevoed, hadden, op kosten der wederzijdsche ouders, dezelfde leermeesters gehad, en waren al te zeer aan elkander gehecht, dan dat men aan de mogelijkheid van eene scheiding had kunnen denken. Toch moest hen dit ongeluk treffen. De band, welke de ouders zoo lang en zoo naauw aan elkander had gesnoerd, werd van een gescheurd, door een verschil over de grenscheiding der beide leengoederen. De zaak was nietig: eene smalle strook lands was de twistappel, — de vriendschap veranderde in doodelijke vijandschap en grooten haat; de oude ridders vochten tegen elkander, in plaats van als broeders ten strijde te trekken; de vrouwen vonden honderd ondeu-

den in elkander, welke zij vroeger, — hoe was zulks mogelijk geweest! — nimmer hadden ontdekt; de dientbaren plukhaarden op 'tzeerst, — het was een bestendige staat van oorlog, in welke de twee huizen thans tot elkander stonden. De jonge HERMAN was ten strijde getogen tegen de vijanden van het kruis: ELIDA zoude de prijs voor zijne dapperheid zijn; maar, helaas! hoe jammerlijk was de hoop der geliefden thans verijdeld.

» Eer wierp OSWALD, » — zoo had hij met eenen duren eed gezworen; — »zijnen zoon van de tinne zijner burgt, dan te dulden, dat HERMAN de dochter van zijnen doodvijand ter vrouwe nam.»

» Liever, gaf GWIN, » — zoo zwoer hij bij zijne riddereer, »ELIDA aan eenen ongeloofigen Saraceen, dan aan den zoon van OSWALD.»

En, noch de roerende welsprekendheid der schoone jonkvrouw ELIDA, noch de vermaningen tot vrede en vriendschap, door den landvorst gedaan, konden de beide verbitterde ridders bewegen, elkander de hand der verzoening toe te reiken.

» Het is mijn wil, dat ELIDA zich in den echt begeeft met SIEGFRIED van de rots, — zoo luide het vaderlijke bevel, — met SIEGFRIED van de rots, rijk aan geroofde goederen, maar twintig jaar ouder, dan de lieve ELIDA, eene zeventienjarige bloem; met SIEGFRIED van de rots, den doodvijand van OSWALDS huis, den hardvochtigen, gevoelloozen Ridder, die, — zoo wilde het dof gerucht, — zijne eerste gade uit minnenijd de gruwelijkste kwellingen had aangedaan,

en ellendig had doen omkomen. Met zulk eenen man zoude de beminnelijke ELIDA zich in den echt vereenigen, — afstand doen van den innig geliefden HERMAN! Zuchten, — tranen, — klagten, — gebeden, — niets werd gespaard, om het stugge vaderhart te verteederen; maar in die ijzeren eeuw hadden de vaders eenen stalen wil, en half door dwang, half uit kinderlijke gehoorzaamheid, gaf zij den gehaten SIEGFRIED hare hand, — doch ook niets meer dan hare hand.

»Mijn ligchaam behoort u!» zoo had zij op den dag der vereeniging tot haren man gezegd, — »maar nimmer zal het u gelukken, mijne liefde te verwerven; mijn hart behoort aan HERMAN, den zoon van OSWALD.»

Het valsche gerucht van HERMANS dood had zich verspreid; de norsche SIEGFRIED juichte, hij hoopte thans de genegenheid zijner jeugdige en schoone gade te winnen; doch hij bedroog zich. ELIDA, steeds getrouw aan hare liefde en hare eeden, verviel in eene sombere zwaarmoedigheid; zoo mogelijk toonde zij nog meer afkeer van den gehaten man, die haar dagelijks met zijne liefde en verwijtingen kwelde, en toen hij zag, dat ELIDA volhardde in hare onverschilligheid, toen zij zijne laatste waarschuwing met schamperen trots had beantwoord, en de woorden: *mijn ligchaam behoort u, maar nimmer zult gij mijne liefde verwerven*, — herhaald had, toen vertoonde de woeste Ridder zich in zijne ware gedaante, hij zwoer, zich voor dien hoon wraak te

verschaffen, en hetzelfde afschuwelijke verblijf, waarin SIEGFRIEDS eerste vrouw zoo vele tranen gestort, zoo vele klagten geuit had, en dat haren laatsten sterfenszucht had gehoord, werd de plaats, waar ELIDA haren echtgenoot vloekte, en den geliefden HERMAN beweende.

Doch, deze laatste was niet gevallen onder het zwaard der Saracenen, zoo als de leugen verspreid had, met roem overladen keert hij terug, en in zijne verbeelding schetst hij zich de zaligheid van den oogenblik, waarin ELIDA hem met den kus der liefde en der achting voor zijne dapperheid en trouw zal beloonen. Schrikkelijke teleurstelling wacht hem. Zijne ouders zijn dood; ELIDA's ouders zijn dood, — verlaten ligt het slot zijner vaderen, en een vreemdeling noemt zich bezitter van GWINS burgt. Hij hoort van de vijandschap, welke twee, eens zoo trouwe, vrienden van elkander heeft verwijderd, en die slechts met den dood een einde nam; hij hoort: ELIDA is SIEGFRIEDS vrouw, de wreed-aard heeft haar in eenen kerker opgesloten, — dáár beweent zij HERMANS dood, en hij ijlt, door liefde en wraak voortgezweept, naar de plaats, waar zijne verloofde bruid, — thans den eigendom eenes woestelings, — in den kerker zucht. Het gelukt hem, ELIDA berigt van zijne wederkomst te geven, — zij stort tranen der innigste vreugde, en brengt vurigen dank aan God en de Heilige Maagd toe, voor dat onverwachte geluk. Doch toen HERMAN sprak van zich eene bloedige wraak te verschaffen, toen hij haar

uit den kerker wilde verlossen, en haar als zijne gade wegvoeren, — toen vertoonde ELIDA de deugd-zame vrouw in den vollen glans harer waarde. — »Heeft HERMAN mij nog lief,» zoo luidde het antwoord, »dan late hij de wraak aan God over; ook mag ik mijnen man niet verlaten, — veelmin u volgen, zoo lang hij leeft. ELIDA zal HERMAN tot aan haren dood beminnen, maar liever duizend dooden sterven, dan ontrouw worden aan hare pligten.»

Zoo sprak de mishandelde echtgenoot; hare woorden en haar onwankelbaar besluit bragten HERMAN tot wanhoop; hij verliet een 'oord, waar het geluk hem had toegelagchen, — waar thans slechts smart en treurige herinneringen voor hem waren overgebleven; men hoorde zijnen naam niet meer noemen, slechts in ELIDA's hart woonde de herinnering aan den zoon van OSWALD.

SIEGFRIED, de wreede SIEGFRIED, stierf, na zeven maanden de kwelgeest van zijne deugd-zame echtgenoot te zijn geweest. Thans konde ELIDA, zonder de deugd te honen, de inspraak van haar hart volgen, maar hij, die het voorwerp van zulk eene onwankelbare en deugd-zame liefde was, — hij had zich verwijderd, en niemand wist, werwaarts hij zich had begeven. ELIDA's besluit is genomen, sterk door deugd en moedig door liefde, wil zij den speelnoot harer jeugd, den innig geliefden jongeling, zoeken. Zij stelt orde op hare zaken, verbergt hare sekse onder het mannengewaad, en verlaat hare burgt, met het vaste en onwankelbare besluit, dezelve niet

weder te betreden, voor zij HERMAN heeft gevonden.

Waarom zouden wij al de gevaren opnoemen en beschrijven, aan welke ELIDA zich blootstelde, om den geliefden bruidegom te vinden? De liefde overwon alles, — zij bekroonde ook den moed der zwakke vrouw, door haar OSWALDS zoon, in het gewaad van eenen kluzenaar, te doen herkennen. Al het doorgestane lijden is thans vergeten, vreugdegejuich weergalmt in de zalen der burgten van SIEGFRIED en OSWALD: de schoone, de deugdzame ELIDA wordt de echtgenoot van den dapperen HERMAN.

Hier zoude een ander zijne geschiedenis eindigen, de onze (en dit moge den stempel der echtheid op dezelve drukken) de onze neemt hier slechts eenen aanvang. O, mannen! mannen! trouwelooze mannen! hoe durft gij, bij het legio gebreken, dat u aankleeft, de stoutheid hebben, de zwakheden in het zwakste schepsel op het breedst uit te meten! Moest zoo veel liefde, zoo veel trouw, zoo veel deugd dien Ridder HERMAN niet tot de vurigste dankbaarheid hebben geroept? Moest hij haar niet op de handen gedragen, — niet aangebeden hebben? De legende zal ons voortlichten, — van schaamte moge de man blozen, die in HERMAN zijn evenbeeld vindt.

ELIDA wist de eerste maanden na haar huwelijk niet, wat haar gelukkiger maakte, of de teedere voorkomenheid van haren echtgenoot, of hare liefde voor hem. Het was die gelukkige toestand, in welken ons niets te wenschen overblijft, maar die gewoonlijk slechts eene schrede van naderende rampen is verwij-

derd. ELIDA geloofde, na die maanden van ongekend genot, eene zekere onverschilligheid bij haren echtgenoot op te merken, hare liefde was nogtans te innig, om aan de minste verkoeling van HERMAN, — veelmin aan trouweloosheid te gelooven. En toch knaagde eene geheime vrees aan haar geluk, maar de echtgenoot, die zulks scheen te bemerken, zeide, op den toon der hartelijkste toegenegenheid :

» Gij schijnt treurig, mijne ELIDA ! ik zoek te vergeefs de oorzaak daarvan op te sporen. Gij vindt in niets behagen meer; zijn het misschien de herinneringen aan den onwaardigen SIEGFRIED, aan de mishandelingen, welke hij u aandeed, die u in dit slot kwellen? Laten wij dan in de burgt van mijnen vader ons verblijf nemen. Welligt, dat uwe sombere naargeestigheid daar verdwijnt: er ontbreekt immers niets aan uw geluk?»

ELIDA betuigde haren man, met de opregtheid van een onschuldig kind, dat zij zelve de oorzaak van hare treurigheid niet kende, maar volgaarne hem naar OSWALDS burgt vergezellen wilde.

» En om u het verblijf daar aangenamer te maken, wil ik een' mijner vrienden, den jongen Ridder THEOBALD, noodigen. Hij is gehuwd met CORINNA, de dochter van eenen Romeinschen Edelman; men zegt, dat zij zeer beminnelijk is; zij zal uwe vriendin worden, daaraan twijfel ik niet.»

ELIDA omhelsde HERMAN, dit blijk van liefderijke voorkomenheid trof haar. Zij vond in CORINNA, wat haar echtgenoot haar beloofd had. Het vermaak

en de vrijheid vereenigden zich, om ELIDA weder geheel gelukkig te maken. Achterdocht, dat spook, hetwelk alle genoegens vergalt, werd verbannen; niet zelden vergezelde THEOBALD ELIDA, of zag men HERMAN met CORINNA langs berg en woud dwalen. Maar die kalmte was niet van langen duur. ELIDA deed de smartelijke ontdekking, dat THEOBALD voor haar die teederheid gevoelde, welke hij voor CORINNA veinsde te hebben. Dit was voor de deugdzame gade eene nieuwe bron van kwelling. Maar hoe het onheil, waarmede zij bedreigd werd, afgewend, zonder THEOBALD aan de wraak van HERMAN bloot te stellen, of de rust van CORINNA te storen? Terwijl de edelmoedige ELIDA nadacht, om allen te sparen, moest eene tweede ontdekking haar geheel en al in het ongeluk storten. Toen THEOBALD zag, dat zijne heillooze liefde ELIDA's deugd niet aan het wankelen konde brengen, verzocht hij haar op eenen morgen, dat HERMAN en CORINNA zich op de jagt bevonden, hem weinige oogenblikken te vergunnen, ten einde haar eene zaak van het hoogste gewigt mede te deelen.

»Ik beken,» — zoo sprak hij, — »onwaardig gehandeld te hebben; ik heb mij aan eene dubbele misdaad schuldig gemaakt, en hoop alleenlijk uwe vergiffenis te verwerven, door u met uwen toestand bekend te maken. Geheel van middelen ontbloot, om te leven, was het HERMAN, die mij met weldaden overlaadde. Uw echtgenoot vorderde, als blijk van mijne dankbaarheid, dat ik CORINNA

mijne vrouw zoude noemen, om hem daardoor in de gelegenheid te stellen, haar in vrijheid te zien."

Verschrikkelijk was deze ontdekking voor ELIDA. Zij konde in het eerst niet gelooven, dat haar echtgenoot met zulken zwarten ondank hare trouw en liefde zoude beloonen; maar zij overtuigde zich weldra van de zekerheid van haar ongeluk. Door smart overstelpt, deed zij haren trouwelozen echtgenoot de bitterste verwijtingen. Hij zwoer onschuldig te zijn, en zond CORINNA en THEOBALD weg, om schijnbaar zich te regtvaardigen; doch weinige dagen later trad hij, met de woede op het gelaat, in ELIDA's kamer. Hij verweet haar, zelve schuldig te zijn aan de misdaad, waarmede zij hem beticht had; THEOBALD deelde in hare gunst, — hij sloot de ongelukkige op, en deed haar naauw bewaken.

Het zij edelmoedigheid of liefde, THEOBALD bevrijdde haar, en bragt haar op eene afgelegene plaats in veiligheid; doch ELIDA bleef der deugd getrouw.

»Indien gij een waar Ridder zijt, dan moet gij, om mijnen goeden naam te sparen, u van mij verwijderen," sprak de deugdzame vrouw. — »Thans acht ik u hoog, — verachting zoude uw deel zijn, wanneer gij mij langer van uwe liefde spraakt, of door uw gedrag mijnen echtgenoot het middel in handen gaaft, om mij van trouweloosheid te beschuldigen."

THEOBALD gehoorzaamde.

Maar HERMAN, eenmaal gewoon zijne driften den teugel te vieren, en zelf schuldig, zag in ELIDA's

vlugt een bewijs voor hare schuld. Hij veinsde nogtans berouw. Een vrome pater, die het verblijf van ELIDA had ontdekt, werd door HERMAN gezonden, om de ongelukkige gade van het berouw van OSWALDS Zoon te overtuigen, en haar uit zijnen naam om vergiffenis te smeeken. Nog beminde ELIDA hem teeder, de dag der verzoening was voor haar de gelukkigste dag haars levens. De vrome pater zegende de hereemigde echtelingen.

»Mogt,» zoo sprak hij, — »mogt de hemel mijn gebed verhooren, en de band, die u thans weder vereenigt, onverbreekbaar zijn. Liefde en eendragt, trouw en vertrouwen alleen kunnen u gelukkig maken; verbant den onzaligen geest der tweedragt, die uwen vaderen het leven tot eene hel maakte, — dan zult gij gelukkig zijn!»

HERMAN EN ELIDA wierpen zich in elkanders armen, vermengden hunne tranen en zwoeren elkander eene eeuwige liefde.

Doch CORINNA leefde nog; welligt ware HERMAN door zoo veel deugd en goedheid verteederd, wanneer deze wraaksuchtige Italiaansche op geene middelen ware bedacht geweest, om de verlorene plaats in HERMANS hart te herwinnen. Om hem des te gemakkelijker te blinddoeken, haalde zij eenen losbandigen monnik over, om een briefje van den volgenden inhoud aan THEOBALD te schrijven, en hem ter hand te stellen:

»Hoeveel belang gij eertijds in mij steltet, hoeveel moeite gij aangewend hebt, om mij van dienst te

zijn, heb ik ondervonden; ik twijfel derhalve niet, of gij zult in mijne smart deelen, wanneer ik u zeg, dat ik ongelukkiger ben dan immer. CORINNA haat mij, HERMAN veracht mij: alleen in u stel ik thans mijn vertrouwen. Kom tot mij, en wij zullen de middelen trachten uit te denken, om een einde aan mijne rampen te maken. ELIDA.”

Door den schijn misleid, waande THEOBALD op nieuw ELIDA van dienst te kunnen zijn, en welligt den prijs van zijne standvastigheid te zullen bekomen. Zeker, — indien hij zich ELIDA's gedrag had herinnerd, zoude hij anders gedacht hebben; maar wij bestrijden niet gaarne een denkbeeld, dat ons vleit, en weggesleept door de hoop, dat ELIDA zich door zijne liefde overwonnen gevoelde, vergezeldde hij den monnik, het werktuig van CORINNA's wraak.

Niet ver van HERMANS slot verliet de monnik hem, belovende tegen den nacht terug te zullen komen, om hem tot ELIDA te geleiden.

Intusschen had CORINNA hare maatregelen genomen; zij had zich weder in HERMANS gunst weten te dringen, doch vreezende, andermaal door ELIDA verdrongen te zullen worden, wilde zij deze uit den weg ruimen.

»Ik heb,» — zoo sprak zij op den avond van den dag, toen THEOBALD zich zijn geluk nabij geloofde, tot HERMAN, die haar weder in stilte bezocht, — »ik heb u dingen mede te deelen, welke gij welligt aan haat tegen uwe echtgenoot zult toeschrijven, doch geloof mij, het is slechts liefde voor u, welke mij

doet handelen. Gij behoeft geen geloof te hechten, aan hetgeen ik u zeg, zie uit uwe eigene oogen, zij zullen u niet bedriegen. ELIDA bedriegt u; THEOBALD deelt meer in hare gunst dan gij. Hij was het, die haar vroeger aan uwe magt onttrok, die haar op hare reis vergezeld, hij is het, die in uw eigen huis haar in het geheim bezoekt, en wilt gij u overtuigen, — nog dezen nacht kunt gij met eigene oogen zien, dat mijne woorden waarheid spreken.”

Het werd nacht, geleid door den omgekochten monnik, naderde THEOBALD de kamer, waar ELIDA den slaap der onschuld sliep. Maar eer hij uit den mond der onschuldige vernomen heeft, dat men hem misleidde, valt HERMAN met zijne dienaren op den ongelukkigen THEOBALD aan, brengt hem om het leven, en: werpt zijn lijk van de rots, op welke OSWALDS burgt was gebouwd.

ELIDA ontwaakt. Zij weet niet, wat te denken, van hetgeen zij hoort en ziet. Zij werpt eenen smeekend vragenden blik op HERMAN, doch woede en wraakzucht bliksemen uit diens oogen, hij plaatst zich voor haar bed.

»Sterven,» — zoo dondert hij de ongelukkige, onschuldige toe, — »sterven ware eene te groote weldaad voor u! Gij zult leven, maar beter ware het voor u, met den booswicht aan den voet der rots te liggen.»

»HERMAN!» — zoo sprak de onschuldige, die thans den strik bevroedde, welke men haar had gespan-

nen, — » HERMAN! het zijn de laatste woorden, die ELIDA tot u spreekt. Herinner u onze jeugd; hoe gelukkig wij waren, en welke liefde ons aan elkander verbond; herinner u, hoe teeder ik u bleef beminnen, toen een onwaardig echtgenoot mij mishandelde; doch herinner u ook, dat ik geen' oogenblik om uwent wil de deugd verzaakte; herinner u, hoe ik mij aan duizend gevaren blootstelde, om u weder te vinden: — waarmede hebt gij die liefde beantwoord? Doch ik spreek te vergeefs tot u: Gij hebt thans eenen onschuldigen vermoord, — handel met ELIDA, zoo als u goed dunkt: gij zult het geluid harer stem niet meer hooren.”

Maar HERMAN gaf slechts gehoor aan zijne wraakzucht, en aan de inblazingen van CORINNA, die met eene helsche vreugde hare zegepraal genoot. Hij gaf zich aan woeste drinkgelagen over; dan moest ELIDA getuige zijn van zijne zwelgerijen; zij moest de beledigingen, de verwijtingen hooren van hem, dien zij eenmaal zoo zeer beminde, zij moest den bitteren spot der schaamteloze CORINNA verdragen, die den misleiden Ridder al meer en meer in hare netten verwarde, en met wellust het verkropte lijden der ongelukkige echtgenoot aanschouwde. Maar ELIDA hield woord; geene klagt kwam over hare lippen, geen traan bevochtigde haar oog. Met strakken blik beschouwde zij, al wat haar omringde, met onwankelbaren moed verdroeg zij alles gelaten, en steeds aan de deugd getrouw, wees zij elk aanbod, van edelmoedige Ridders, om haar te wreken en

te verlossen, van de hand. Zij leed niet lang; haar lijden was te innig, te grievend, om niet snel hare lichaamskrachten te ondermijnen. Zij kwijnde weg, gelijk de bloem, aan wier stengel een giftige worm knaagde. Stervende vloekte zij haren echtgenoot niet, maar zij sprak ook geene woorden van vergeving; zij had haar woord gehouden: HERMAN had het geluid van ELIDA's stem niet weder gehoord.

Drie maanden waren sedert haren dood verlopen, toen men HERMAN berigtte, dat een stervende monnik hem een geheim had te openbaren; schrikkelijk was het voor hem, te hooren: ELIDA was onschuldig: CORINNA en ik, die door hare bekoorlijkheden werd omgekocht, hebben u bedrogen. Thans ontwaakte in HERMAN's ziel de stem des berouws en der wroeging. Hij vloekte de verleidster, die hem zulk eene gade had doen mishandelen; hij herinnerde zich met afschuw al het leed, dat de deugdzame om zijnent wil en door hem had geleden. Daar stond zij voor hem, — bleek, verteerd door stomme smart, zoo als hij haar gezien had, toen zij, het voorwerp van hoon en spot, door de burgt waarde, als eene verstootene, wier lot zich niemand aantrok.

»ELIDA! ELIDA!» — zoo gilte hij in de zalen van zijn slot, »ELIDA! vergeving!» Maar ELIDA konde geene woorden van vergiffenis spreken; haar gebeente rustte onder den zerk op den heuvel nabij de burgt. Op dien zerk, in het gewaad van eenen boeteling, te knielen, te weenen en te bidden, — dat alleen konde HERMANS wanhoop bedaren. Vaak zag

men hem, wanneer de storm door het woud huilde, of de hagel tegen de muren van zijn slot kletterde, met gebogen hoofd op dien steen geknield, zich met de vuist op de geprangde borst slaande, en hoorde men hem den naam van ELIDA stamelen. En lang nadat zijn gebeente bij dat zijner mishandelde echtgenoot rustte, wees een vroom kluizenaar den reiziger *den steen des boetelings*, en vergat daarbij niet, hem opmerkzaam te maken op de twee holligheden, welke op den zerk waren ingedrukt, zoo als hij zeide, door het langdurig en veelvuldig knielen van den boetvaardigen echtgenoot, die, — zoo voegde de grijsaard er met nadruk bij, — aan alle mannen tot waarschuwing mogt strekken, en hun leeren, voor welke liefde en deugd eene vrouw vatbaar is.

DE PELGIM.

EEN VERHAAL VAN EENE VROUW AAN VROUWEN.

»Ik heb mijne ernstige zaken
verzuimd, om haar ijdel gesnap
te hooren.»

VIRGILIUS.

Zij zaten zoo lief bij elkander, die vier vrouwen; hoe toch konde het zeker schrijver in de gedachten komen? te zeggen: »vier vrouwen in gezelschap behoort onder de belagchelijke zaken.» — Hoe durfde een ander, stoutweg, beweren? »het is immers volstrekt onmogelijk, dat men altoos aan de speeltafel zoude zitten; dat ware immers van onze hersenen te veel gevergd? Nu, om dus eenige uitspanning te nemen, en zijne gedachten weder bij elkander te zamelen, gaat men aan het borduren; men naait of knoopt, of doet iets anders van denzelfden aard; doch ten einde het niet schijnen mo-

ge, als of men hier niets bij dacht, spreekt men intusschen van den een' of ander' kwaad: dit is immers het beste tijdverdrijf, dat eene dame van aanzien zoeken kan?"

De schrijver, die dit, onbedachtzaam genoeg, ter neder schreef, moge zelf een kwaadspreker of lasteraar zijn; — wij hebben betere denkbeelden van de Dameskransjes, en zoo wij soms onbescheiden genoeg waren, het oor aan de deur te brengen, wanneer het ons niet vergund was in het heiligdom te treden, men zal ons die onbescheidenheid gaarne vergeven, omdat zij een middel in onze handen is, kwaaddenkende mannen de oogen te openen.

Zij zaten dan, — zoo als ik begon te zeggen, bij elkander, — vier allerliefste vrouwen, JÚLIA, PAULINE, ANNE-BETH EN ELIZE. Zij dronken thee, borduurden, naaiden, of deden iets dergelijks; het hoofdstuk over de mannen was reeds in het eerste halfuur van hare bijeenkomst afgehandeld, daarop volgden, zoo als het behoorde, de dienstboden; de voltrokkene of nog te voltrekkene huwelijken hadden een geheel uur weggenomen, en thans zoude men eenen aanvang maken met het eigenlijke doel der bijeenkomst. Om den tijd nuttig te besteden, was men overeengekomen, elk op zijne beurt een verhaal te doen; dat maakte de lektuur vruchtbaar, dat oefende in de welsprekendheid, dat kwam het schandelijke kwaakspreken voor, waartoe, — niets was zekerder, — men in andere Dameskringen zoo ligt de toevlugt nam, om den tijd te moorden.

Aan JULIA werd herinnerd, dat het haar dag was; blozend, want het lieve vrouwtje was nog jong, begon zij; mocht eene der andere Dames haar nu of dan in de rede vallen, dat trouwens ook bij mannen wel eens plaats heeft, dan zullen wij de vrijheid nemen, den naam van haar, die in de rede valt, korthedshalve te verzwijgen.

»Gisteren middag,» — dus begon JULIA, — »in de bibliotheek van ADOLF, eenige lektuur voor de theetafel zoekende....»

»ADOLF heeft zeker eene fraaije bibliotheek.»

»O! zonder twijfel; het is een gedeelte der nalatenschap van zijnen oom. Ik ging dan, om te zien of ik iets konde vinden; toevallig ontdekte ik een klein oud werkje; dat in eenen hoek achter de folianten lag.»

»Ik begrijp niet, hoe de mannen lust kunnen gevoelen, in zulke zwaarlijvige boeken te lezen, het hindert mij reeds genoeg, dat de Hollandsche Romans in zulk groot formaat worden uitgegeven.»

»Dat is wel lastig. — Ik nam dan het kleine boekje, en vond er een aardig verhaal in, dat ik voor dezen avond bestemde. De titel,.....»

»Men vindt in oude boeken niet zelden fraaijere verhalen, dan in de hedendaagsche.»

»Zonder twijfel, LIZE! — De titel dan was: *de Pelgrim*. Op het kasteel van *Dompierre* leefde in de twaalfde eeuw....»

»Ha! eene riddergeschiedenis.»

»Die hoor ik gaarne.»

»Maar er komen er zoo veel.»

»Juist, nu, op dat kasteel, dat aan de schoone oevers van *de Loire* lag, leefde ELIZE....»

»Mijne naamgenoot dus.»

»Zeker, gij heet immers ELIZE? ELIZE dan was eene jonkvrouw van achttien of twintig jaar; eenvoudig en zachtaardig als de geduldige GRISÉLIDIS, en zoo schoon, als men zegt, dat deze herderin was.»

»Maar ik ken die GRISÉLIDIS niet, ik heb nooit dien naam gehoord.»

»Ik ook niet.»

»Misschien is het eene uit GESNERS *Idy's*.»

»Maar, ANNE-BETJE! GESNER leefde immers veel later?»

»Het is ook waar. Ga voort, lieve JULIA!»

»De beminnelijke ELIZE was slechts gekend door eenige ruwe boerinnen, die slecht in staat waren, haar naar hare waarde te schatten, en van den ouden pastoor, die door zijne wijze lessen er veel toe had bijgedragen, om de goedheid van haar hart te ontwikkelen, doch zich wel wachtte, haar hare bekoorlijkheden te leeren kennen.»

»Misschien had hij dezelve niet eens opgemerkt.»

»Ligt mogelijk. — Voor het overige werd dit kasteel door geen' jong Ridder bezocht, en ELIZE verliet het nooit....»

»Arm meisje!»

»Hare wandelingen bepaalden zich, tot het doorloopen van den tuin, om welken een hooge muur was, en het bezoeken van eene naburige kapel, in welke zij elken avond haar gebed deed.»

» Hoe vroom waren de meisjes in die dagen! »

» Vromer dan nu, PAULINE! — Er was echter in den muur een getralied hek, door hetwelk men uitzigt had op den grooten weg, en van tijd tot tijd zette ELIZE zich op eene bank dicht bij het hek, om zich te vermaken met het zien der voorbijgangers, het was hare eenige uitspanning, behalve het plukken van bloemen, om bouquets te maken.»

» Ellendig vermaak, waarlijk!»

» Zooveel te beter! — Eens, dat zij weder op de bank gezeten was, zag zij eenen jongen Ridder voorbij rijden, die op een schoon paard zat; hij was groot, wel gemaakt, van een bevallig voorkomen, en toen hij dicht bij haar was, groette hij haar op de bevalligste wijze.»

» De mannen moeten toen schooner geweest zijn, dan tegenwoordig.»

» Maar het waren ook Ridders.»

» Zijn er dan nu ook geene Ridders?»

» Zeker, maar van eene geheel andere soort.»

» ELIZE, die aan zulke ontmoetingen geheel niet gewoon was, werd verlegen, zij groette echter den Ridder, maar konde zich niet weêrhouden, hem na te oogen; het was de eerste jongeling van rang, die sedert hare kindschheid haar éene dergelijke beleefdheid had bewezen. Zij dacht hierover lang na, en was nog op dezelfde plaats, toen de Ridder weder voorbij kwam, haar met nog meer beleefdheid groette, en vervolgens verdween.

De arme ELIZE was den geheelen avond zeer stil;

zij sloop weinig, en bevond zich den volgenden dag, vroeger dan naar gewoonte, op de bank. Hare oogen waren bestendig op de plaats gevestigd, waar de jonge Ridder haar gegroet had; zij geloofde hem nog te zien, en werkelijk verscheen hij op hetzelfde uur, doch hij stuurde zijn paard korter langs het hek, en groette, zoo mogelijk, haar met nog meerdere bevalligheid. ELIZE dacht den geheelen dag aan den Ridder, en misschien was de rust van haar hart reeds verstoord, het beeld van den jongeling verliet haar niet."

»Dat was toch dwaas gehandeld."

»En onvoorzigtig."

»Zouden wij onder dezelfde omstandigheden anders zijn? — De Ridder keerde dagelijks terug, beschouwde haar van tijd tot tijd met meerder vrijmoedigheid, en reed telkens langzamer. Den zesden of zevenden dag...."

»Hij bewandelde, dunkt mij, den langen weg."

»Het was in de twaalfde eeuw. — Op den zesden of zevenden dag stamelde hij, onder het voorbij rijden, eenige woorden, welke ELIZE echter niet konde verstaan, daar zij nogtans naar hem scheen te luisteren, vatte hij moed, en den volgenden dag voor het hek stil houdende, zeide hij: »indien gij het toestondt, schoone Dame! zoude ik gaarne eenige oogenblikken met u willen spreken, en dezelve zouden de aangenaamste oogenblikken mijns levens zijn."

»Hoe beleefd!"

»O! zoo beleefd is men thans ook nog wel."

» Niet altijd. — Eliza niet durvende te antwoorden, scheen zich te willen verwijderen. — » Ik ben dan wel schrikkinboezemend, » hernam de jongeling, » dewijl ik u vrees aanjaag. » — » Schrikkinboezemend? » antwoordde Eliza beschroomd, » o! daar scheelt veel aan, en evenwel is het waar, dat ik vrees gevoel; en ook, men heeft mij wel toegestaan in den tuin te wandelen, en op den weg te zien, maar men heeft mij verboden, met de voorbijgangers te spreken. » — » Ik ben geen voorbijganger, ik ben de heer DE SALIGNIJ; van dezen heuvel ziet men de torens van mijn slot. Ik heb mijne jeugd ver van dit land doorgebracht, de dood van mijnen vader heeft mij herwaarts gevoerd. Ik wist niet, dat eens zoo schoone jonkvrouw hier woonde. Ik heb naar u onderzocht; men heeft met veel belangstelling van u gesproken, maar, hetgeen men van uw huis zegt, bedroeft mij zeer, want het zal zeer moeilijk zijn, bij u te komen. Ik had evenwel groeten lust om u weder te zien, daarom ben ik telkens teruggekeerd; zeg schoone ELIZA! ziet gij mij ook gaarne? »

» Mij dunkt, die Ridder werd al spoedig vertrouwelijk. »

» Men wordt het thans wel spoediger. » — » Ridder! » antwoordde de maagd, » gij hebt mij de verloopene dagen met zoo veel bevalligheid gegroet, gij spreekt thans zoo vriendelijk met mij, dat ik zoude jökken, indien ik zeide, dat uw bijzijn mij verdrift veroorzaakte..... »

» Hoe eenvoudig! »

»Hoe naïf!»

»Zeg liever onvoorzigtig!»

»En toch opregt, ELIZE! — »Integendeel,” zoo ging de jonkvrouw voort, »als ik mijne lieve moeder neg had, die zoo goed en zoo verstandig was, en zij tot mij zeide: »gij moogt zamen blijven en met elkander spreken,” dat zoude mij groot genoeg geven. Maar tot zoo iets heb ik de toestemming niet van hen, die ik thans moet gehoorzamen, en ik weet maar al te wel, dat zij mij niet gaarne gelukkig zien; zij zien liever mijne tranen, dan mijne vreugde. Daarom, Ridder! verwijder u, of ik zoude weldra genoodzaakt worden, deze plaats te verlaten, en ik zit hier zoo gaarne.” — »Gij komt hier dan elken dag, schoone ELIZE!” — »Elken dag, als het goed weder is, ook vergunt men mij, des avonds bij het ondergaan der zon, naar de kleine kapel van de hermitage te gaan, die gij daar om den hoek van het bosch ziet. Het is eene gelofte aan mijne moeder, welke ik daar vervul; zij ging ook elken dag daarheen, om voor mijnen vader te bidden. He-laa, Ridder! ik heb geenen vader of geene moeder, en er blijft mij slechts over, voor hen te bidden.” Na vulden zich ELIZE's oogen met tranen, en na een' oogenblik zwijgens, zeide de Ridder DE SALIGNY: »Hoe? Gaat gij alleen, en zoo laat, naar die eenzaam gelegene kapel? Zijt gij niet bevreesd?” — »Waarom zoude ik bang zijn? Ik ga er immers niet heen om eene slechte daad te doen? En ik moet wel alleen gaan, want ik heb niemand in mijne dienst,

en wie zonde mij vergezellen? De andere lieden van het slot bidden niet voor hunne moeders."

» Welk een lief, eenvoudig schepsel."

» Dat dacht de Ridder ook, hij zeide het zelfs half overluide, zoodat ELIZE er iets van verstond. Zij verliet de bank, zag angstig naar de vensters van het slot, en zeide: »nu moet ik heen gaan. Ik zal u niet wederzien, want een Ridder als gij, moet niet in het kasteel van *Dompierre* komen. Vaarwel, Ridder! ik zal voor uw geluk bidden." — »Vaarwel, schoone ELIZE! maar, eer ik u verlaat, zeg mij, of ik u elken dag hier zal vinden." — »O, ja! maar als gij te dikwerf met mij spraakt, dan zoude ik niet weer hier durven komen." — Welnu....."

» Van wie is die koets?"

» Het horretje weg!"

» Kent gij dezelve niet?"

» Zo is van ELFER."

» Die eene erfenis heeft gekregen?"

» Dezelfde."

» Zijne vrouw is verbazend trotsch."

» Hebt gij haar op het laatste bal ontmoet?"

» Ja; het kleed zat haar allerzotst; men zegt...."

» Die zotte ELFER, met zijne ouderwetsche koets heeft ons de lieve ELIZE geheel uit het oog doen verliezen. Kom, JULIA! ik ben zeer nieuwsgierig."

» Dat zie ik. — De Ridder nam dan afscheid; hij reed langzaam, en zag telkens om. ELIZE oogde hem na. »Het is wel zonderling," zeide zij; »dat die Ridder er zoo veel behagen in schept, om met mij te

spreken ; hoe treurig zag hij , toen hij heen ging ; hij schijnt zeer beminnelijk die Ridder." Toen..."

» Is dat ANNETTE VAN BALGUM niet , die daar voorbij gaat?"

» Och , ja ! Die hoed staat niet slecht."

» Maar het lint kleurt niet."

» Wat gaat dat meisje zonderling!"

» Heeft zij wel dansen geleerd?"

» Ik geloof het niet ; haar vader was een vroom man. Toen de zon dan onder ging , ging ELIZE een' oogenblik in het slot ; vervolgens ging zij naar de kapel , maar een weinig vroeger en een weinig sneller , dan gewoonlijk. Zij ontdekte het kasteel van DE SALIGNY ; er waren vier torens op , zij geloofde op den hoogsten eenen man te ontdekken , die naar haar zag. Haar gebed was iets minder aandachtiger , dan vroeger , doch zij deed haar best , om die verstrooiing van denkbeelden tegen te gaan. Den volgenden dag had ELIZE eenen kleinen tweestrijd , of zij naar het hek zoude gaan of niet , doch zij ging. Zij nam werk mede , maar dewijl zij bemerkte , dat hare oogen meer op den weg gericht waren , dan op haar werk , legde zij zich eene taak op..."

» Het zoude niet kwaad zijn , dat wij dat ook van tijd tot tijd deden."

» O , neen ! — Deze afgewerkt hebbende , geloofde zij vrijheid te hebben , op den weg te zien ; eene tweede taak werd afgewerkt , eene derde , eene vierde , — nog kwam de Ridder niet. — » Ik ben toch wel ongelukkig," zuchtte ELIZE. » Het is mij vrij

onverschillig, of die Ridder komt of niet, doch het schijnt, of ik veroordeeld ben, om altijd alleen te zijn." Zij begon bitter te schreien; schreien was sedert lang de grootste troost voor ELIZE; maar ditmaal lag er iets bijzonders in de oerzaak, welke hare tranen deed vloeijen; hare verlatenheid woog haar dubbel zwaar. Zij ontdekte eenige bloeiende maagdeliefjes, plukte die af, ontbladerde ze, en zeide bij elk blad: »hij zal komen, hij zal niet komen," om te ontdekken, wat het laatste blad zoude aanduiden...."

» Dat was kinderachtig."

» Wij handelen soms niet veel wijzer. — De eerste proef viel ontkennend uit, en zoo ook de tweede en derde; zij plukte zoo lang, tot er eene toestemmend was. Maar hij kwam niet, de zon ging onder; het was tijd om voor hare moeder te bidden. Zij ging den kortsten weg naar de kapel. Hoe groot was hare verwondering, toen zij, van den tegenovergestelden weg, eenen jongeling tegelijk met haar aan de deur zag komen; zij...."

» Dat was de Ridder."

» Ik had hem daar verwacht."

» ELIZE echter niet. Zij gaf een' gil, toen zij DE SALIGNY ondekte, en hij had alle moeite haar gerust te stellen. Hij herinnerde haar, dat zij zelve gezegd had, dat het, in het kasteel van *Dompierre* te komen, gevaarlijk was, zoowel als aan het hek met elkander te praten. — »Ik heb u vele gewichtige zaken mede te deelen, en ben daarom hier gekomen; ook

bestaat er geen gevaar voor u of voor mij in, dat ik hier ben." ELIZZ wist niet, of zij gaan of blijven zoude, en de Ridder vervolgde: »schoone ELIZZ! gij weet, dat ik eerst sedert weinige dagen in de gelegenheid kwam, te vernemen, dat een jong meisje, dochter van eenen Ridder, zich in mijne buurt bevindt; dat zij ongelukkig is, en het niet verdient te zijn. Men heeft mij gezegd, dat gij goed zijt; sedert ik u zag, weet ik, dat gij schoon zijt. Dit zijn geene loftsuitingen....»

»Zoo spoken alle mannen.»

»Maar allen meenen het zoo opregt niet, als de Ridder." — »Dit zijn geene loftsuitingen; ik zeg slechts de waarheid, en wil u niet bedriegen. Hetgeen ik van uwe ongelukken gehoord heb, heeft mij getroffen; uwe schoonheid en eenvoudige goedheid hebben mij betooverd; wat gij zijt, zijt gij door u zelve; daarom wend ik mij tot u, om u te zeggen, dat, zoo gij het vergunt, ik u trouwe liefde zweren, en nimmer eene andere vriendin hebben wil." — ELIZZ was geheel bedrommeld; doch na lang smeeken van den Ridder antwoordde zij....»

»Gebruikt gij melk en suiker?»

»Een weinig melk. — ELIZZ antwoordde; »ik geloof niet, dat gij slecht zijt, Ridder! en het zoude al heel boos van u zijn, wanneer gij, met een zoo edel voorkomen en zulke vriendelijke woorden, een eenvoudig en jong meisje, als ik, wildet bedriegen; maar het kan het zijn, dat in den toestand, waarin ik mij bevind, ik de aandacht van eenen schoonen Ridder,

zoo als gij zijt, heb getrokken? Gij moet mijne verlegenheid verontschuldigen. Ik heb nooit zulke woorden gehoord; zelfs heb ik in langen tijd de stem van een waardig Ridder niet gehoord, verwonder u dus niet, dat ik beef, en denk niet, dat ik ondankbaar ben, als ik niet zóó antwoord, als het behoort. Dewijl gij mij zooveel aanbiedt, moet ik u alles zeggen. Ja....”

»Hoe vertrouwelijk zijn zij reeds!»

»Zij biedt niet lang weêrstand.”

»Het ongeluk maakt een meisje soms misdadig.” —

»Ja, ondanks al, wat men tegen mij beraamd heeft, ben ik een Ridders dochter, de hooge Baron VAN DOMPIÈRRE was mijn vader; ik was slechts vijf jaar oud, toen hij naar *Palestina* vertrok; daaraan kan ik nog niet denken, zonder heete tranen te storten. Ik....”

»Gij laat de thee koud worden.”

»Dat is beter, dan ze warm te drinken.” — »Ik heb hem weinig gekend, maar zijne laatste liefkozingen zijn onuitwischaar in mijn hart geprent. Mijne arme moeder was ontroostbaar; slechts in mij te verzorgen vond zij eenigen troost. Eer een jaar om was, vermeerderde hare treurigheid; langen tijd daarna heb ik er eerst de oorzaak van geweten; mijn vader was in handen van de ongeloovigen gevallen. Mijne moeder stierf, toen ik veertien jaren oud was. Ik was zonder hulp. Mijne naaste bloedverwanten waren in de kruistogten gesneuveld. Eene verre nicht alleen bleef mij over; zij beloofde aan mijne moeder op haar sterfbed, mij als hare dochter te zullen behandelen; maar

mijne moeder rustte niet lang in het graf, of ik werd met verachting bejegend. Altijd had ik nog gehoopt, mijnen vader weder te zien, doch nu trof mij een zwaarder slag. Een vreemdeling kwam op eenen dag op het kasteel; hij zeide uit het heilige land te komen, en belangrijke papieren voor mijne nicht te hebben. Bij het hooren van de woorden: heilige land, klopte mijn hart van vrees, hoop en ongeduld. Mijne nicht zeide mij terstond, zonder omwegen, dat mijn vader gestorven was; dat zij de zekere tijding in handen had, en tevens zijn testament. Dat:....”

»Weet gij al, dat PHILLIPPINE STERK twaalf duizend gulden krijgt, door het testament van haren neef?”

»Ik heb het gehoord.”

»Nu wordt zij zeker nog ijdel.” »Dat testament was voor mij onbegrijpelijk. Neen, ik zal het nooit gelooven, dat de hand van mijnen vader het schreef. Denk, Ridder! mijne verre nicht werd door hem tot eenige erfgenaam verklaard; onder voorwaarde, dat zij eene dochter, die hij in *Frankrijk* had gelaten; zoude verzorgen, terwijl hij om gewigtige redenen, die dochter ontferde. Ook zoude die zorg alleen zoo lang duren, als ik mij geheel onderworpen betoonde aan haar; die mij dezelve verleende. Men heeft dat bevel stipt opgevolgt; maar men vernedert mij dagelijks door mij mijne afhankelijkheid te herinneren. Kort daarna huwde die onbekende mijne nicht; nu moet ik aan twee gehoorzamen. God en de Heilige Maagd weten, wat ik soms lijd. Ik schroom niet, u mijnen toestand bloot te leggen; uw aanbod maakte mij dat

ten pligt. Ben ik die aanbidding niet waardig, ik kan ten minste niet bedriegen, en zoo gij het mij deedt, zoude dat thans dubbel wreed voor mij zijn."

Toen ELIZE zweeg, zag de jonge Ridder haar met teederheid aan. »Zachtaardige engel!" zeide hij, »uw vertrouwen bindt mij voor altijd aan u. Kom, ontvlugt uwe onderdrukkers; bij den vriend van uw hart zult gij bescherming, hulp...."

»O, die bedrieger!"

»Niet te haastig." — »Ik ken echter de gebruiken der wereld te goed, om niet te weten, dat een jong meisje zorg moet dragen voor haren goeden naam. Ik wil u geenen onvoorzigtigen raad geven. Keer dan terug naar de plaats, waar men u, die moest gebieden, doet gehoorzamen. Zeg mij alleen, dat gij de middelen zult goedkeuren, die ik zal aanwenden, om u te verlossen." — ELIZE wist niet, wat te antwoorden...."

»Ik had, zonder bedenking, zijnen voorslag aangenomen."

»ELIZE was een meisje uit de twaalfde eeuw. — De Ridder had alle moeite, om haar tot dien stap over te halen, doch eindelijk gaf zij hare toestemming, maar zij voegde er bij: »gij kent hen niet, van wie ik afhang; de man en de vrouw zijn even listig en boosaardig, en mistrouwen allen. Zij hebben er te veel belang bij, om mij in het duister te houden. Geloof mij, ik ben onder eene ongelukkige ster geboren..."

»Geloofst gij aan gelukkige en ongelukkige sterren, PAULINE?"

»Neen, maar zoo veel te vaster aan goede en kwade voorteekens.»

»Dan zijt gij niet veel wijzer als de middeleeuwsche meisjes.» — »Gij zult,» — zoo vervolgde ELIZE tegen den Ridder, »slechts ramp en tegenspoed ondervinden, als gij u mijne zaak aantrekt.» Doch de Ridder had nu eenmaal besloten, de schoone en ongelukkige jonkvrouw van dienst te zijn. Hij zwoor, haar te zullen verlossen, en vraagde, of zij den volgenden dag weder in de kapel kwam. — »Ik moet wel,» antwoordde het meisje, »maar ik zoude bijna niet durven; in plaats van te bidden, heb ik met u den tijd verpraat, en nu moet ik terugkeeren, zonder mijne gelofte vervuld te hebben.» — »ELIZE,» sprak de Ridder, »vrees niets; ik had u nog zoo veel te zeggen, maar vaarwel, tot morgen!» — »O, Ridder! morgen!...» »ELIZE! ELIZE! denk, dat gij u voor geheel uw leven aan mij hebt verbonden, en dat ik den oogenblik niet te veel kan verhaasten, waarin alle hinderpalen uit den weg zullen zijn geruimd.» — »Vaarwel dan, Ridder! Helaas, als ik u te ligtgeloovig toeschijn, straf mij er dan niet voor.» — Zij stonden op het punt van elkander te scheiden, toen een zacht geritsel hunne aandacht boeide; zij zagen eenen man, die zijn gebed scheen gedaan te hebben en opstond. ELIZE wilde vlugten; DE SALIGNY weérhield haar, terwijl hij zeide: »ik wil weten, wie die onbescheidene is, hij zal met zijn leven voor zijne onbescheidenheid boeten.» — »Jongman!» sprak de vreemdeling, die het gewaad van eenen kruisvaarder droeg, — »ik ben

niet onbescheiden, maar gij zijt onvoorzigtig. Voorbij deze kapel komende, heb ik er mijn gebed in willen verrigten, en zonder eenige omzigtigheid zijt gij de oorzaak geweest, dat ik uw geheim ken, want, ik wil het u niet ontkennen, ik heb alles gehoord. Doch, vrees niets; ik ben geen vijand van geoorloofde liefde, integendeel wil ik u behulpzaam zijn. Zekerlijk, gij moet niet te veel van eenen armen pelgrim verwachten; maar de verstandigsten van uwen leeftijd hebben altijd nog behoefte, aan hetgeen de ouderdom in eene lange reeks van jaren door ondervinding leerde. In vergelding van uwe bedreiging, bied ik u mijnen raad aan, — weiger denzelven niet." — De ernst van den pelgrim had den jongen Ridder terstond tot bedaren gebracht. » De eerste raad, dien ik u geef," vervolgde de kruisvaarder, » is: thans te scheiden, en morgen hier niet weder bij elkander te komen; het slot van *Dompierre* is daartoe alleen de geschikste plaats." — » Ach, goede pelgrim!" zeide ELIZE, » gij kent hen niet, die meesters van het kasteel zijn." » Ik heb er genoeg van gehoord, om wel onderrigt te zijn," hernam de kruisvaarder. » Om..."

» Wie zou toch die kruisvaarder zijn?"

» Die vraag, PAULINE! is, dunkt mij, even ongepast, als dat gij aan iemand, die u te gast noodigt, vraagt, wat gij eten zult; ik geloof waarlijk, dat de mannen gelijk hebben, wanneer zij zeggen, dat men de vrouwen een verhaal van het einde tot het begin moet doen."

» De mannen zien ook wel eens op de laatste

bladzijde, alvorens zij de eerste gelezen hebben.”

»Ik vrees waarlijk, dat er geen eind aan het verhaal zal komen, als wij JULIA zoo telkens in de rede vallen.”

»Ik zal dan voortgaan.” »Om ten uitvoer te brengen, wat ik mij voorgesteld heb, vervolgde de pelgrim, »is het noodig, dat uw jonge vriend eenen vasten wil heeft; ook beleedig ik hem niet, wanneer ik zeg, dat hij u alleen in uw vaderlijk huis mag wederzien.” — »Het vaderlijke huis!” herhaalde ELIZE smartelijk. — »Vergeef mij, ik bedroef u!” zeide de pelgrim met levendigheid, »maar het vervult toch de plaats daarvan, en daar alleen kan de Ridder u wettiglijk verkrijgen. Ik wil er dezen nacht om een verblijf vragen; ik zal zeer tevreden zijn, den jongen Ridder er morgen aan te treffen, en het zal voor u, edele jonkvrouw! een bewijs van oprechte liefde wezen, want die stap is niet zonder moeite en gevaar. Vaarwel, Ridder! het wordt laat; de schoone ELIZE zal wel zoo goed zijn, mij tot aan het kasteel te geleiden.” — De jonge.....”

»Weg, *Mimi!* Dat hondje is somtijds verschrikkelijk lastig.”

»Er zijn vele lastige schepsels in de wereld. — De jonge Ridder was getroffen door den stelligen toon, op welken de grijsaard tot hem sprak; hij gevoelde eene soort van eerbied voor dezen pelgrim, en beloofde, zijnen raad te volgen; ELIZE zeide hem vaarwel, en ging den kruisvaarder voor. Deze was echter zoo afgemat, dat hij met moeite het meisje

volgde; zijn gang werd nog onzekerder, naardien hij telkens zijnen blik op kluis had gevestigd. De jonkvrouw bemerkte, dat op zijn gelaat medelijden en droefheid stond uitgedrukt. »Gij lijdt, goede pelgrim!» sprak zij met deelneming, — »leun op mijnen arm, ik ben jong en sterk, het zal mij een groot genoeg zijn, u te ondersteunen.» — »Wederdoend schepsel!» hernam de pelgrim, »ik neem uwen voorslag aan; ik doe het met vreugde, want sedert eene reeks van jaren heeft een zoo lief en schoon schepsel mij geene dienst bewezen. Mij dunkt, ik zie eenen vader, die door zijne dochter wordt ondersteund, en zij, die eenen vreemdeling zóó helpt, wat zoude zij niet voor eenen vader doen?» — »Heelaas, goede pelgrim! dewijl gij alles gehoord hebt, weet gij,... Herinner mij dan niet, wat zoo smartelijk voor mij is.» — »Ja, ik heb alles gehoord, en uw verhaal zal nimmer uit mijn geheugen gaan. Zoo veel onschuld en zoo vele dengzame gevoelens zullen nimmer uit mijn geheugen gaan. Ach! hoe gelukkig zoudt gij zijn, wanneer dit van mij afhing.» — »Ik dank u, goede pelgrim! voor uw medelijden, maar ik ben niet bestemd om gelukkig te zijn, en mijn lot kan niet van u afhangen.»

» Ons lot, schoon meisje! is altijd in de handen der Voorzienigheid, die zich somtijds van den zwaksten bedient, om ons gelukkig of ongelukkig te maken. Ik heb u reeds eene groote dienst bewezen, door te maken, dat gij dien jongen Ridder op eene zoo eerbare plaats niet zult wederzien.» — »Ach,

goede pelgrim! ik weet niet waarom, maar ik heb den moed niet, u daarvoor te danken; die jonge Ridder zal niet op het slot toegelaten worden, en misschien zie ik hem niet weder." — » Welnu, lief meisje! beter is het, hem niet weder te zien, dan uwe onschuld in gevaar te brengen. Er zijn vele Ridders in de wereld; en de onschuld, eens verloren, blijft verloren." — » Ik weet niet, wat gij zeggen wilt, maar ik zie, dat gij kwaad van hem denkt, en dat smart mij." — » Neen...."

» Die ELIZE was toch al heel onnoozel."

» Het was een meisje uit de twaalfde eeuw." — » Neen," antwoordde de pelgrim, » uwe harten zijn zuiver, maar gij zijt beide nog zeer jong, ja, ik dank den hemel, u ontmoet te hebben." — Zij waren onder dit gesprek het slot genaderd. » Gij moet zelf om gastvrijheid vragen," zeide ELIZE, » want mijne aanbeveling zoude genoeg zijn, om een weigerend antwoord te bekomen; ik ga dezen weg, ga gij dien, en vraag aan de poort naar Ridder RAVEL en Dame EDWIGE, zij zullen u meer vragen doen, dan beleefdheid bewijzen. Ik hoop, dat gij wel zult ontvangen worden, maar ik vrees." — » Vrees niets, goed meisje! uwe ontmoeting heeft mij moed ingeboezemd. Ga nu slechte, wij zullen elkander wederzien, maar vergun mij eerst de hand, die mij ondersteunde in de mijne te drukken." — » Wat is dat, goede pelgrim! gij weent? Ach! mijne ongelukken moeten u dan wel getroffen hebben. Ik dank u voor die tranen, want ik heb zoo zelden medelij-

den ondervonden." — ELIZE wees nog met de hand naar de poort; de pelgrim begaf zich derwaarts, en vraagde om een nachtverblijf. Een dienstknecht, van een ongunstig voorkomen, antwoordde, »dat het te laat was; dat hij voor het overige bij den priester konde gaan, die lieden van zijne soort moest ontvangen." — Hij wilde de poort weder sluiten, doch de pelgrim zeide hem op eenen vasten toon, dat een kruisvaarder, die uit het heilige land kwam, regt had, om op een kasteel ontvangen te worden, en te meer, dewijl hij Ridder RAVUL en Dame EDWIGE berigten uit *Palestina* had mede te deelen. — De dienstknecht kwam eerst na verloop van een half uur terug, en gelastte den pelgrim, hem te volgen; hij bragt hem in eene benedenzaal, in welke de tafel was aangerigt. Dame EDWIGE....."

» Wat hadden de vrouwen toen leelijke namen."

» Maar zij zelve moeten toch schoon zijn geweest: dat wijzen de Ridderromans ten duidelijkste uit. — Dame EDWIGE, de verre nicht van ELIZE en haar waardige man RAVUL hadden er zich reeds aangezet, toen ELIZE, op denzelfden oogenblik, dat de pelgrim werd ingeleid, binnentrad. RAVUL fronstte de wenkbrauwen, toen hij ELIZE zag, en Dame EDWIGE zeide: »gij zijt te laat in het kasteel teruggekeerd, en gij doet zeer weinig van alles, wat gij te doen hebt." — »Ik ben, zoo als gewoonlijk, vóór het duister, op het kasteel terug geweest," antwoordde ELIZE bevend, »ik heb gedaan, wat ik doen moest; men heeft mij geroepen, om te eten en

ik ben gekomen." — Men had nog geen enkel woord tot den pelgrim gezegd, die onbewegelijk aan de deur bleef. ELIZE had hem ontdekt; zij groette hem met eenen blik en de grijsaard beantwoordde denzelven. Eindelijk gaf RAVUL eenen wenk aan den pelgrim, en zeide norsch en kort af: »kom ga zitten, en eet." — De maaltijd werd gehouden, zonder dat men een woord sprak....."

» Onmogelijk!"

» Waarom niet? Elk had daar misschien zijne goede redenen voor, en het was niet of wij aan tafel zitten."

» Dat scheelt veel. — Naauwelijks waren er tien minuten verloop, of RAVUL zeide, met eene donderende stem, tot ELIZE: »wat doet gij nog hier? Laat ons alleen, wij hebben u niet nodig." — ELIZE stond op, en verliet het vertrek, zonder een woord te spreken. — De pelgrim maakte eene onwillekeurige beweging van afschuw, toen RAVUL op zulk eenen toon tegen de arme ELIZE sprak; Dame EDWIGE had dit gezien, en zeide: »omdat men dit meisje al al te zacht behandelt, is zij geheel ontsteld, als men haar nadrukkelijk aan hare pligten herinnert." — {»Beuzelarij!" — riep RAVUL »deze man geeft voor, iets aan ons te zeggen te hebben; wij moeten hem hooren; ik heb hem zonder onderzoek hier binnen gelaten; maar hij lette op, hij heeft mijne grachten gezien, zij zijn diep genoeg om mij van lieden te ontdoen, die mij verdacht voorkomen." — »Ja, ik heb ze gezien," — antwoordde de pelgrim

met de grootste kalmte, » maar niemand behoeft dezelve minder te vreezen dan ik; ja, ik heb u belangrijke zaken mede te deelen, gij moogt zelve oordeelen. Dit jonge meisje, dat daar zoo even de zaal verliet, is, zoo ik geloof, uwe bloedverwante?" — » Zij draagt er ten minste den naam van, maar God weet de waarheid," — antwoordde EDWIGE. — » Ja, Dame EDWIGE," hernam de pelgrim, » en Hij brengt die vroeg of laat aan het licht; maar hoe dit ook zij, een magtig Ridder wil haar u ontrooven." — » Wat zegt gij!" riep RAVUL woedend, » wie kan u zoo iets gezegd hebben?" — » Ik heb het," antwoordde de kruisvaarder, » uit den mond van den Ridder DE SALIGNY zelve, gij kent hem zeker. Hij is jong, rijk, dapper, ondernemend, en schijnt zeer prijzenswaardige bedoelingen te hebben, maar ik, die alle voorwendsels ken, welke de liefde heeft, om zich te verontschuldigen, heb om redenen, welke gij nader zult hooren, het noodig geacht u dit te berigten." — RAVUL begon hierop met zijne waardige vrouw te twisten; hij verweet haar, elke te veel vrijheid te laten. — » Deze kleine tretsche," zeide hij, » gelooft altijd jonkvrouw VAN ROMPREARE te zijn; zij heeft het middel gevonden, om den Ridder dat wijs te maken; als wij geene strenge maatregelen nemen, zal zij de rust van ons huis nog verstoren." — » Wij zullen dat wel weten voor te komen," hernam EDWIGE, » wij hebben immers regten...."

»Uwe regten?" zeide de pelgrim koelbloedig, » ik

ken dezelve Dame EDWIGE, zij zijn gemakkelijker aan te vallen, dan gij denkt; men weet, welke waarde dat testament heeft, dat uit *Palestina* zoude gebragt zijn; er is groote twijfel over een belangrijk punt. Het zoude niet onmogelijk zijn, dat de jonkvrouw een ander testament in haar voordéel konde toonen: ik kom ook uit het heilige land." — » Welnu?" — » Welnu, kan ik den Baron VAN DOMPIERRE niet gekend hebben? Kan ik niet aan zijn sterfbed geweest zijn ?..." — » Hebt gij ook iets aan den Ridder DE SALIGNY gezegd?" vraagde EDWIGE. — »Niets van deze zaak, dit zweer ik u. Ik wilde er u eerst over spreken. Men heeft mij uw kasteel als gevaarlijk afgeschilderd, en ik heb niet geschroomd er te komen, als wel verzekerd, u te zullen doen begrijpen, dat mijn leven en mijne woorden voor u van veel belang kunnen zijn. Denkt na, en ziet, of een man, die waarlijk uit *Palestina* komt, u niet schadelijk kan zijn, of nuttig in plannen, welke gij wel begonnen, maar nog niet geëindigd hebt....."

» Nu weet ik, wie de pelgrim is."

» Dat heb ik terstond geraden."

» Het ware te wenschen, dat sommige menschen wat minder goed konden raden. — De woorden van den kruisvaarder maakten eenton diepen indruk op RAVUL EN EDWIGE; de laatste evenwel scheen hem te mistrouwen. Zij vraagde naar zijnen naam, en naar zijne reizen. — »Mijn naam is u onverschillig," antwoordde de pelgrim, » tot dat ik u proeven zal gegeven hebben, van hetgeen ik vóór of tegen u kan

doen. Ik heb die proeven niet willen mede nemen, ik heb dezelve in zekere handen gelaten, omdat men, als mij eenig ongeluk mogt bejegenen, er gebruik van konde maken." Dame EDWIGE vraagde hem norsch, wie hem van dat testament had gesproken?

» Dame EDWIGE," zeide de pelgrim, haar scherp in het gelaat ziende; » ik weet nog vele andere dingen, welke aan niemand bekend zijn. Het is niet zonder vrucht, dat ik *Europa* en *Azië* doorkruist heb." — Dame EDWIGE, die even bijgeloovig, als slecht was, ontstelde hevig; de pelgrim vervolgde: » al wat ik u thans zeggen kan, is: dat de Ridder DE SALIGNIS morgen komt, onder voorwendsel, ELIZE te vragen; hij zal zich zonder twijfel door een goed geleide doen vergezellen, en ik moet er bijvoegen, dat hij op mijnen bijstand rekt." — » En daarvoor," zeide EDWIGE, » heeft hij u zeker groote beloften gedaan?" — » Neen," antwoordde de pelgrim, » hij heeft mij wel van dankbaarheid gesproken." — » En gij vordert zeker meer dan woorden?" zeide EDWIGE spottend. — » Ik zie liever daden," antwoordde de pelgrim.

RAVUL, die in diepe gedachten stond, wendde zich eensklaps tot zijne vrouw, en zeide: » spreek geen woord meer met dien bedrieger, hij zoekt door uwe ligtgeloovigheid wat van u te bekomen." — » Juist, Ridder RAVUL!" hernam de pelgrim, hem onverschrokken aanziende, » elk denkt aan zijn eigen belang, dit weet gij wel; wilt gij, dat ik u verhaal, hoe gij aan het uwe gedacht heb, ik heb u evenwel

nooit gezien, maar ik weet alles, wat gij gedaan hebt." —
 » Vermetel grijsaard!" riep RAVUL, »ik kan u en uwe
 geheimen vernietigen." — » Gij bedriegt u, RAVUL!"
 hernam de kruisvaarder koelbloedig, »mijn persoon
 is alleen in uwe magt, en wat mijne geheimen be-
 treft, die zullen morgen bekend zijn, en uw lot zal
 afhangen van de voorzorgen, welke gij neemt."

» Morgen," riep EDWIGE huiverend, »maar, pel-
 grim! gij hebt gezegd ons van dienst te willen we-
 zen, — wij zullen niet ondankbaar zijn." — Er had
 nog een lang gesprek plaats; RAVUL en EDWIGE wa-
 ren beurtelings onzeker, ligtgeloovig en angstig; nu
 eens wilden zij den pelgrim door geschenken winnen,
 dan weder in de gracht werpen, — zij besloten,
 den volgenden dag af te wachten. — »Morgen,"
 zeide de pelgrim, »moeten alle vasallen van *Dom-
 pierre* op het voorplein zijn vergaderd, en in hun-
 ne tegenwoordigheid zal ik bewijzen geven, welke
 niemand zal kunnen tegenspreken; ik verlaat het
 kasteel vroeg, doch zal bij de vergadering echter
 terug komen." — Op deze wijze was men overeen-
 gekomen; men bragt den grijsaard in eene afgele-
 gene kamer. Hij sliep weinig...."

» Hoe weet men dat?"

» Men kan het vermoeden, zoo wel, als dat RAVUL
 en EDWIGE niet geheel gerust waren. Vroeg in den
 morgen verliet de pelgrim het slot, ELIZE ontmoette
 hem. Zij vraagde hem, hoe men hem behandeld
 had, hij drukte slechts stilzwijgend hare hand, —
 » Gij vertrekt reeds," zeide zij, » gij hadt mij gisteren

beloofd....” — »Heden kan ik u niets meer zeggen,» antwoordde de pelgrim, naauwelijks hoorbaar, »vaarwell! gij ziet den pelgrim niet weder.» — ELIZE stond als aan den grond geworteld, weldra vernam zij echter eene buitengewone drukte in het slot, zij zag, dat boden in alle rigtingen werden gezonden, en dit, gevoegd bij de woorden van den pelgrim, deed haar begrijpen, dat er iets buitengewoons zoude gebeuren. — Al de vasallen kwamen op het bepaalde uur; sommigen uit vrees, anderen uit pligt. De pelgrim verscheen nog niet, maar RAVUL deed ELIZE roepen, en gaarne den oogenblik verhaastende, om haar te vernederen, zeide hij overluid: »een geloofwaardig man, die in naauwe betrekking tot den Baron VAN DOMPIÈRE heeft gestaan, zal opheldering geven over de geboorte van dit meisje, dat zich niet schaamt, zich sedert lang eenen naam aan te matigen, die haar niet toekomt. En gij, trotsch meisje! dat wij met te veel goedheid behandeld hebben, ik vlei mij, dat gij bewijzen genoeg voor uwe onwettige geboorte zult hooren, om voortaan aan geene Ridders diets te maken, dat gij de dochter VAN DOMPIÈRE zijt.»

» Ach, ik ongelukkige! wie heeft dat kunnen zeggen? » riep de arme ELIZE, bitter weenend. — » De eerbiedwaardige pelgrim! dien gij gisteren gezien hebt, is in het bezit van het geheim uwer geboorte, » antwoordde RAVUL. — » Hij? Wil hij medewerken tot mijn ongeluk, » smikte ELIZE; » en hij scheen zoo veel belang in mij te stellen; hij bedroog mij dan

zoo gruwelijk! O, mijn vader!..." — In dien oogenblik trad een gewapend Ridder, met neêrgeslagen vizier, die ongemerkt zich in de vergadering gemengd had, te voorschijn, hij nam ELIZE bij de hand, en zeide: »uw vader heeft u gehoord, mijn kind! en gij," — vervolgde hij, zich tot de vergadering wendende, en zijne stem verheffende, »gij, tot wie men gezegd heeft, dat een geloofwaardig man opheldering zoude geven, hoor mij: ELIZE is de wet-tige dochter van den Baron VAN DOMPIÈRRE; deze twee ellendigen, die zich erfgenamen noemen van zijne bezittingen, zijn schandelijke leugenaars, en de Baron VAN DOMPIÈRRE, dien gij dood gelooft, dien gij allen te goed gekend hebt, dan dat zijne verouderde gelaatstrekken hem geheel en al onkenbaar voor u zouden maken, die Baron staat voor u." — Toen hief de Ridder zijn vizier op, en de oudsten der vergadering riepen uit éénen mond: »O, hemel! hij is het! het is onze goede Baron!"

» En is het nu uit?"

» De rest moogt gij raden. Het verhaal was reeds lang genoeg; dat RAVUL en EDWIGE gestraft werden, ELIZE en DE SALIGNIË huwden, en de vader regt gelukkig was, volgt van zelve."

» Een lief verhaal!"

» Heeft het u niet verveeld?"

» Gij scherts, — maar, ik heb eenen voorslag, ik heb zelve ondervonden, hoe lastig het is, wanneer men verhaalt, in de rede te worden gevallen. Doch,

omdat het moeilijk valt, dit te laten, moesten wij er eene bepaalde boete op zetten."

» Voortreffelijk bedacht, PAULINE! Een verhaal wordt er geweldig door gerekt, en de verhalenverliest ligt den draad; — weg, *Mimi!* — zoo als dan gezegd is: eene boete voor degene, die weder in de rede valt."

YORK PUB.
REFERENCE DEPART...

It is under no circumstances
to be taken from the Building

BU 1011 11 1117

